

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва»**

галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

**кваліфікація бакалавр із спеціальності «Технологія
виробництва і переробки продукції
тваринництва»**

**«ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ»**

**Голова вченої ради
/ В.В. Базалій /
(протокол № 6 від «31» березня 2016 р).**

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» на базі проекту стандарту, розробленого науково-методичною підкомісією сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Дебров Валерій Васильович, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

Пелих Віктор Григорович, доктор сільськогосподарських наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент НААН України, завідувач кафедри технологій переробки та зберігання сільськогосподарської продукції Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет»;

Нежлукченко Тетяна Іванівна, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри генетики та розведення сільськогосподарських тварин ім. В.П.Коваленка;

Ведмеденко Олена Володимирівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

Корбич Наталія Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

Пелих Наталія Леонідівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» Біолого-технологічний факультет Кафедра технології виробництва продукції тваринництва
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр; Бакалавр із спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип диплому та обсяг освітньої програми	одиничний; 240 кредитів ЄКТС; 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності серія НД-II № 2280424 від 06.08.2016 р. термін дії до 01.07. 2026 р.

Цикл/рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти та шостий кваліфікаційний рівень за Національною рамкою кваліфікацій (EQF LLL – Level 6; QF ENEA – First cycle; НРК – 6).
Передумови	Особа має право здобувати перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за умови наявності повної загальної середньої освіти та диплому молодшого бакалавра (диплому молодшого спеціаліста підтверджений документом державного зразка, що виданий вищим навчальним закладом I-II рівня акредитації).
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет - адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksau.kherson.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка бакалаврів здатних здійснювати професійний підхід до поліпшення виробничих питань рентабельного і екологічно-безпечного виробництва і переробки продукції тваринництва.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальність - 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Орієнтація освітньої програми	Бакалавр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва повинен забезпечувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції тваринництва, використовувати методики оцінки показників індивідуального розвитку та розведення тварин, повноцінності годівлі, мікроклімату приміщень та способів утримання тварин, дотримуватися операційних карт технологічних процесів у тваринництві, контролювати ведення первинного та зоотехнічного обліку, володіти професійними знаннями з технології переробки сировини тваринницького походження.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.
Особливості програми	Програма ґрунтується на знаннях з організації та контролю технології виробництва і переробки

	продукції тваринництва, які базуються на засадах економічної доцільності ведення бізнесу з урахуванням біологічних особливостей різних видів та статеві-вікових груп тварин.
4 – Придатність випускників до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу відповідно до національного класифікатора професій ДК 003:2010 та/або International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) та відповідно до отриманого фаху і кваліфікації за галуззю знань 20 «Аграрні науки та продовольство».</p> <p>Після закінчення навчання за освітньою програмою спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» фахівець здатний виконувати професійну роботу:</p> <p>технік з племінної справи, технолог з виробництва кормів, зоотехнік (код КП – 3213.2);</p> <p>технолог з виробництва і переробки продукції тваринництва, фахівець з організації та ведення фермерського господарства, зоотехнік відділення, ферми, комплексу(код КП - 3213),</p> <p>технолог з переробки тваринницької сировини (код КП – 3530, код КП – 3540);</p> <p>інструктор виробничого навчання (код КП – 3340)</p>
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення, виконання курсових робіт та проектів на основі підручників, посібників, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсових проектів, державний кваліфікаційний іспит та публічний захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність враховувати процеси соціально-політичної історії України під час здійснення діяльності.
- Здатність спілкування українською професійною мовою і застосовування усних контактів у ситуаціях професійного спілкування.
- Розуміння та сприйняття професійно орієнтованої та загальнонаукової іншомовної літератури, використання інформаційних технологій для обробки іншомовних професійно орієнтованих джерел, їх застосування у соціальній та професійній сферах.
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для проведення технологічних розрахунків і досліджень.
- Здатність розуміти та уміло використовувати математичні і фізичні методи та знання при розробці проектів і розрахунків.
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність враховувати суспільні відносини та політичні переконання під час здійснення діяльності.
- Здатність застосовувати базові фундаментальні знання з неорганічної, органічної та аналітичної хімії в обсязі, необхідному для опанування загально-професійних дисциплін та вирішення практичних задач професійної діяльності.
- Здатність застосовувати базові знання з будови клітин, тканин, органів і систем органів сільськогосподарських тварин.
- Здатність застосовувати базові фундаментальні знання з фізіології травлення, лактації, відтворення та систем організму с.-г. тварин,

	<p>необхідних для вирішення практичних задач професійної діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати базові фундаментальні знання з біологічної, фізичної і колоїдної хімії в обсязі, необхідному для опанування загально-професійних дисциплін та вирішення практичних задач виробничої діяльності.
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Знати і використовувати профільні знання основних закономірностей мінливості і спадковості ознак сільськогосподарських тварин і птахів для оцінки якісних та кількісних ознак в окремих поколіннях, оцінки стійкості до хвороб, прогнозування окремих ознак потомків. • Здатність використовувати знання щодо техніко-економічного обґрунтування, проектування та використання приміщень, технологічного обладнання підприємств з виробництва та переробки продукції тваринництва. • Здатність застосовувати базові знання з екології тваринництва, практичні підходи до раціонального природокористування та охорони природи. • Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва. • Знання основних технологій вирощування сільськогосподарських культур, заготівлі та зберігання кормів. • Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективного ведення галузі тваринництва. • Знати і використовувати профільні знання з клонування, трансплантації ембріонів, створення імуностимуляторів для забезпечення підвищення продуктивності тварин. • Здатність до складання раціонів для різних видів і статевовікових груп тварин та організації нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах. • Здатність забезпечувати індивідуальну безпеку в разі виникнення небезпечних ситуацій; застосовувати заходи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці. • Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак різних видів, порід і

кросів птиці за сучасних технологій виробництва продукції птахівництва.

- Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.
- Здатність застосовувати знання з біології бджіл за сучасних технологій виробництва продукції бджільництва.
- Здатність використовувати знання з біології, екстер'єру, конституції та інтер'єру в розведенні та селекції кролів та хутрових звірів в сучасних технологіях виробництва кролятини, кролячого пуху, шкурок кролів та хутра.
- Здатність до вибору і високо-економічного використання технологічних комплексів та окремих засобів механізації в тваринництві; здатність використовувати знання з будови машин, механізмів та технологічного обладнання в процесах виробництва продукції тваринництва та її переробки; здатність на науковій основі розрахувати і підібрати технологічне обладнання тваринницьких ферм для утримання тварин та електрифікації і автоматизації технологічних процесів у тваринництві.
- Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак овець їх генетичного потенціалу за сучасних технологій виробництва вовни, баранини, молока, шкур, каракулю.
- Здатність використовувати знання з біології, екстер'єру, конституції та інтер'єру в розведенні та селекції коней різних напрямів використання з метою ефективного ведення галузі тваринництва.
- Здатність застосовувати знання з біології великої рогатої худоби під час догляду та експлуатації в сучасних технологіях виробництва молока та яловичини.
- Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак свиней під час їх вирощування за сучасних технологій виробництва свинини.
- Здатність застосовувати знання з організації й управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва.
- Здатність застосовувати базові знання з

	<p>економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.</p> <ul style="list-style-type: none">• Здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.• Здатність застосовувати профільні знання з аквакультури та водного господарювання.• Здатність роботи в комп'ютерних мережах, використання Інтернет - ресурсів.• Здатність застосовувати базові знання в галузі інформатики, навички використання програмних продуктів, здатність створювати та використовувати бази даних.• Здатність застосовувати фундаментальні знання з мікробіології для опанування загально-професійних дисциплін та вирішення практичних задач виробничої діяльності.• Здатність організовувати та управляти технологічним процесом переробки молока.• Здатність застосовувати профільні знання властивостей матеріалів, що обробляються для правильного підбору та використання матеріалів зі специфічними властивостями, що допускаються для застосування в харчовій промисловості.• Здатність застосовувати знання з організації захисту організму тварин від радіаційного впливу.• Здатність застосовувати знання будови і особливостей роботи обладнання, теоретичних основ проектування цехів з переробки продукції тваринництва для раціональної експлуатації машин і механізмів у переробній промисловості.• Здатність використовувати професійно-профільні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.• Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.• Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з оцінювання якості продукції тваринництва, її стандартизації та реалізації.• Здатність застосовувати знання з вивчення
--	---

	<p>організаційних основ створення і функціонування с.-г. підприємств та їх об'єднань, використання засобів виробництва, і використання кормів, організації внутрішньогосподарського планування, нормування і оплати праці, організації основних технологічних процесів у тваринництві.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність на основі знань з основних законів термодинаміки, масо-, тепло- та енергообміну, а також основи будови апаратів підібрати та експлуатувати теплотехнічне обладнання. • Здатність володіти основними процесами новітніх технологій виробництва продукції тваринництва. • Здатність збирати та аналізувати інформацію, використовувати та управляти інформацією; навички організації, проведення та оформлення результатів наукового експерименту. • Здатність застосовувати фундаментальні знання популяційної генетики. • Здатність застосовувати знання з морфології сільськогосподарських тварин для організації передзабійної підготовки та забою худоби, свиней, овець, кролів, птиці, інших видів тварин і первинної переробки продукції тваринництва. • Здатність застосовувати знання з біології собак під час догляду, відтворення, використання, експертизи; проводити цілеспрямовану роботу в селекції, розведенні і дресируванні собак. • На основі нормативних документів, застосовуючи обчислювальну техніку та існуючі методики, уміти розробляти моделі технологічних процесів виробництва м'ясопродуктів та комбінованих продуктів.
--	--

7 – Програмні результати навчання

<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуватися принципів саморегуляції і ведення здорового способу життя, демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення фахової дієздатності. • Здатність за результатами аналізу історичних джерел та історіографічної літератури, використовуючи ознаки соціально-історичних епох та критерії причинно-наслідкових зв'язків історичних процесів, визначати періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в Україні. • Здатність визначати форми та типи влади в конкретній державі; наявність легітимності влади, її ефективність; визначати тип політичного режиму конкретної держави; визначати форму державно-територіального устрою

та форму правління.

- Слідувати принципам професійного спілкування; співпрацювати в команді. На основі виробничих завдань, використовуючи методику складання фахової документації, термінологічні словники тощо, дотримуючись норм сучасної української літературної мови, складати професійні тексти та документи
- Здатність знати та розуміти професійно-орієнтовану іноземну мову
- Здатність визначати наявність та характер впливу релігійної ідеології на владу та суспільне життя в конкретній державі; визначати тип етико-естетичної теорії; встановлювати власні моральні переконання та смакові уподобання.
- Здатність проводити аналіз наявної інформації на її відповідність умовам необхідності та достатності для забезпечення ефективної діяльності.
- Використовуючи довідкову літературу та сучасну електронно-обчислювальну техніку, уміти виконувати роботи, пов'язані з годівлею сільськогосподарських тварин, племінною справою, первинним зоотехнічним обліком та з технологічними розрахунками у тваринництві. Навички використання програмних продуктів.
- Здатність застосовувати одержані знання з математичного аналізу однієї та багатьох змінних для досліджень в галузі тваринництва.
- Здатність до образного мислення, уміння моделювати та розв'язувати поставлені задачі аналітичним методом у різних областях математики та практики, бути підготовленим до використання в подальших навчальних курсах, розвиток логічного та аналітичного мислення, уміння обґрунтовувати та чітко формулювати висновки.
- Здатність готувати штучні розчини вуглеводів, макро - і мікроелементів, вітамінів, білків, амінокислот та інших речовин, визначати порційні властивості різних поверхнево-активних речовин.
- Здатність класифікувати і добувати органічні сполуки та оцінювати фізіологічні параметри організму тварин
- Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва.
- Здатність оцінювати вплив зовнішніх фізичних (механічних, акустичних, теплових, електричних, магнітних, оптичних) факторів на сільськогосподарських тварин із метою забезпечення оптимальних умов її існування.
- Здатність здійснювати біометричний аналіз; визначати коефіцієнти різноманітності, множинні кореляції, регресії, дисперсії мінливості ознак (кількісних та якісних) у тварин.
- Здатність спрямовувати проектно-технологічне рішення тваринницьких ферм, підпорядковуючи проектно-будівельні та інші рішення, на підвищення ефективності виробництва продукції тваринництва та зниження вартості будівництва.
- Впливати на дотримання вимог, щодо збереження навколишнього середовища.
- Здатність розробляти екологічно обґрунтовані заходи щодо тимчасового

збереження, утилізації та використання відходів тваринництва.

- Показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії з метою навчання співробітників підприємства. Визначати шляхи пошуку, оброблення та узагальнення інформації.
- Обирати технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.
- Застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин.
- Оцінювати на живих тваринах чи препарованих органах особливості будови статевих органів та за зовнішніми і внутрішніми ознаками встановлювати загальне статеве збудження, тічку і охоту самок різних видів, та володіючи відповідною технікою проводити осіменіння корів, вівцематок, свиноматок і кобил різними способами.
- Здатність отримати та пересадити ембріони на основі відбору і гормональної обробки донорів, реципієнтів, використовуючи катетери для вимивання та пересаджування, а також вимивне середовище, дотримуючись санітарних і гігієнічних норм.
- Застосовувати нормовану годівлю тварин.
- Здійснювати контроль за виконанням правил з охорони праці на виробництві; виконувати правила і норми охорони праці, протипожежного захисту, виробничої санітарії та правил внутрішнього трудового розпорядку.
- Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.
- Аналізувати родоводи тварин різних видів; визначати основні ознаки добору тварин та розраховувати їх племінну цінність за фенотипом, визначати племінну цінність тварин за якістю потомства, за походженням.
- Оцінювати екстер'єр тварин та його вади; розраховувати індекси будови тіла і викреслювати екстер'єрні профілі; визначати тип конституції тварин; встановлювати породну приналежність та породний напрям продуктивності тварин. Здатність аналізувати та обліковувати показники продуктивності та індивідуального розвитку тварин.
- Оцінювати системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.
- Здатність оцінювати стан бджолиних сімей у різні періоди пасічницького сезону та виявляти хворі сім'ї; розробляти заходи, спрямовані на поліпшення медоносних ресурсів та забезпечення нектарного конвеєру. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва меду, оцінювати якість меду та його придатність до тривалого зберігання.
- Формувати і забезпечувати відтворення поголів'я кролів і хутрових звірів як основи виробничого процесу. Кваліфіковано оцінювати, переробляти і реалізувати продукцію кролівництва та звірівництва.
- Розраховувати і підбирати склад машин та обладнання для технологічних ліній заготівлі, підготовки і роздавання кормів, водопостачання і напування тварин, прибирання і утилізації гною, доїння і первинної обробки молока, стрижки овець та забезпечення оптимального

мікроклімату в тваринницьких приміщеннях. Планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації фермерської техніки; здатність до вибору і розробки механізованих технологічних ліній в галузі тваринництва.

- Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль технологій з виробництва продукції вівчарства і козівництва. Класувати і сортувати вовну за видом, тониною, довжиною, станом і кольором та визначати вихід чистого волокна і реалізаційну ціну вовни.
- Організовувати пробу і парування кобил; контролювати перебіг жеребності, контролювати розвиток молодняку; визначати розміри упряжі і підків, денне навантаження і норму виробітку, робочі показники коня; визначати молочну продуктивність за лактацію, кількість, вгодованість та забійну масу коней; проводити оцінку і відбір коней за результатами іподромних випробувань; оцінювати жеребців і кобил за якістю нащадків. Здійснювати бонітування коней порід, районованих в Україні; вести документи зоотехнічного обліку у конярстві.
- Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини. Бонітувати худобу молочних, м'ясних та молочно-м'ясних порід. Організовувати відтворення худоби та вирощування молодняку; оцінювати біологічні та економічні показники в скотарстві.
- Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва свинини. Здатність бонітувати свиней; обліковувати продуктивність свиней всіх виробничих груп, брати основні проміри та зважувати свиней, вимірювати прижиттєву товщину шпику.
- Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.
- Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.
- Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати; оцінювати економічну ефективність та розраховувати рентабельність виробництва і переробки продукції тваринництва; подавати звіти встановленої форми про роботу підрозділу.
- Здатність визначати попит ринку на окремі види тваринницької продукції; визначати потенційну ємкість ринку і можливості конкурентів; проводити порівняльне оцінювання ціни одиниці продукції і витрат на її виробництво; розраховувати і порівнювати ефективність різних видів і варіантів виробництва продукції тваринництва за трудомісткістю, собівартістю, прибутковістю, якістю та відповідністю попиту покупців.
- Розраховувати структуру необхідних ставок площ під виробництво товарної риби та рибопосадочного матеріалу. Визначати ступінь готовності плідників до нересту, інкубувати, підросувати до життєздатних стадій личинок і молоді коропа, форелі і лососевих риб; розрахувати потребу в комбікормах для вирощування різновікових груп риб.
- Використовуючи програмні продукти, створювати бази даних та використовувати їх у професійній діяльності. Складати апаратурно-

технологічні схеми виробництва, планів будівель та цехів виробництва із зберігання, консервування та переробки продукції тваринництва.

- Здатність визначати форму, будову та ознаки основних груп мікроорганізмів; ідентифікувати процеси окислення та бродіння; визначати ступінь забруднення мікрофлорою кормів та продукції тваринництва; розробляти заходи профілактики і боротьби з пліснявінням кормів. Визначати вади продукції тваринництва і сировини, що викликані мікроорганізмами; застосовувати способи консервування продукції тваринництва і сировини для попередження пошкодження їх мікроорганізмами.
- Забезпечувати первинну переробку і реалізацію виробленої молочної продукції.
- Здатність забезпечувати оптимальні умови застосування пакувальних матеріалів у технологічних лініях різної потужності і призначення; планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації матеріалів, що використовуються в переробній промисловості.
- Здатність оцінювати біологічну дію іонізуючих випромінювань на функції та системи організму продуктивних тварин; проводити комплекс організаційних та спеціальних заходів щодо мінімізації вмісту радіонуклідів у продукції рослинного та тваринного походження при веденні сільськогосподарського виробництва на територіях, забруднених радіонуклідами.
- Здатність виконувати підбір обладнання залежно від потреб виробництва; обґрунтовувати параметри і режими роботи машин і механізмів. Здатність виконувати технологічну експлуатацію обладнання з переробки продукції тваринництва.
- Здатність забезпечувати параметри та технологічні процеси виробництва продукції тваринництва з комбінованим складом сировини.
- Відповідно до вимог державних стандартів, за допомогою приладів, обладнання та реактивів оцінювати якість молока. Здатність розраховувати параметри технологічних процесів виготовлення цільномолочних продуктів, вершкового масла, твердих сирів й ін.; оцінювати якість готової молочної продукції.
- Координувати проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва.
- Здатність розробляти, впроваджувати у виробництво та контролювати дотримання стандартів у підприємствах на окремі технологічні операції, корми і продукцію тваринництва з урахуванням конкретних умов господарства.
- Здійснювати контроль перебігу технологічних процесів виробництва і переробки продукції тваринництва з метою виконання кількісних та якісних показників виробництва. Контролювати якість виконуваних робіт.
- Здатність застосовувати знання основних способів передачі тепла; основних тепломасообмінних процесів; будови та принципу дії теплообмінних апаратів, компресорів, теплових двигунів, холодильних та

котельних установок.

- Здатність визначити і обґрунтувати тему і план підготовки дослідження; проводити аналіз і узагальнення наукової інформації; підбирати метод і розробляти схему постановки дослідження; опрацьовувати математично та робити біометричну обробку і аналіз результатів дослідів; розраховувати економічну ефективність результатів дослідів і пропозицій, що рекомендуються виробництву; робити висновки і складати звіт про проведену дослідну роботу.
- Здатність на основі параметрів популяційної генетики, законів розподілу генотипів визначати частоти алелів, генотипів та фенотипів у популяції тварин. Здатність дослідити результати реалізації генів та хромосом статі в стадії використовуючи хромосомну теорію спадковості, матеріали обліку диморфізму, закони популяційної генетики.
- Здатність забезпечити параметри та технологічний процес інкубації яєць за прогресивних технологій.
- Здійснювати здавання-приймання тварин на переробку з максимальним економічним ефектом; контролювати параметри технологічного процесу первинної переробки туш худоби, свиней, овець і птиці з метою попередження втрати маси туші; оцінювати вгодованість тварин, призначених для забою, та якість одержаних від них туш.
- Здатність ідентифікувати за зовнішніми ознаками (забарвлення, форма вух та інші) собак основних порід, розповсюджених в Україні; проводити основні операції по догляду за собаками, оцінювати правильність та безпеку їх виконання; вміти проводити заходи щодо розвитку галузі (парувальна компанія, вирощування та дресирування молодняка, підготовка до виставок та змагань).
- Здатність визначити якість м'ясної сировини; виконувати основні технологічні операції виробництва ковбас та інших видів м'ясних виробів, здійснювати контроль за чіткістю їх виконання.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти.

Науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, або за сумісництвом, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.

Переважає більшість науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми мають науковий ступінь та/або вчене звання та є штатними співробітниками ДВНЗ «ХДАУ». Всі науково-педагогічні працівники мають підтверджений рівень

	наукової і професійної активності.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами).</p> <p>Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій).</p> <p>Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки, у тому числі читального залу, пунктів харчування, актового чи концертного залу, спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків, медичного пункту.</p> <p>Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком.</p> <p>Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Наявність опису освітньої програми.</p> <p>Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього.</p> <p>Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану.</p> <p>Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану.</p> <p>Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик.</p> <p>Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану.</p> <p>Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>До керівництва науковою роботою здобувачів можуть бути залучені провідні фахівці університетів України на умовах індивідуальних договорів.</p> <p>Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Біолого-технологічний факультет є учасником міжнародного проекту ESOIMPACT «Адаптивне середовище навчання для компетентності в галузі економічних і соціальних наслідків місцевої погоди, якості повітря і клімату» (Adaptive learning environment for competence in economic and societal</p>

	impacts of local weather, air quality and climate 561975-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-SBHE-JP (2015-3320). Професорсько-викладацький склад факультету постійно проходить підвищення кваліфікації та стажування в країнах Європейського союзу – учасниках проекту.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної / наукової програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

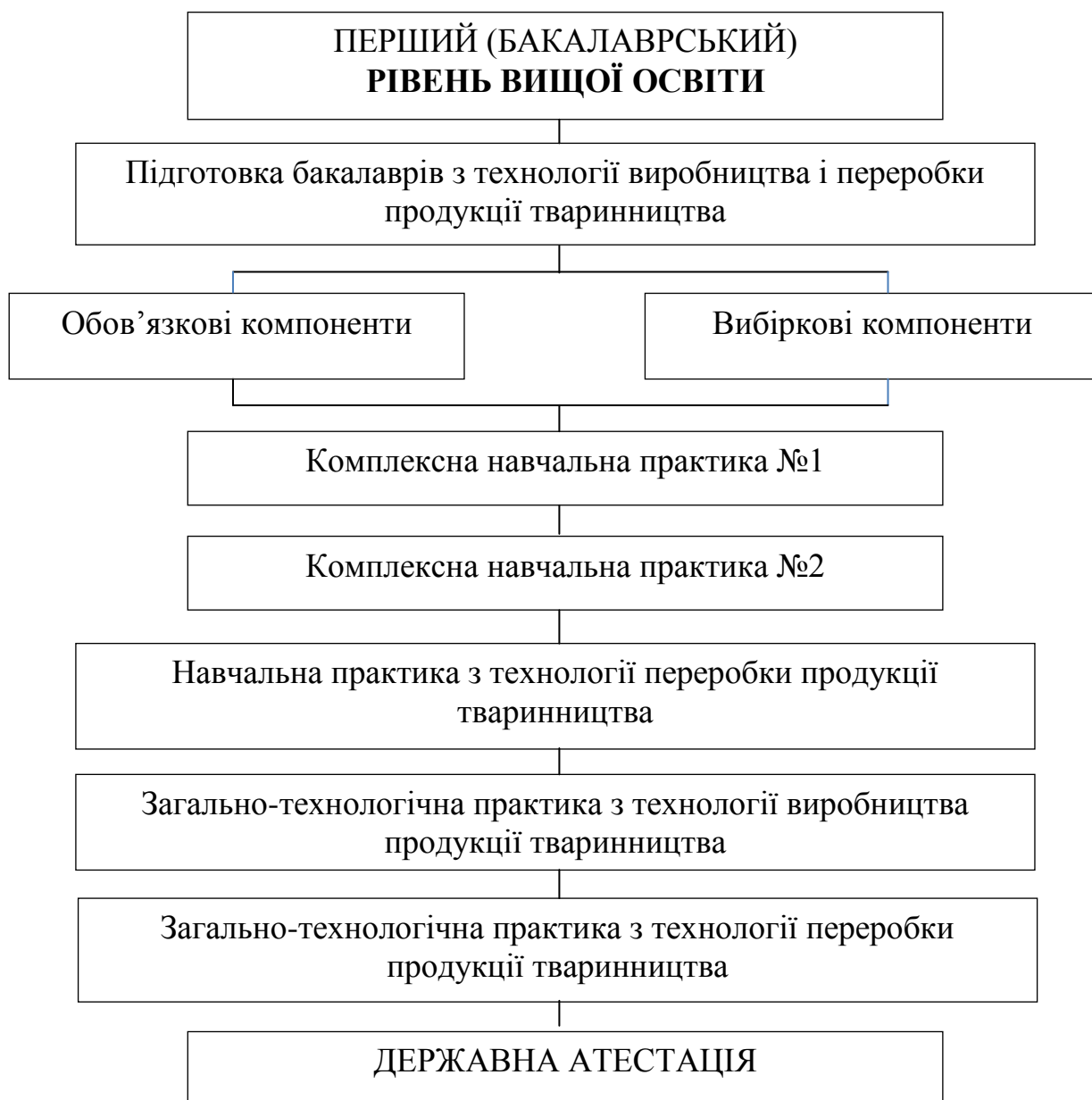
Код з/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Фізична культура	4,0	залік
ОК 2	Історія суспільства, державності та господарства України	3,0	іспит
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	іспит
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4,0	іспит
ОК 5	Філософія (етика, логіка, філософія, релігієзнавство)	3,0	іспит
ОК 6	Автоматизовані системи управління стадом у промисловому тваринництві	3,0	залік
ОК 7	Вища математика	3,0	залік
ОК 8	Неорганічна, аналітична та органічна хімія	5,0	іспит
ОК 9	Морфологія тварин	5,5	іспит
ОК 10	Біофізика	3,0	іспит
ОК 11	Фізіологія тварин	5	залік, іспит
ОК 12	Біохімічна, фізична та колоїдна хімія	4,5	іспит
ОК 13	Генетика з біометрією	7,0	іспит
ОК 14	Технологічні норми проектування підприємств з	4,0	КП, іспит

	виробництва і переробці продукції тваринництва		
ОК 15	Екобезпечні технології в тваринництві	3,0	іспит
ОК 16	Основи фахової діяльності	3,0	залік
ОК 17	Технологія виробництва рослинних кормів	5,0	іспит
ОК 18	Технологія відтворення тварин	6,0	іспит
ОК 19	Біотехнологія	4,5	іспит
ОК 20	Годівля тварин і технологія кормів	8,5	КП, іспит
ОК 21	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,0	залік
ОК 22	Технологія виробництва продукції птахівництва	7,0	КП, іспит
ОК 23	Розведення с.-г. тварин	7,5	іспит
ОК 24	Гігієна тварин	7,0	іспит
ОК 25	Технологія виробництва продукції бджільництва	6,0	іспит
ОК 26	Технологія виробництва продукції кролівництва та звірівництва	3,0	іспит
ОК 27	Технологічне обладнання виробничих процесів у тваринництві та переробній промисловості	4,5	КП, іспит
ОК 28	Технологія виробництва продукції вівчарства й козівництва	7,5	іспит
ОК 29	Конярство	4,5	іспит
ОК 30	Технологія виробництва молока і яловичини	10,5	залік, КП, іспит
ОК 31	Технологія виробництва продукції свинарства	8,5	КП, іспит
ОК 32	Технологія переробки продукції тваринництва	9,0	іспит
ОК 33	Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві	3,5	іспит
ОК 34	Менеджмент та маркетинг у тваринництві	3,0	іспит
ОК 35	Технологія виробництва продукції аквакультури	3,0	іспит
ОК 36	Комплексна навчальна практика №1 (Технологія виробництва продукції птахівництва, Технологія виробництва продукції вівчарства й козівництва, Технологія виробництва продукції свинарства, Технологія виробництва молока і яловичини, Технологія виробництва та зберігання рослинних кормів)	4,0*	залік
ОК 37	Комплексна навчальна практика №2 (Розведення тварин, Гігієна тварин, Технологія відтворення тварин, Годівля тварин і технологія кормів)	4,0*	залік
ОК 38	Навчальна практика з технології переробки продукції тваринництва	1,0*	залік
ОК 39	Загально-технологічна практика з виробництва продукції тваринництва	10,0*	залік
ОК 40	Загально-технологічна практика з переробки продукції тваринництва	4,0*	залік
ОК 41	Державний екзамен (комплексний) з напряму підготовки	2,0	-
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		176,5	

Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВБ 1.1	Основи САПР процесів виробництва і переробки продукції тваринництва	3,0	залік
ВБ 1.2	Мікробіологія	3,0	залік
ВБ 1.3	Молоко і молочні продукти	3,0	залік
ВБ 1.4	Основи зберігання та пакування с.-г. продукції	3,0	залік
ВБ 1.5	Радіобіологія	3,0	залік
ВБ 1.6	Технологічне обладнання цехів з переробки продукції тваринництва	3,0	залік
ВБ 1.7	Технології продукції тваринництва з комбінованим складом сировини	3,0	залік
ВБ 1.8	Технологія переробки молока	3,0	залік
ВБ 1.9	Профілактика хвороб	3,0	залік
ВБ 1.10	Стандартизація продукції тваринництва	3,0	залік
ВБ 1.11	Виробничі процеси у технологіях тваринництва	3,0	залік
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВБ 2.1	Теплотехніка	3,0	залік
ВБ 2.2	Технології у тваринництві	3,0	залік
ВБ 2.3	Політологія	3,0	залік
ВБ 2.4	Методика наукових досліджень і патентування	3,5	залік
ВБ 2.5	Генетика популяцій	3,0	залік
ВБ 2.6	Технологія експлуатації тваринницьких комплексів та енергетичної бази	3,0	залік
ВБ 2.7	Прогресивні технології	3,0	залік
ВБ 2.8	Технології продуктів забою	3,0	залік
ВБ 2.9	Кінологія	3,0	залік
ВБ 2.10	Технологія м'яса і м'ясних продуктів	3,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		63,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Примітка * - кількість кредитів входить у склад відповідних дисциплін*

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: - комплексного кваліфікаційного іспиту із спеціальності;
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має передбачати оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою

4.2. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіровим компонентам освітньої програми

	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 1.5	ВБ 1.6	ВБ 1.7	ВБ 1.8	ВБ 1.9	ВБ 1.10	ВБ 1.11	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	
ЗК 1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ЗК 2																						
ЗК 3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ЗК 4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ЗК 5	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ЗК 6	*	*	*			*					*				*			*			*	
ЗК 7	*					*	*	*			*	*	*		*		*	*	*	*	*	
ЗК 8		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*					*	*	*	*	
ЗК 9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ЗК 10											*		*	*				*	*	*	*	
ЗК 11		*	*					*	*												*	
ЗК 12		*	*					*	*	*	*		*	*		*		*	*	*	*	
ЗК 13		*	*						*				*							*		
ЗК 14		*	*					*	*												*	
ФК 1		*							*							*				*		
ФК 2	*			*		*	*	*			*	*	*				*	*	*		*	
ФК 3		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*					*	*	*	*	
ФК 4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 5		*		*	*					*	*		*									
ФК 6											*		*			*		*		*		
ФК 7													*		*							
ФК 8	*										*		*					*		*		
ФК 9					*	*	*	*			*	*	*				*	*	*	*	*	
ФК 10	*	*		*	*	*	*			*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ФК 11							*				*		*				*	*		*		
ФК 12		*		*	*	*			*	*	*		*		*	*						
ФК 13		*		*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ФК 14	*					*	*	*			*	*	*				*	*	*	*	*	
ФК 15		*		*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ФК 16									*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	

	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 1.5	ВБ 1.6	ВБ 1.7	ВБ 1.8	ВБ 1.9	ВБ 1.10	ВБ 1.11	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	
ФК 17		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*		*		*	
ФК 18		*		*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	*	*		*		*	
ФК 19	*		*	*		*	*	*		*	*	*					*		*		*	
ФК 20				*							*		*					*	*		*	
ФК 21								*			*		*					*	*		*	
ФК 22				*					*	*	*		*			*						
ФК 23	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 24	*										*				*							
ФК 25		*	*					*		*									*		*	
ФК 26	*	*	*	*		*		*		*												
ФК 27			*	*																	*	
ФК 28					*				*													
ФК 29						*	*	*					*				*		*		*	
ФК 30	*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	
ФК 31		*			*				*									*		*		
ФК 32		*	*	*				*		*									*		*	
ФК 33								*			*		*					*			*	
ФК 34						*						*										
ФК 35							*				*		*					*				
ФК 36															*							
ФК 37																*						
ФК 38				*		*				*									*		*	
ФК 39									*						*					*		
ФК 40	*	*		*		*				*		*							*		*	

5.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) вибіркоким компонентам освітньої програми

	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 1.5	ВБ 1.6	ВБ 1.7	ВБ 1.8	ВБ 1.9	ВБ 1.10	ВБ 1.11	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	
ПРН 1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 2																						
ПРН 3														*								
ПРН 4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 5																						
ПРН 6																						
ПРН 7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 8	*					*	*	*			*	*	*		*		*	*	*		*	*
ПРН 9	*	*	*			*	*	*			*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 11		*	*						*													
ПРН 12		*	*				*	*	*		*		*					*	*	*	*	*
ПРН 13		*	*		*		*	*	*		*		*					*	*	*	*	*
ПРН 14				*	*	*	*	*			*	*	*				*	*	*	*	*	*
ПРН 15	*										*	*	*		*	*		*		*	*	*
ПРН 16	*					*	*				*		*				*	*				
ПРН 17		*	*	*	*		*	*	*	*	*		*					*	*	*	*	*
ПРН 18	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 19				*			*				*		*									
ПРН 20							*				*		*			*		*		*	*	*
ПРН 21											*		*					*		*	*	*
ПРН 22													*					*		*	*	*
ПРН 23							*				*		*					*		*	*	*
ПРН 24		*	*	*	*	*	*	*			*	*	*				*	*	*	*	*	*
ПРН 25									*	*	*	*	*					*	*	*	*	*
ПРН 26							*						*			*		*		*	*	*
ПРН 27							*						*			*		*		*	*	*
ПРН 28	*				*						*	*	*					*				
ПРН 29	*	*		*	*	*			*	*	*	*	*			*						*
ПРН 30	*	*		*	*	*			*	*	*	*	*			*	*		*			*

	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 1.5	ВБ 1.6	ВБ 1.7	ВБ 1.8	ВБ 1.9	ВБ 1.10	ВБ 1.11	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	
ПРН 31						*		*			*	*	*				*	*	*		*	
ПРН 32	*	*		*	*				*	*	*	*	*		*	*	*		*	*		*
ПРН 33		*			*				*		*		*		*	*			*		*	
ПРН 34	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*		*	*	*		*		*	
ПРН 35	*	*		*	*		*		*	*	*	*	*		*	*	*		*		*	
ПРН 36	*		*	*		*		*		*							*		*		*	
ПРН 37			*	*				*		*	*		*					*	*	*	*	
ПРН 38			*				*	*			*		*		*			*	*	*	*	
ПРН 39			*				*	*			*		*		*			*	*	*	*	
ПРН 40		*		*						*						*						
ПРН 41	*							*			*		*								*	
ПРН 42		*	*	*				*	*	*			*					*	*	*	*	
ПРН 43			*	*		*		*		*												
ПРН 44			*	*						*									*		*	
ПРН 45					*				*				*							*		
ПРН 46			*			*	*	*			*	*	*				*	*	*		*	
ПРН 47			*				*	*		*	*								*		*	
ПРН 48		*	*	*		*		*		*		*					*					
ПРН 49		*	*				*		*				*			*		*	*	*	*	
ПРН 50			*	*			*			*	*		*					*	*	*	*	
ПРН 51			*				*	*			*		*					*	*		*	
ПРН 52			*	*		*	*					*	*				*	*	*		*	
ПРН 53		*	*					*	*		*		*		*	*		*	*	*	*	
ПРН 54									*				*			*		*		*		
ПРН 55									*	*	*	*	*				*	*			*	
ПРН 56		*		*		*	*			*	*	*	*	*					*		*	
ПРН 57									*						*	*				*		
ПРН 58		*		*		*	*			*	*		*	*					*		*	

Відповідність програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Шифр програмних компетентностей	Програмні компетентності ОП	Компоненти ОП
ЗК1	Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації	ОК 1
ЗК 2	Здатність враховувати процеси соціально-політичної історії України під час здійснення діяльності	ОК 2
ЗК 3	Здатність спілкування українською професійною мовою і застосування усних контактів у ситуаціях професійного спілкування	ОК 3
ЗК 4	Розуміння та сприйняття професійно орієнтованої та загальнонаукової іншомовної літератури, використання інформаційних технологій для обробки іншомовних професійно орієнтованих джерел, їх застосування у соціальній та професійній сферах	ОК 4
ЗК 5	Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.	ОК 5
ЗК 6	Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для проведення технологічних розрахунків і досліджень.	ОК 6
ЗК 7	Здатність розуміти та уміло використовувати математичні і фізичні методи та знання при розробці проектів і розрахунків.	ОК 7 ОК 10
ЗК 8	Прагнення до збереження навколишнього середовища.	ОК 15
ЗК 9	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ОК 16 ОК 41 ОК 42
ЗК 10	Здатність враховувати суспільні відносини та політичні переконання під час здійснення діяльності	ВБ 2.3
ЗК 11	Здатність застосовувати базові фундаментальні знання з неорганічної, органічної та аналітичної хімії в обсязі, необхідному для опанування загально-професійних дисциплін та вирішення практичних задач професійної діяльності	ОК 8
ЗК 12	Здатність застосовувати базові знання з будови клітин, тканин, органів і систем органів сільськогосподарських тварин.	ОК 9

ЗК 13	Здатність застосовувати базові фундаментальні знання з фізіології травлення, лактації, відтворення та систем організму с.-г. тварин, необхідних для вирішення практичних задач професійної діяльності.	ОК 11
ЗК 14	Здатність застосовувати базові фундаментальні знання з біологічної, фізичної і колоїдної хімії в обсязі, необхідному для опанування загально-професійних дисциплін та вирішення практичних задач виробничої діяльності.	ОК 9 ОК 11 ОК 12
ФК 1	Знати і використовувати профільні знання основних закономірностей мінливості і спадковості ознак сільськогосподарських тварин і птахів для оцінки якісних та кількісних ознак у окремих поколіннях, оцінки стійкості до хвороб, прогнозування окремих ознак потомків.	ОК 13
ФК 2	Здатність використовувати знання щодо техніко-економічного обґрунтування, проектування та використання приміщень, технологічного обладнання підприємств з виробництва та переробки продукції тваринництва	ОК 14
ФК 3	Здатність застосовувати базові знання з екології тваринництва, практичні підходи до раціонального природокористування та охорони природи.	ОК 15
ФК 4	Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.	ОК 16
ФК 5	Знання основних технологій вирощування сільськогосподарських культур, заготівлі та зберігання кормів	ОК 17
ФК 6	Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективного ведення галузі тваринництва.	ОК 18 ОК 23
ФК 7	Знати і використовувати профільні знання з клонування, трансплантації ембріонів, створення імуностимуляторів для забезпечення підвищення продуктивності тварин.	ОК 19
ФК 8	Здатність до складання раціонів для різних видів і статевовікових груп тварин та організації нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах.	ОК 20
ФК 9	Здатність забезпечувати індивідуальну безпеку в разі виникнення небезпечних ситуацій; застосовувати заходи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці.	ОК 21
ФК 10	Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак різних видів, порід і кросів птиці за сучасних технологій виробництва продукції птахівництва.	ОК 22
ФК 11	Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та	ОК 24

	контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.	
ФК 12	Здатність застосовувати знання з біології бджіл за сучасних технологій виробництва продукції бджільництва.	ОК 25
ФК 13	Здатність використовувати знання з біології, екстер'єру, конституції та інтер'єру в розведенні та селекції кролів та хутрових звірів у сучасних технологіях виробництва кролятини, кролячого пуху, шкурок кролів та хутра.	ОК 26
ФК 14	Здатність до вибору і високо-економічного використання технологічних комплексів та окремих засобів механізації в тваринництві; здатність використовувати знання з будови машин, механізмів та технологічного обладнання в процесах виробництва продукції тваринництва та її переробки; здатність на науковій основі розрахувати і підібрати технологічне обладнання тваринницьких ферм для утримання тварин та електрифікації і автоматизації технологічних процесів у тваринництві.	ОК 27 ВБ 2.6
ФК 15	Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак овець їх генетичного потенціалу за сучасних технологій виробництва вовни, баранини, молока, шкур, каракулю.	ОК 28
ФК 16	Здатність використовувати знання з біології, екстер'єру, конституції та інтер'єру в розведенні та селекції коней різних напрямів використання з метою ефективного ведення галузі тваринництва.	ОК 29
ФК 17	Здатність застосовувати знання з біології великої рогатої худоби під час догляду та експлуатації в сучасних технологіях виробництва молока та яловичини	ОК 30
ФК 18	Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак свиней під час їх вирощування за сучасних технологій виробництва свинини.	ОК 31
ФК 19	Здатність застосовувати знання з організації й управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва.	ОК 32 ОК 38
ФК 20	Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.	ОК 33 ОК 34
ФК 21	Здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.	ОК 33
ФК 22	Здатність застосовувати профільні знання з аквакультури та водного господарювання.	ОК 35
ФК 23	Здатність роботи в комп'ютерних мережах, використання Інтернет - ресурсів.	ВБ 1.1
ФК 24	Здатність застосовувати базові знання в галузі інформатики, навички використання програмних продуктів, здатність створювати та використовувати бази даних.	ВБ 1.1

ФК 25	Здатність застосовувати фундаментальні знання з мікробіології для опанування загально-професійних дисциплін та вирішення практичних задач виробничої діяльності	ВБ 1.2
ФК 26	Здатність організовувати та управляти технологічним процесом переробки молока.	ВБ 1.3. ВБ 1.8
ФК 27	Здатність застосовувати профільні знання властивостей матеріалів, що обробляються для правильного підбору та використання матеріалів зі специфічними властивостями, що допускаються для застосування в харчовій промисловості	ВБ 1.4
ФК 28	Здатність застосовувати знання з організації захисту організму тварин від радіаційного впливу	ВБ 1.5
ФК 29	Здатність застосовувати знання будови і особливостей роботи обладнання, теоретичних основ проектування цехів з переробки продукції тваринництва для раціональної експлуатації машин і механізмів у переробній промисловості	ВБ 1.6
ФК 30	Здатність використовувати професійно-профільні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва	ВБ 1.7
ФК 31	Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.	ВБ 1.9
ФК 32	Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з оцінювання якості продукції тваринництва, її стандартизації та реалізації	ВБ 1.10
ФК 33	Здатність застосовувати знання з вивчення організаційних основ створення і функціонування с.-г. підприємств та їх об'єднань, використання засобів виробництва, і використання кормів, організації внутрішньогосподарського планування, нормування і оплати праці, організації основних технологічних процесів у тваринництві.	ВБ 1.11
ФК 34	Здатність на основі знань з основних законів термодинаміки, масо-, тепло- та енергообміну, а також основи будови апаратів підібрати та експлуатувати теплотехнічне обладнання.	ВБ 2.1
ФК 35	Здатність володіти основними процесами новітніх технологій виробництва продукції тваринництва.	ВБ 2.2 ВБ 2.7
ФК 36	Здатність збирати та аналізувати інформацію, використовувати та управляти інформацією; навички організації, проведення та оформлення результатів наукового експерименту.	ВБ 2.4
ФК 37	Здатність застосовувати фундаментальні знання популяційної генетики	ВБ 2.5

ФК 38	Здатність застосовувати знання з морфології сільськогосподарських тварин для організації передзабійної підготовки та забою худоби, свиней, овець, кролів, птиці, інших видів тварин і первинної переробки продукції тваринництва	ВБ 2.8
ФК 39	Здатність застосовувати знання з біології собак під час догляду, відтворення, використання, експертизи; проводити цілеспрямовану роботу в селекції, розведенні і дресируванні собак.	ВБ 2.9
ФК 40	На основі нормативних документів, застосовуючи обчислювальну техніку та існуючі методики, уміти розробляти моделі технологічних процесів виробництва м'ясопродуктів та комбінованих продуктів	ВБ 2.10

Відповідність програмних результатів навчання (ПРН) компонентам освітньої програми

Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання	Компоненти ОП
ПРН 1	Дотримуватися принципів саморегуляції і ведення здорового способу життя, демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення фахової дієздатності.	ОК 1
ПРН 2	Здатність за результатами аналізу історичних джерел та історіографічної літератури, використовуючи ознаки соціально-історичних епох та критерії причинно-наслідкових зв'язків історичних процесів, визначати періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в Україні.	ОК 2
ПРН 3	Здатність визначати форми та типи влади в конкретній державі; наявність легітимності влади, її ефективність; визначати тип політичного режиму конкретної держави; визначати форму державно-територіального устрою та форму правління.	ВБ 2.3
ПРН 4	Слідувати принципам професійного спілкування; співпрацювати в команді. На основі виробничих завдань, використовуючи методику складання фахової документації, термінологічні словники тощо, дотримуючись норм сучасної української літературної мови, складати професійні тексти та документи	ОК 3

ПРН 5	Здатність знати та розуміти професійно-орієнтовану іноземну мову	ОК 4
ПРН 6	Здатність визначати наявність та характер впливу релігійної ідеології на владу та суспільне життя в конкретній державі; визначати тип етико-естетичної теорії; встановлювати власні моральні переконання та смакові уподобання.	ОК 5
ПРН 7	Здатність проводити аналіз наявної інформації на її відповідність умовам необхідності та достатності для забезпечення ефективної діяльності.	ОК 5
ПРН 8	Використовуючи довідкову літературу та сучасну електронно-обчислювальну техніку, уміти виконувати роботи, пов'язані з годівлею сільськогосподарських тварин, племінною справою, первинним зоотехнічним обліком та з технологічними розрахунками в тваринництві. Навички використання програмних продуктів.	ОК 6
ПРН 9	Здатність застосовувати одержані знання з математичного аналізу однієї та багатьох змінних для досліджень у галузі тваринництва.	ОК 7
ПРН 10	Здатність до образного мислення, уміння моделювати та розв'язувати поставлені задачі аналітичним методом у різних областях математики та практики, бути підготовленим до використання в подальших навчальних курсах, розвиток логічного та аналітичного мислення, уміння обґрунтовувати та чітко формулювати висновки.	ОК 7
ПРН 11	Здатність готувати штучні розчини вуглеводів, макро - і мікроелементів, вітамінів, білків, амінокислот та інших речовин, визначати порційні властивості різних поверхнево-активних речовин.	ОК 8
ПРН 12	Здатність класифікувати і добувати органічні сполуки та оцінювати фізіологічні параметри організму тварин	ОК 8
ПРН 13	Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва.	ОК 9 ОК 11 ОК 12
ПРН 14	Здатність оцінювати вплив зовнішніх фізичних (механічних, акустичних, теплових, електричних, магнітних, оптичних) факторів на сільськогосподарських тварин із метою забезпечення оптимальних умов її існування.	ОК 10
ПРН 15	Здатність здійснювати біометричний аналіз; визначати коефіцієнти різноманітності, множинні кореляції, регресії, дисперсії мінливості ознак (кількісних та якісних) у тварин.	ОК 13

ПРН 16	Здатність спрямовувати проектно-технологічне рішення тваринницьких ферм, підпорядковуючи проектно-будівельні та інші рішення, на підвищення ефективності виробництва продукції тваринництва та зниження вартості будівництва.	ОК 14
ПРН 17	Впливати на дотримання вимог, щодо збереження навколишнього середовища. Здатність розробляти екологічно обґрунтовані заходи щодо тимчасового збереження, утилізації та використання відходів тваринництва.	ОК 15
ПРН 18	Показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії з метою навчання співробітників підприємства. Визначати шляхи пошуку, оброблення та узагальнення інформації.	ОК 16
ПРН 19	Обирати технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.	ОК 17
ПРН 20	Застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин.	ОК 18 ОК 23
ПРН 21	Оцінювати на живих тваринах чи препарованих органах особливості будови статевих органів та за зовнішніми і внутрішніми ознаками встановлювати загальне статеве збудження, тічку і охоту самок різних видів, та володіючи відповідною технікою проводити осіменіння корів, вівцематок, свиноматок і кобил різними способами.	ОК 18
ПРН 22	Здатність отримати та пересадити ембріони на основі відбору і гормональної обробки донорів, реципієнтів, використовуючи катетери для вимивання та пересаджування, а також вимивне середовище, дотримуючись санітарних і гігієнічних норм.	ОК 19
ПРН 23	Застосовувати нормовану годівлю тварин.	ОК 20
ПРН 24	Здійснювати контроль за виконанням правил з охорони праці на виробництві; виконувати правила і норми охорони праці, протипожежного захисту, виробничої санітарії та правил внутрішнього трудового розпорядку.	ОК 21
ПРН 25	Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.	ОК 22
ПРН 26	Аналізувати родоводи тварин різних видів; визначати основні ознаки добору тварин та розраховувати їх племінну цінність за фенотипом, визначати племінну цінність тварин за якістю потомства, за походженням.	ОК 23
ПРН 27	Оцінювати екстер'єр тварин та його вади; розраховувати індекси будови тіла і викреслювати екстер'єрні профілі; визначати тип конституції тварин; встановлювати породну приналежність та	ОК 23

	породний напрям продуктивності тварин. Здатність аналізувати та обліковувати показники продуктивності та індивідуального розвитку тварин.	
ПРН 28	Оцінювати системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.	ОК 24
ПРН 29	Здатність оцінювати стан бджолиних сімей у різні періоди пасічницького сезону та виявляти хворі сім'ї; розробляти заходи, спрямовані на поліпшення медоносних ресурсів та забезпечення нектарного конвеєру. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва меду, оцінювати якість меду та його придатність до тривалого зберігання.	ОК 25
ПРН 30	Формувати і забезпечувати відтворення поголів'я кролів і хутрових звірів як основи виробничого процесу. Кваліфіковано оцінювати, переробляти і реалізувати продукцію кролівництва та звірівництва.	ОК 26
ПРН 31	Розраховувати і підбирати склад машин та обладнання для технологічних ліній заготівлі, підготовки і роздавання кормів, водопостачання і напування тварин, прибирання і утилізації гною, доїння і первинної обробки молока, стрижки овець та забезпечення оптимального мікроклімату в тваринницьких приміщеннях. Планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації фермерської техніки; здатність до вибору і розробки механізованих технологічних ліній в галузі тваринництва.	ОК 27 ВБ 2.6
ПРН 32	Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль технологій з виробництва продукції вівчарства і козівництва. Класувати і сортувати вовну за видом, тониною, довжиною, станом і кольором та визначати вихід чистого волокна і реалізаційну ціну вовни.	ОК 28
ПРН 33	Організовувати пробу і парування кобил; контролювати перебіг жеребності, контролювати розвиток молодняку; визначати розміри упряжі і підків, денне навантаження і норму виробітку, робочі показники коня; визначати молочну продуктивність за лактацію, кількість, вгодованість та забійну масу коней; проводити оцінку і відбір коней за результатами іподромних випробувань; оцінювати жеребців і кобил за якістю нащадків. Здійснювати бонітування коней порід, районуваних в Україні; вести документи зоотехнічного обліку у конярстві.	ОК 29
ПРН 34	Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини. Бонітувати худобу молочних, м'ясних та молочно-м'ясних порід. Організовувати відтворення худоби та вирощування молодняку; оцінювати біологічні та	ОК 30

	економічні показники у скотарстві.	
ПРН 35	Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва свинини. Здатність бонітувати свиней; обліковувати продуктивність свиней всіх виробничих груп, брати основні проміри та зважувати свиней, вимірювати прижиттєву товщину шпику.	ОК 31
ПРН 36	Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.	ОК 32
ПРН 37	Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.	ОК 33 ОК 34
ПРН 38	Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати; оцінювати економічну ефективність та розраховувати рентабельність виробництва і переробки продукції тваринництва; подавати звіти встановленої форми про роботу підрозділу.	ОК 33
ПРН 39	Здатність визначати попит ринку на окремі види тваринницької продукції; визначати потенційну ємкість ринку і можливості конкурентів; проводити порівняльне оцінювання ціни одиниці продукції і витрат на її виробництво; розраховувати і порівнювати ефективність різних видів і варіантів виробництва продукції тваринництва за трудомісткістю, собівартістю, прибутковістю, якістю та відповідністю попиту покупців.	ОК 34
ПРН 40	Розраховувати структуру необхідних ставок площ під виробництво товарної риби та рибопосадочного матеріалу. Визначати ступінь готовності плідників до нересту, інкубувати, підрощувати до життєздатних стадій личинок і молоді коропа, форелі і лососевих риб; розрахувати потребу в комбікормах для вирощування різновікових груп риб.	ОК 35
ПРН 41	Використовуючи програмні продукти, створювати бази даних та використовувати їх у професійній діяльності. Складати апаратно-технологічних схеми виробництва, планів будівель та цехів виробництва із зберігання, консервування та переробки продукції тваринництва.	ВБ 1.1
ПРН 42	Здатність визначати форму, будову та ознаки основних груп мікроорганізмів; ідентифікувати процеси окислення та бродіння; визначати ступінь забруднення мікрофлорою кормів та продукції тваринництва; розробляти заходи профілактики і боротьби з пліснявінням кормів. Визначати вади продукції тваринництва і сировини, що викликані мікроорганізмами; застосовувати способи консервування продукції тваринництва і сировини для попередження пошкодження їх	ВБ 1.2

	мікроорганізмами.	
ПРН 43	Забезпечувати первинну переробку і реалізацію виробленої молочної продукції.	ВБ 1.3 ВБ 1.8
ПРН 44	Здатність забезпечувати оптимальні умови застосування пакувальних матеріалів в технологічних лініях різної потужності і призначення; планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації матеріалів, що використовуються в переробній промисловості.	ВБ 1.4
ПРН 45	Здатність оцінювати біологічну дію іонізуючих випромінювань на функції та системи організму продуктивних тварин; проводити комплекс організаційних та спеціальних заходів щодо мінімізації вмісту радіонуклідів у продукції рослинного та тваринного походження при веденні сільськогосподарського виробництва на територіях, забруднених радіонуклідами.	ВБ 1.5
ПРН 46	Здатність виконувати підбір обладнання залежно від потреб виробництва; обґрунтовувати параметри і режими роботи машин і механізмів. Здатність виконувати технологічну експлуатацію обладнання з переробки продукції тваринництва.	ВБ 1.6
ПРН 47	Здатність забезпечувати параметри та технологічні процеси виробництва продукції тваринництва з комбінованим складом сировини.	ВБ 1.7
ПРН 48	Відповідно до вимог державних стандартів, за допомогою приладів, обладнання та реактивів оцінювати якість молока. Здатність розраховувати параметри технологічних процесів виготовлення ціЛЬНОМОЛОЧНИХ продуктів, вершкового масла, твердих сирів й ін.; оцінювати якість готової молочної продукції.	ВБ 1.3 ВБ 1.8
ПРН 49	Координувати проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва.	ВБ 1.9
ПРН 50	Здатність розробляти, впроваджувати у виробництво та контролювати дотримання стандартів у підприємствах на окремі технологічні операції, корми і продукцію тваринництва з урахуванням конкретних умов господарства.	ВБ 1.10
ПРН 51	Здійснювати контроль перебігу технологічних процесів виробництва і переробки продукції тваринництва з метою виконання кількісних та якісних показників виробництва. Контролювати якість виконуваних робіт.	ВБ 1.11 ВБ 2.2
ПРН 52	Здатність застосовувати знання основних способів передачі тепла; основних тепломасообмінних процесів; будови та принципу дії теплообмінних апаратів, компресорів, теплових двигунів,	ВБ 2.1

	холодильних та котельних установок.	
ПРН 53	Здатність визначити і обґрунтувати тему і план підготовки дослідження; проводити аналіз і узагальнення наукової інформації; підбирати метод і розробляти схему постановки дослідження; опрацьовувати математично та робити біометричну обробку і аналіз результатів дослідів; розраховувати економічну ефективність результатів дослідів і пропозицій, що рекомендуються виробництву; робити висновки і складати звіт про проведену дослідну роботу.	ВБ 2.4
ПРН 54	Здатність на основі параметрів популяційної генетики, законів розподілу генотипів визначати частоти алелів, генотипів та фенотипів у популяції тварин. Здатність дослідити результати реалізації генів та хромосом статі в стаді використовуючи хромосомну теорію спадковості, матеріали обліку диморфізму, закони популяційної генетики.	ВБ 2.5
ПРН 55	Здатність забезпечити параметри та технологічний процес інкубації яєць за прогресивних технологій.	ВБ 2.7
ПРН 56	Здійснювати здавання-приймання тварин на переробку з максимальним економічним ефектом; контролювати параметри технологічного процесу первинної переробки туш худоби, свиней, овець і птиці з метою попередження втрати маси туші; оцінювати вгодованість тварин, призначених для забою, та якість одержаних від них туш.	ВБ 2.8
ПРН 57	Здатність ідентифікувати за зовнішніми ознаками (забарвлення, форма вух та інші) собак основних порід, розповсюджених в Україні; проводити основні операції по догляду за собаками, оцінювати правильність та безпеку їх виконання; вміти проводити заходи щодо розвитку галузі (парувальна компанія, вирощування та дресирування молодняка, підготовка до виставок та змагань).	ВБ 2.9
ПРН 58	Здатність визначити якість м'ясної сировини; виконувати основні технологічні операції виробництва ковбас та інших видів м'ясних виробів, здійснювати контроль за чіткістю їх виконання.	ВБ 2.10

АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Результати навчання та тематика навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична культура

Мета: сприяння вищій школі у підготовці інтелігентних, високоосвічених, здорових, гармонійно розвинених, компетентних у вибраній спеціальності фахівців агропромислового комплексу з високою і громадською позицією, готових до довголітньої високопродуктивної праці і захисту інтересів Держави України.

Завдання курсу – виховання потреби у студентів до фізичного самовдосконалення та систематичних заняттях фізичними вправами протягом всього життя; набуття знань з основ теорії, методики та організації фізичного виховання в системі забезпечення здорового способу життя і навчання прикладному їх використанню по удосконаленню свого організму та членів своєї родини, сім'ї; формування практичних умінь і навичок з основ методики самоконтролю в процесі вдосконалення, оцінки фізичного стану та рівня фізичної підготовленості; включення студентів університету в реальну фізкультурно-спортивну діяльність для творчого засвоєння цінностей фізичної культури і спорту; набуття теоретичних знань та вдосконалення спортивно-технічних умінь і навичок в обраному виді спорту, підвищення функціональних можливостей організму, розвиток і вдосконалення фізичних якостей та спортивної майстерності.

Результати навчання за навчальною дисципліною: основні положення організації навчального процесу з фізичного виховання; основні компоненти здорового способу життя; основи методики самоконтролю в процесі занять фізичними вправами; теоретико-методичні основи оздоровчого тренування;

вміти: використовувати у соціально-професійній, фізкультурно-спортивній діяльності та у сімейному житті знання, уміння і навички, набуті в процесі навчання в університеті; складати професійні тексти і документи, дотримуючись норм сучасної української літературної мови; аналізувати й коригувати фахові тексти відповідно до норм української літературної мови; складати професійні тексти, правильно використовувати фахову термінологію, номенклатуру, фразеологію, іншомовні слова та їхні українські відповідники; перекладати фахові тексти українською мовою.

Зміст дисципліни (тематика): Легка атлетика. Ознайомити студентів з обсягом практичного матеріалу, вимогами та навчальними нормативами. Продовжувати навчати виконувати комплекс загально-розвивальних вправ. Продовжувати навчати виконувати спеціальні вправи легкоатлета. Ознайомити з технікою бігу на короткі дистанції. Легка атлетика. Продовжувати навчати техніці виконання низького старту, бігу по дистанції та фінішуванню в бігу на 100 м. Продовжувати навчати техніці виконання стрибка у довжину з місця. Сприяти розвитку фізичних якостей стрибучості, швидкості та загальної витривалості. Легка атлетика. Ознайомити студентів з обсягом практичного матеріалу, вимогами та навчальними нормативами. Продовжувати навчати виконувати комплекс загально-розвивальних вправ. Продовжувати навчати виконувати спеціальні вправи легкоатлета. Ознайомити з технікою бігу на середні дистанції. Спортивні ігри (баскетбол). Ознайомити студентів з обсягом теоретичного та практичного матеріалу, вимогам та нормативам з баскетболу. Ознайомити і навчати виконувати спеціально-підготовчі вправи баскетболістів. Продовжувати навчати способам пересування у баскетболі. Продовжувати навчати прийому та передачі м'яча двома руками на місці та під час руху та кидку м'яча двома руками. Закріпити вивчені елементи

техніки у навчальних двосторонніх іграх 2*2, 3*3. Сприяти розвитку фізичних якостей швидкості, спритності, сили, витривалості та координації рухів. Спортивні ігри (волейбол). Ознайомити та навчати техніці виконання прийому та передачі м'яча двома руками зверху. Ознайомити та навчати техніці виконання прийому та передачі м'яча однією та двома руками знизу. Ознайомити з рухливими іграми та підготовчими вправами для виконання прийому і передачі м'яча двома руками зверху та однією і двома руками знизу. Спортивні ігри (волейбол). Ознайомити та навчати техніці виконання нижньої прямої та нижньої бокової подач. Ознайомити та навчати техніці виконання верхньої прямої подачі. Закріпити вивчені елементи техніки у навчальних двобічних іграх. Сприяти розвитку фізичних якостей спритності, швидкісної реакції, стрибучості та швидкісно-силовим якостям. Спортивні ігри (волейбол). Ознайомити та навчати виконання комплексу вправ для вивчення та удосконалення прийому і передачі м'яча двома руками зверху. Ознайомити та навчати виконання комплексу вправ для вивчення та удосконалення прийому і передачі м'яча двома руками знизу. Сприяти розвитку фізичних якостей спритності, швидкісної реакції, стрибучості та швидкісно-силовим якостям. Спортивні ігри (волейбол). Ознайомити та навчати техніці виконання нижньої прямої та нижньої бокової подач. Ознайомити та навчати техніці виконання верхньої прямої подачі. Закріпити вивчені елементи техніки у навчальних двобічних іграх. Сприяти розвитку фізичних якостей спритності, швидкісної реакції, стрибучості та швидкісно-силовим якостям. Спортивні ігри (баскетбол). Вдосконалення техніки пересування у баскетболі. Продовжувати вдосконалювати техніку прийому та передачі м'яча двома руками на місці та під час руху та кидку м'яча двома руками. Закріпити вивчені елементи техніки у навчальних двосторонніх іграх 2*2, 3*3. Сприяти розвитку фізичних якостей швидкості, спритності, сили, витривалості та координації рухів. Легка атлетика. Вдосконалювати техніку метання гранати. Сприяти розвитку фізичних якостей. Сприяти розвитку загальної фізичної підготовленості. Легка атлетика. Вдосконалення техніки виконання стрибка у довжину з місця. Вдосконалення техніки виконання низького старту. Продовжувати навчати техніці бігу по віражу. Сприяти розвитку фізичних якостей сили, стрибучості, швидкості та загальної витривалості. Легка атлетика. Вдосконалювати техніку та тактику бігу на довгі дистанції. Сприяти розвитку фізичних якостей. Сприяти розвитку загальної фізичної підготовленості.

Історія суспільства, державності та господарства України

Мета: Формування стійкого світогляду, правильного сприйняття сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, духовної культури, виховання громадянського патріотизму, відповідальності за долю своєї Батьківщини, спонування до активної наполегливої праці в розбудові і зміцненні держави Україна.

Результати навчання за навчальною дисципліною: знання, погляди, уявлення про суспільний розвиток, усвідомлення нерозривного зв'язку між минулим і сучасністю, традиціями і досвідом різних поколінь українців; володіння основами методики історичного дослідження, зокрема ретроспективного, порівняльного, діалектичного методу, історичної хронології; навички наукової роботи з історичними першоджерелами, різноманітною навчальною літературою.

Зміст дисципліни (тематика): Дописемна історія та культура України. Княжий період історії та культури України - Руси. Україна у складі Польщі та Литви. Історико-культурна спадщина польсько-литовського періоду. Виникнення українського козацтва. Боротьба українців за волю та національну державу. Історичні та культурні пам'ятки доби козащини. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій. Особливості історичного та культурного розвитку. Українські землі в умовах капіталістичної модернізації економіки (друга пол. XIX – поч. XX ст.). Україна в роки Першої світової війни (1914–1918 рр.) та української національно-демократичної революції (1917–1920 рр.). Створення радянської України. Тоталітарне більшовицьке правління (1921–1939 рр.). Голодомор і репресії. Особливості розвитку освіти, науки, культури. Україна в роки Другої світової війни (1939–

1945 рр.). Ідейна спрямованість розвитку культури. Історичний та культурний розвиток України (др. пол. 40-х – кінець 80-х рр. ХХ ст.) Національно-державне та культурне відродження України в 90-х рр. минулого століття. Незалежна Україна в сучасному світі. Місце вітчизняної історії та культури в світі.

Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета: підвищення рівня загальномовної підготовки, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами стилістики української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні. Дисципліна покликана узагальнити й систематизувати знання з української мови, сформувані вміння і навички для оптимальної мовної поведінки в професійній сфері

Результати навчання за навчальною дисципліною: Здатність на основі виробничих завдань, використовуючи методику фахової документації, дотримуючись норм сучасної української літературної мови, складати професійні тексти та документи. Використовуючи принципи професійного спілкування на рівні сучасної української літературної мови, здійснювати спілкування з учасниками трудового процесу. Вміння у виробничих умовах, працюючи з джерелами фахової інформації здійснювати аналіз і коригувати тексти відповідно до норм української літературної мови. Працюючи з іншомовними фаховими текстами та спілкуючись на професійному рівні, використовувати українські виробничо-професійні фразеологізми та номенклатурні назви.

Зміст дисципліни (тематика): Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови. Норми сучасної української мови. Нормативність і правильність мовлення: орфоепічні норми, норми слововживання, граматичні норми Синонімічний вибір слова, Багатозначні слова та контекст. Терміни, професіоналізми та фразеологізми. Номенклатурні назви в професійній мові. Складноскорочені слова, абревіатури та графічні скорочення. Абревіатури фахових термінів у професійно-орієнтованій галузі. Озвучене мовлення та його особливості. Композиція мовлення. Управління мовленням та його структурування за допомогою тематичної організації. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі. Вимоги до професійних текстів: об'єктивність викладу, логіка, послідовність, повнота інформації, точність, лаконічність, стандартність. Вимоги до текстів офіційно-ділового стилю: нейтральність, документальність, наявність реквізитів, усталених мовних зворотів, суворе регламентація. Документація щодо особового складу: специфіка, вимоги до укладання. Довідково-інформаційні документи: принципи організації та специфіка викладу змісту. Культура мовлення. Мовленнєвий етикет спілкування: мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо. Культура мовлення під час дискусії. Прийоми активізації уваги слухачів. Специфіка мовлення фахівця.

Іноземна мова (за професійним спрямуванням)

Мета: формування загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовних компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі з представниками інших країн з різноманітних питань, пов'язаних із бізнесом і ринком праці в галузі сільського господарства, підготовки до участі у міжнародних конференціях, проектах та дискусіях, а також проведення презентацій, письмового обміну діловою інформацією (офіційні та неофіційні листи, резюме різні види науково-дослідних статей і звітів)

Результати навчання за навчальною дисципліною: знання наукової іноземної мови на рівні розуміння технічної літератури з професійного напрямку та можливості спілкування; вміння використовуючи довідкову літературу, мовні навички, граматичний і лексичний матеріал:

- читати і розуміти текст, написаний іноземною мовою;
- передавати текст, написаний іноземною мовою;
- анутовати текст, написаний іноземною мовою;

спілкуватись іноземною мовою з співбесідником на ділові та соціально-побутові теми.
Зміст дисципліни (тематика): Переклад наукової літератури. Іншомовний науковий текст. Жанри іномовного наукового тексту. Композиції видів наукових текстів. Лексико-граматичні особливості іномовного наукового тексту. Спілкування за фахом. Термінологічний глосарій за фахом. Правила оформлення наукового дослідження (кваліфікаційної роботи) в Європі та Україні. Написання анотації іноземною мовою до кваліфікаційної роботи. Написання іномовних наукових праць, документів (Project Statement, Grant Proposal) на здобуття наукових грантів.

Філософія (етика, логіка, філософія, релігієзнавство)

Мета: спонукання студентів до філософського осмислення сучасної дійсності, підвищення їхнього рівня абстрактного мислення як необхідної умови формування загальної й наукової культури мислення.

Завдання: осмислення предмета філософії, її статусу в системі сучасної науки; розкриття сутності основних напрямів розвитку філософської думки; набуття навичок аналізу основних концептуальних ідей філософської науки і «вічних проблем» філософії; засвоєння основних понять, принципів, законів, категорій і функцій філософії; розуміння ролі філософії у формуванні та розвитку творчого мислення для осмислення сутності природних, соціальних і духовно-культурних процесів; вміння творчо інтерпретувати явища сучасного світу, який постійно змінюється, застосовувати набуті філософські знання під час реалізації особистісних позицій; розкриття гуманістичної функції філософії в процесі розвитку демократичних засад життя суспільства.

Результати навчання за навчальною дисципліною: сутність філософії, її структуру та функції; багатовікову історію розвитку вітчизняної і світової філософської думки; особливості сучасної філософії; рівні та форми виявлення буття; походження та сутність, структуру і функції свідомості; види, рівні та форми пізнання, їх особливості; специфіку, рівні, форми і методи наукового пізнання та проблеми істини; проблеми філософської антропології і філософії історії.

вміти: працювати з основною, додатковою і спеціальною інформацією, пов'язаною з функціонуванням філософського знання; підготувати доповідь або контрольну роботу з філософської проблематики; формувати свою власну світоглядну та філософську позицію; використовувати філософські знання стосовно профілю своєї спеціальності; знаходити і використовувати в практичній діяльності (навчанні) теоретичну і методологічну інформацію в області філософії.

Зміст дисципліни (тематика): Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві. Філософія як вищий тип світогляду, його особливості. Предмет філософії. «Основне питання» філософії та його складові. Мета і зміст філософії. Функції філософії. Структура філософії. Співвідношення філософії, науки, релігії та мистецтва. Антична філософія. Поняття античної філософії. Етапи її розвитку та загальні особливості. Антична філософія досократівського періоду. Натурфілософські ідеї представників Мілетської школи. Діалектика та гносеологія Геракліта. «Числова філософія» піфагорійців. Атомістичне вчення Демокрита. Ідеї та представники високої класики у розвитку античної філософії. Філософські погляди та метод Сократа. Об'єктивний ідеалізм Платона. Філософське вчення Аристотеля. Загальні риси, провідні школи та ідейні здобутки пізньої античної філософії. Епікуреїзм. Стоїцизм. Скептицизм. Неоплатонізм. Філософія середньовіччя та доби Відродження. Основні риси середньовічної християнської філософії. Патристика. А. Августин. Схоластика. Т. Аквінський. Містика. Б. Клервоський. Дж. Бонавентура. Загальна характеристика ренесансної філософії: специфіка, коло проблем, представники. Натурфілософія епохи Відродження. М. Кузанський. Г. Галілей. М. Коперник. Дж. Бруно. Соціально-політичні доктрини ренесансної епохи. Н. Макіавеллі. Т. Мор. Т. Кампанелла. Філософія Нового часу. Наукоцентризм філософії Нового часу. Розвиток методології та гносеології у філософії Нового часу. Провідні філософські позиції в тлумаченні пізнання. Емпіризм Ф. Бекона.

Раціоналізм Р. Декарта. Емпіризм Дж. Локка. Онтологія Нового часу про світобудову та місце в ній людини. Дуалізм Р. Декарта. Пантеїзм Б. Спінози. Монадологія Г. Лейбніца. Філософія французького Просвітництва про місце і роль людини в світі. Вольтер. Ж.-Ж. Руссо. Німецька класична філософія. Німецька класична філософія як особливий етап розвитку новоевропейської філософії. Іммануїл Кант – засновник німецької класичної філософії. Філософія Г.-В.-Ф. Гегеля як найвище досягнення німецької класичної філософії. Антропологічний принцип філософії Л. Фейєрбаха. Сучасна світова філософія. Загальні особливості філософії кінця XIX–XX ст. Основні ідеї сцієнтистської філософії (позитивізм, неопозитивізм, постпозитивізм). Філософські течії антропологічного спрямування («філософія життя»; екзистенціалізм; психоаналіз і неофрейдизм тощо). Релігійна філософія XX ст. (неотомізм; тейярдизм тощо). Філософська думка в Україні. Загальні особливості української філософії та етапи її розвитку. Філософські джерела та ідеї часів Київської Русі. Філософія українського гуманізму. Поява професійної філософії в Україні. Філософія в Києво-Могилянській академії. Життя та філософська творчість Г. Сковороди. Філософія України другої половини XIX– початку XX ст. Особливості розвитку української філософії XX ст. Філософський зміст проблеми буття. Світ як єдність об'єктивної дійсності та дійсності людських сутнісних сил. Філософський зміст категорії «буття». Сучасна наука про рівні та форми виявлення буття. Матерія як субстанція. Історичні уявлення про матерію. Рух як спосіб існування матерії. Види руху. Простір і час – форми буття матерії. Основні властивості простору і часу. Свідомість як філософська проблема. Проблема онтологічного статусу свідомості. Основні концепції походження свідомості. Соціокультурна сутність свідомості. Ідеальний статус буття свідомості. Свідомість і мова. Структура та функції індивідуальної свідомості. Суспільна свідомість та її форми. Сутність та структура пізнавального процесу. Поняття пізнання та його змістові складові. Основні принципи пізнання. Види пізнання та їх взаємозв'язок. Рівні та форми пізнання. Пізнання як процес. Поняття істини у пізнанні. Критерії істинності знань. Особливості, рівні та форми наукового пізнання. Основні методи наукового пізнання. Людина та її буття як предмет філософського осмислення. Проблематичність людського буття. Буття, життя та існування людини. Проблема походження людини. Співвідношення понять «людина – індивід – особа – особистість – індивідуальність». Природне та соціальне, персональне та трансцендентальне в людині. Вихідні цінності людського буття. Свобода, її види та характер виявів. Смерть, безсмертя та проблема смислу життя.

Автоматизовані системи управління стадом у промисловому тваринництві

Мета: вивчення принципів функціонування автоматизованих систем накопичення та обробки даних і на їх основі управління різноманітними технологічними процесами (утримання, годівля, селекція тощо) в тваринництві.

Завдання курсу – сформувати у студента систему теоретичних та практичних навичок з організації зоотехнічної роботи за допомогою ПЕОМ.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: принципи функціонування автоматизованих систем накопичення та обробки даних і використовувати профільні знання для управління різноманітними технологічними процесами (утримання, годівля, селекція тощо) в тваринництві, та організації зоотехнічної служби на підприємствах різних форм власності; особливості інформації, структуру та підсистеми автоматизованих систем управління, Знати та вміти використовувати методики вирішення задач великомасштабної селекції, та вміти застосувати сучасні методики оцінки племінних якостей тварин з використанням досягнень популяційної генетики, закономірності мінливості та спадковості господарсько-корисних ознак у популяціях с.-г. тварин, принципи складання раціонів годівлі с.-г. тварин за допомогою ПЕОМ.

вміти: раціонально організувати збір, накопичення та збереження первинної зоотехнічної інформації, створювати бази даних за допомогою табличних процесорів та вміти з ними працювати, користуватися спеціалізованими селекційними програмами та пакетами

прикладних програм, створювати математичні моделі для науково-практичного прогнозування результатів селекційної роботи у тваринництві, складати та аналізувати раціони годівлі різних видів с.-г. тварин.

Зміст дисципліни (тематика): Автоматизація первинної біометричної обробки зоотехнічних даних. Інформаційні технології – історія створення. Класифікації та загальна характеристика інформаційних технологій. Автоматизація селекційно-племінної роботи в тваринництві. Організація селекційно – племінної роботи і створення ІС в молочному скотарстві. Інформаційна система “Акцент” для племінного обліку в свинарстві. Система автоматизованого племінного обліку в конярстві. Удосконалення управління селекційним процесом у вівчарстві та птахівництві.

Вища математика

Мета: забезпечення прилеглих дисциплін необхідним математичним апаратом; формування у майбутніх фахівців з геодезії та землеустрою базових математичних знань для розв’язування практичних задач зі сфери їх професійної діяльності; умінь аналітичного мислення та математичного формулювання прикладних задач з орієнтацією на проблеми фахової діяльності.

Результати навчання за навчальною дисципліною: здатність застосовувати: основні поняття і методи математичного аналізу, лінійної алгебри та аналітичної геометрії, інтегрального числення, диференціальних рівнянь. Виконувати: технологічні розрахунки, використовувати математичний апарат для обробки технічної і економічної інформації та аналізу даних, пов’язаних з технологією переробки продукції тваринництва.

Зміст дисципліни (тематика): Лінійна алгебра. Аналітична геометрія. Вступ до аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної. Елементи аналітичної геометрії на площині та в просторі. Елементи теорії границь. Неперервність функції. Похідна. Диференціал. Основні теореми диференціального числення. Застосування похідної. Інтегральне числення функцій однієї змінної. Диференціальні рівняння. Функції багатьох змінних. Невизначений інтеграл. Визначений інтеграл. Диференціальні рівняння. Функції декількох змінних. Елементи теорії ймовірностей і математичної статистики. Кратні та криволінійні інтеграли. Закони і моменти розподілу випадкових величин. Елементи математичної статистики. Кратні інтеграли. Криволінійні інтеграли. Криволінійні інтеграли. Числові та функціональні ряди. Сферична геометрія. Степеневі та тригонометричні ряди. Основи сферичної геометрії. Основи сферичної тригонометрії. Застосування сферичної тригонометрії до розв’язування геометричних задач.

Вивчає основи математичного аналізу, лінійної алгебри та лінійного програмування. Математичний апарат для ґрунтового вивчення курсів: математична статистика, теорія ризику, економетрика та макроекономіка. Містить інтегральне числення, теорію рядів.

Неорганічна, аналітична та органічна хімія

Мета: засвоєння сучасних хімічних та інструментальних методів аналізу речовин, та їх застосування для вирішення конкретних практичних задач, оволодіння загальною методологією аналізу та методами, що відіграють важливу роль в аналітичному контролі. Кількісний аналіз включає ряд різноманітних методів, що відрізняються один від одного по конструкції апаратів, вживаних для вимірювання реагуючих речовин при хімічній взаємодії між ними. Методи аналітичної хімії використовують сільськогосподарські, біологічні, медичні та технічні науки.

Вивчення хімії – важливий етап загально-хімічної підготовки студента. Забезпечує необхідну базу знань та практичних навичок, які дозволять у майбутньому опанувати нові методи та прилади у разі зміни методів і об’єктів аналізу.

Одержані знання з неорганічної та аналітичної хімії необхідні для засвоєння основ багатьох спеціальних наук технічного профілю: біохімії, біотехнології, мікробіології, експертизи та

інших. Взаємозв'язок хімії і технології спостерігається протягом всієї історії, симбіоз цих двох наук призводить до збагачення і розвитку кожної з них.

Морфологія тварин

Мета: освоєння студентами знань про зовнішні форми тваринних організмів, топографію, зовнішню та внутрішню будову клітин, тканин, органів та систем органів.

Завданням є вивчення основ цитології, ембріології, гістології, анатомії та спеціальної гістології апарату руху та систем внутрішніх органів с.-г. тварин різних видів та птиці. Дисципліна знайомить з анатомією, морфологією та особливостями внутрішньої будови тварин та птиць різних видів та порід. Вивчає використання знань у технології виробництва продукції тваринництва. Навчає аналізувати та проводити аналогії й порівняння у морфології представників різних видів, обґрунтування зв'язку між особливостями будови та образом життя тварини, типом харчування, тощо.

Знати і використовувати профільні знання про зовнішні форми тваринних організмів, топографію, зовнішню та внутрішню будову клітин, тканин, органів та систем органів для вивчення спеціальних навчальних дисциплін, особливостей технології виробництва

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основи цитології, ембріології, гістології, анатомії та спеціальної гістології; особливості ембріонального розвитку тварин та птиць; особливості будови апарату руху та систем внутрішніх органів с.-г. тварин різних видів та птиці; основи нутріології та топографії тварин й птиці різних видів; про зовнішню та внутрішню будову організму, у зв'язку із напрямком продуктивності та біологічними особливостями.

вміти визначати біологічний вид тварини за окремими кістками та органами; визначати вік за зубами; досліджувати гістологічні препарати та визначати тип клітинної тканини та наявні патології; аналізувати та проводити аналогії й порівняння у морфології представників різних видів, обґрунтування зв'язок між особливостями будови та образом життя тварини, типом харчування, тощо.

Зміст дисципліни (тематика): Основи цитології, загальної ембріології і гістології. Поняття про морфологію. Мета, завдання та методи досліджень науки. Цитологія, основні положення. Основи ембріології. Основи гістології. Основи анатомії зі спеціальною гістологією. Система органів довільного руху. Шкіра та її похідні. Система органів травлення та дихання. Система органів крово- та лімфо- обігу, сечовиділення та розмноження. Нервова система та внутрішньої секреції. Особливості будови птахів.

Біофізика

Мета: Формування у майбутніх фахівців знань фундаментальних законів, які дозволяють зрозуміти закономірності явищ природи. Сформувати у студентів науковий світогляд. Забезпечити ґрунтовну теоретичну базу для вивчення інших дисциплін, що визначенні навчальним планом. Висвітлення застосування фізичних методів у галузі тваринництва на практиці.

Результати навчання за навчальною дисципліною: уміти оцінювати фізичні властивості та параметри сільськогосподарських тварин; уміти вимірювати параметри звуків, що подають тварини, з метою їх ідентифікації і практичного застосування; оцінювати процеси терморегуляції у тварин та вживати заходи щодо підтримання теплового балансу організму тварин; визначати електричну магнітну активність організму сільськогосподарської тварини за допомогою техніки електрографії та магнітографії; уміти оцінювати зорові функції та сприймання оптичного випромінювання тваринами; оцінювати вплив зовнішніх фізичних (механічних, акустичних, теплових, електричних, магнітних, оптичних) факторів на сільськогосподарських тварин із метою забезпечення оптимальних умов її існування.

Зміст дисципліни (тематика): Кінематика механічного руху. Механічний рух біологічних об'єктів. Роль біофізики у підготовці майбутніх фахівців виробництва і переробки продукції тваринництва. Фізичні моделі у механіці Застосування механічного руху в роботі механізмів

сільського господарства та харчової промисловості. Динаміка механічного руху. Сили в механіці. Застосування законів механіки в машинах і механізмах сільського господарства та харчової промисловості. Пружні властивості біологічних об'єктів. Статика в техніці та сільському господарстві. Принцип роботи центрифуг, сепараторів та їх застосування у технологічних процесах. Механіка рідинних потоків. В'язкопружні властивості харчових продуктів та їх оцінювання. Кінематика та динаміка коливального руху. Механічні коливання та їх основні параметри. Механічні хвилі та їх вплив на біологічні об'єкти. Фізичні характеристики звуку. Звукові та ультразвукові методи оцінювання якості продуктів. Молекулярна фізика. Характеристики, властивості та застосування рідин і газів. Характеристики вологості та методи її визначення. Явища переносу в газах і рідинах. Поверхневі явища та їх роль у природі і техніці. Реальні гази. Дотримання оптимальних параметрів вологості у технологічних процесах переробки продукції тваринництва. Високовакуумне сублімаційне сушіння харчових продуктів. Закони термодинаміки. Термодинамічні системи. Прояви законів термодинаміки в сільському господарстві та переробці продукції тваринництва. Відкриті біологічні системи як термодинамічні системи. Характеристики електростатичного поля. Застосування електростатичного поля на виробництві та у сільському господарстві. Взаємодія електростатичного поля з біологічними об'єктами. Електричний струм та його характеристики. Закони постійного струму. Вимірювання електропровідності та електроємності продуктів харчування. Діелектричні, електрофоретичні методи оцінювання якості продуктів. Теплова дія струму. Вимірювання електропровідності та електроємності продуктів харчування. Електромагнетизм. Практичне застосування явища електромагнітної індукції та її практичне застосування. Закони магнітного поля та їх застосування в сільському господарстві. Біофізичні особливості магнітного поля, створеного біологічними об'єктами, та його впливу на біологічні об'єкти. Магнітні зонди та сепаратори. Магнітні властивості речовини. Електромагнітні коливання та хвилі в електричному контурі. Параметри змінного струму та його вплив на живі організми. Шкала електромагнітних хвиль. Напівпровідникові прилади. Підсилювачі та генератори. Особливості хвильової та квантової природи світла (інтерференція, дифракція, поляризація, дисперсія) та їх застосування у сільському господарстві та в пристроях виробничого призначення. Вплив оптичного випромінювання на біологічні об'єкти. Хвильові властивості частинок. Поляриметрія в харчовій технології переробки продуктів тваринництва. Оцінювання якості продуктів тваринництва за кольором та їх сортування. Характеристики атомного ядра. Властивості лазерного випромінювання та його застосування. Основні характеристики процесів взаємодії оптичного випромінювання з речовиною: поглинання, пропускання, відбивання, розсіювання та перевипромінювання. Принципи аналізу біологічних об'єктів (флуоресценція, фосфоресценція, люмінесценція). Спектроскопія. Радіоактивне випромінювання та дозиметрія. Взаємодія радіоактивного випромінювання з біологічними об'єктами. Застосування радіоактивного випромінювання у сільському господарстві. Забруднення сільськогосподарської продукції радіоактивним цезієм і стронцієм. Радіаційний контроль.

Фізіологія тварин

Мета: отримання студентами знань про процеси життєдіяльності організму тварин і його складових (клітин, субклітинних структур, тканини, органів та система органів), їх взаємозв'язок, взаємодію організму як єдиного цілого із зовнішнім середовищем, отримання теоретичних і практичних знань з перебігу фізіологічних процесів в організмі с.-г. тварин різних видів, вивчення методів управління фізіологічними функціями для збільшення продуктивності тварин, покращання якості продукції тваринництва.

Завданням є отримання знань і використовувати профільні знання про фізіологію тварин та птиць, та системний підхід до вивчення життєдіяльності організму, для наукового обґрунтування годівлі, системи вирощування молодняку і утримання дорослого поголів'я, технології відтворення та ін.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати основні процеси життєдіяльності організму тварин і його складових на рівні клітин, субклітинних структур, тканини, органів та система органів; функціональний взаємозв'язок на рівні клітин, субклітинних структур, тканини, органів та система органів; особливості взаємодії організму як єдиного цілого із зовнішнім середовищем; особливості перебігу фізіологічних процесів в організмі с.-г. тварин різних видів; теоретичні основи управління фізіологічними функціями для збільшення продуктивності тварин, покращання якості продукції тваринництва; сутність життєвих процесів в організмі тварин; основні фізіологічні параметри, що характеризують стан тварин у конкретних умовах життя; аналізувати окремі зв'язки між життєвими процесами і явищами та вплив на них зовнішніх умов і внутрішніх факторів; закономірності та механізм регуляції життєвих процесів тварин; теоретичні основи та елементи проведення й організації наукових досліджень;

вміти практично застосовувати одержані знання про фізіологію тварин при організації утримання тварин; користуватися інструментами, приладами, апаратами для встановлення фізіологічного стану тварин, за фізіологічними параметрами визначати життєздатність тварин та здійснювати заходи щодо поліпшення їх стану, використовувати одержані знання для вирішення теоретичних і практичних завдань із технології виробництва продукції тваринництва; застосовувати набуті знання під час вивчення інших навчальних дисциплін та подальшої практичної діяльності; використовувати фізіологічні методи для підвищення стресостійкості тварин; застосовувати знання з фізіології тварин для підвищення їх продуктивності та поліпшення якості продукції.

Зміст дисципліни (тематика): Предмет фізіології сільськогосподарських тварин. Організм тварин та його властивості. Загальна фізіологія нервової системи. Загальна фізіологія м'язів. Фізіологія регулювання життєвих функцій організму. Загальна фізіологія центральної нервової системи. Фізіологія ВНД. Нервова регуляція вісцеральних функцій. Тема 8. Фізіологія ендокринної системи. Гормональна регуляція функцій. Поняття про гомеостаз. Фізіологія крові і лімфи. Фізіологія імунної системи. Фізіологія адаптації. Фізіологія кровообігу. Фізіологія лімфообігу. Фізіологія дихання. Фізіологія травлення у ротовій порожнині. Фізіологія травлення у шлунку. Фізіологія травлення у кишечнику. Особливості травлення у різних видів тварин та птиці. Обмін речовин і енергії. Сечовиділення та його регуляція. Фізіологія шкіри. Фізіологія сенсорних систем. Фізіологія розмноження. Фізіологія лактації.

Біохімічна, фізична та колоїдна хімія

Мета: формування у студентів базових теоретичних і практичних знань щодо хімічних процесів, що відбуваються в живих організмах; структуру і властивості найважливіших біополімерів, роль просторової організації в забезпеченні специфічності біохімічних процесів; властивості речовин, їх вплив на організм тварини.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення структурної організації найважливіших біополімерів: білків і нуклеїнових кислот; ознайомлення з сучасною ензимологією, структурою і функціями ферментів, ферментними системами та їх регуляцією; вивчення основних метаболічних шляхів, біоенергетичних механізмів, взаємозв'язку обмінів вуглеводів, ліпідів і білків систем метаболізму.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні речовини, що входять до складу живих організмів, структуру клітин і біохімічні функції окремих органел; біологічні функції білків, структурні властивості амінокислот та їх класифікацію; структурні рівні білків, фізико-хімічні властивості білків та їх класифікацію; мати уявлення про структуру та біологічні функції нуклеїнових кислот; механізм дії ферментів; загальні уявлення про обмін амінокислот, білків, вуглеводів, ферментів, ліпідів в клітині; біохімічну термін оголію, сучасний рівень розвитку біохімії, галузь її застосування, спеціальну літературу.

вміти: володіти методами визначення окремих амінокислот, що входять до складу білкових молекул; визначати фізико-хімічні властивості білків, ліпідів, вуглеводів та загальні властивості ферментів, вітамінів, гормонів; аналізувати явища, які відбуваються у метаболічних процесах тварин, володіти методами визначення дифузії та осмосу, розуміти будову міцели; визначати РН і знати його роль в організмі.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Основи фізичної хімії. Поняття про рідини. Основні принципи термодинаміки. Дисоціація води. Осмос. Поняття про колоїдні розчини. Сорбція, Адсорбція і біологічні процеси. Основні речовини клітин. Структура та функції білків. Структура та функції вуглеводів. Класифікація, основні властивості вітамінів. Ферменти. Класифікація. Гормони. Структура, класифікація. Структура та функції ліпідів. Біосинтез білків. Біосинтез нуклеїнових кислот. Обмін білків. Обмін вуглеводів. Обмін ліпідів. Обмін речовин в живій клітині.

Генетика з біометрією

Мета: освоєння студентами основних закономірностей мінливості і спадковості ознак сільськогосподарських тварин та досвіду їх використання у практиці тваринництва.

Завданням є оволодіти методами управління онтогенезом сільськогосподарських тварин, створення нових селекційних форм, підвищення продуктивності тварин через використання взаємодії "генотип x середовище". Вивчення закономірностей процесів спадковості та мінливості дозволяють більш глибоко вивчати процеси виникнення життя на землі та питання еволюції видів, надає можливість практичного використання цих знань під час штучного відбору, прискорює створення нових типів та порід сільськогосподарських тварин. Знати і використовувати профільні знання основних закономірностей мінливості і спадковості ознак сільськогосподарських тварин і птиць для практики тваринництва: оцінки якісних та кількісних ознак у окремих поколіннях, оцінки стійкості до хвороб

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати цитологічні, молекулярно-біохімічні основи спадковості; закони успадкування ознак при статевому розмноженні; генетичну зумовленість статі; теорію мутаційної мінливості та рекомбінації ознак; основи генної інженерія, трансплантація ембріонів, виведення трансгенних тварин; теоретичні основи та вміти визначати параметри мінливості і успадкування кількісних і якісних ознак; генетичні основи онтогенезу сільськогосподарських тварин; особливості природного та штучного відбору та застосовувати ці принципи для створення нових селекційних форм; принципи підвищення продуктивності тварин через використання взаємодії "генотип x середовище"; особливості генетики кожного виду сільськогосподарських тварин; основні спадкові хвороби тварин.

вміти вивчати закономірності процесів спадковості та мінливості якісних та кількісних ознак тварин і птиць; вивчати процеси макро- та мікроеволюції; практично застосовувати знання під час штучного відбору, для прискорення створення нових типів та порід сільськогосподарських тварин; застосовувати знання законів генетики для окремих методів розведення тварин; прогнозувати спадкові хвороби тварин.

Результати навчання за навчальною дисципліною: Поняття про спадковість та мінливість. Цитологічні основи спадковості: будова клітини, типи поділу клітин. Поняття гаметогенезу та запліднення. Молекулярні основи спадковості, генетичний код. Закономірності незалежного успадкування ознак при статевому розмноженні: закони Г.Менделя, типи схрещування, дія летальних генів. Хромосомна теорія спадковості: зчеплене успадкування. Генетика статі: поняття статі, ознаки зчепленні зі статтю та їх успадкування. Генетика кількісних ознак й біометрія: поняття вибірки, біометричні показники та їх визначення. Мутаційна мінливість. Генетика популяції. Селекційна генетика с.-г. тварин. Генетичні основи онтогенезу. Генетика поведінки. Генетика імунітету, аномалій і хвороб. Імуногенетика і поліморфізм білків. Генна інженерія в біотехнології.

Технологічні норми проектування підприємств з виробництва і переробці продукції тваринництва

Мета: формування в студента системи знань і навичок з розробки пропозицій і складання завдання на проектування підприємств із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Завдання: розробка науково-обґрунтованих норм на завдання для проектування сільськогосподарських підприємств із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** методи розрахунку скотомісць, свиномісць та місць для інших видів тварин, номенклатуру та розміри підприємств молочної промисловості і підприємств із переробки м'яса і м'ясних продуктів, технічні умови водопостачання, каналізації, очищення приміщень та вентиляції підприємств з виробництва та переробки тваринницької продукції;

уміти: раціонально застосовувати нормативну документацію під час проектування підприємств з виробництва та переробки тваринницької продукції; підготовлювати завдання для проектування, для відбору майданчиків під будівництво; встановлювати оптимальні типи та розміри тваринницьких підприємств і підприємств з переробки тваринницької продукції; оцінювати розроблену проектну документацію і робити заключення щодо її відповідності нормативним документам.

Зміст дисципліни (тематика): Норми технологічного проектування тваринницьких підприємств. Спеціалізація тваринницьких галузей, системи та способи утримання тварин. Нормативні вимоги до планування і будівництва тваринницьких приміщень. Вимоги до будівельних матеріалів, обладнання та мікроклімату. Ветеринарно-санітарні заходи. Технологічне обладнання, механізація і автоматизація виробничих процесів. Електропостачання та електричні облаштування. Заходи щодо охорони навколишнього середовища від забруднення. Норми технологічного проектування підприємств із переробки продуктів тваринництва.

Екобезпечні технології в тваринництві

Мета: опанування такого рівня знань, навичок і вмій, який забезпечуватиме користування правовою, довідковою та нормативною документацією, здатність до проведення розрахунків для моніторингу екологічної безпечності та розроблення екологічно обґрунтованих заходів для усунення екологічних небезпек в технологіях виробництва продукції тваринництва

Завдання: дати знання з питань ідентифікації екологічних небезпек в плані розвитку тваринництва; динаміки популяцій тварин в зв'язку із станом навколишнього середовища; впливу тваринництва на довкілля, шляхи розвитку органічного тваринництва; еколого – безпечних вимог зберігання, утилізації, використання відходів тваринництва та особливостей тваринництва та одержання тваринницької продукції на територіях, забруднених радіонуклідами

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні поняття та закони сучасної теорії екологічної безпеки, ідентифікувати основні види екологічних небезпек в плані розвитку тваринництва; основні показники динаміки популяцій тварин, їх залежність від факторів навколишнього середовища; еволюцію взаємовідносин людини та навколишнього природного середовища, в тому числі в плані розвитку тваринництва та його впливу на довкілля, шляхи розвитку органічного тваринництва; еколого–кліматичні фактори в тваринництві та їх вплив на здоров'я і продуктивність тварин; еколого–безпечні підходи до зберігання, утилізації, використання відходів тваринництва; особливості тваринництва та одержання тваринницької продукції на територіях, забруднених радіонуклідами;

вміти: визначати рівень дії еколого – небезпечних факторів на тварин та прогнозувати зміни їх здоров'я; розробляти вимоги екологічної безпеки до кормів, ґрунтів, повітря, води, тваринницьких приміщень як об'єктів навколишнього середовища та місць існування свійських тварин; розробляти екологічно обґрунтовані заходи щодо тимчасового збереження,

утилізації та використання відходів тваринництва. визначати особливості екологічно - безпечного кормо виробництва, утримання тварин та знезараження продукції на територіях, забруднених радіонуклідами; оцінювати екологічний збиток від забруднення природного середовища внаслідок розвитку тваринництва;

Зміст дисципліни (тематика): Актуальність та завдання екологізації виробництва продукції тваринництва Глобальні екологічні проблеми в зв'язку із розвитком тваринництва. Види екобезпечної продукції тваринництва. Зміст поняття «екологічна безпека». Складові елементи екологічної безпеки. Екологічні загрози та їх фактори. Роль тварин в екосистемах Поняття, структура, властивості екосистеми. Типи екосистем. Функції тварин в екосистемі. Участь тварин в утворенні частин неживої природи. Екологічні фактори, їх дія на тварин. Основні типи взаємовідносин між тваринами в екосистемі. Еко - небезпечні фактори ведення інтенсивного тваринництва Екологічні підходи до забезпечення якості продукції тваринництва. Екологічні особливості утримання тварин в умовах інтенсивних технологій, поняття стресу та ЗАС (загального адаптаційного синдрому.). Основні стрес – фактори в мовах інтенсивного тваринництва та особливості їх дії. Основні фактори ферменного біогеоценозу (ФБГЦ). Розвиток екологічно безпечного ведення тваринництва в Україні Основні екозагрози в зв'язку із розвитком тваринництва. Сучасні інтенсивні технології виробництва продукції тваринництва. Значення підвищення екобезпеки тваринництва. Органічне тваринництво як складова підвищення безпеки ведення тваринництва в Україні. Екологічна безпека повітряного середовища тваринництві Методика оцінки екобезпеки повітряного середовища тваринницьких приміщень. Оцінка екобезпеки повітряного середовища тваринницьких приміщень для різних видів сільськогосподарських тварин. Екологічна безпека годівлі та кормів для тварин Екобезпечні вимоги до кормів та годівлі тварин. Контроль рівня екологічної безпеки зелених кормів. Контроль рівня екологічної безпеки соковитих кормів. Контроль рівня екологічної безпеки грубих кормів. Основні показники екологічної безпеки концентрованих кормів. Види екобезпечних забруднень концентрованих кормів та їх вплив на стан здоров'я тварин. Оцінка екологічної безпеки напування сільськогосподарських тварин Значення води в тваринництві. Характеристика джерел водопостачання. Фізичні, хімічні та біологічні властивості питної води. Екобезпечні вимоги до питної води. Органолептична оцінка екологічної безпеки питної води. Оцінка хімічного складу питної води. Очищення, поліпшення і знезараження води. Екобезпечні підходи до переробки відходів тваринництва Види відходів тваринництва. Основні підходи до утилізації відходів. Методи знезараження гною і стічних вод. Визначення основних характеристик продукції при веденні тваринництва на забруднених радіонуклідами землях Ведення тваринництва на забруднених радіонуклідами територіях. Визначення радіаційної небезпеки як джерела екологічної небезпеки продуктів тваринництва

Основи фахової діяльності

Мета: Ознайомлення студентів із методами наукової діяльності й технологією, формами навчання у вищих навчальних закладах, для визначення значимості технології виробництва і переробки продукції тваринництва як науки та галузі аграрного виробництва і життєзабезпеченні людини цінними продуктами харчування і сировиною тощо.

Завдання дисципліни: розвиток загальної і фахової культури, мислення, поведінки, моралі, чесного виконання службових обов'язків, творчого відношення до справи, глибокого розуміння біологічної і екологічної етики тощо.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: історію і систему вищої аграрної освіти в Україні та світі; форми та організацією навчальною і наукової діяльності у вищих навчальних закладах; технологію навчання у вищих навчальних закладах; місце тварин у природі та в житті людини; системотвірні фактори тваринництва та їх вплив на розвиток тваринництва; технологію як науку і практику виробництва продукції тваринництва, технології утримання основних видів

сільськогосподарських тварин; основи бібліотечної справи; основні форми науково-дослідницької роботи тощо;

вміти: користуватися розкладом занять вищого навчального закладу; вести конспект лекцій; використовувати сучасні форми навчання; користуватися системним і алфавітним каталогами наукової бібліотеки; працювати з науковою і навчальною літературою; оформляти бібліографію згідно з прийнятим в Україні стандартом; оформляти реферати, тези доповідей, статті тощо.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Структура вищого навчального закладу. Планування і організація навчального процесу. Форми навчання: денна, заочна, екстернатна, дистанційна. Освітньо-кваліфікаційні рівні. Науково-дослідна робота студентів. Болонський процес. Характер самостійної діяльності студента і внесення в неї мотиваційного механізму активізації. Розвиток у студентів самостійного мислення, творчого ставлення до професії. Бібліотекознавство. Бібліотека і бібліографія Читання учбової і наукової літератури. Пошук та робота з книгою у бібліотеці Інформаційно-пошукова мова (ІПМ) бібліотечно-бібліографічного типу: універсальна десяткова класифікація (УДК) і бібліотечно-бібліографічна класифікація (ВБК). Система ведення тваринництва. Відгінно-пасовищна, культурно-пасовищна система, стійлово-пасовищна або пасовищно-стійлова, стійлова системи. Системоутворюючі фактори тваринництва Біологічні; природно – кліматичні, організаційно – господарські, соціально – демографічні; науково – технічні, політичні системоутворюючі фактори тваринництва, проблеми використання політичних методів для підвищення економічної ефективності та конкурентоздатності тваринництва. Основні галузі продуктивного тваринництва Скотарство, свинарство, вівчарство, козівництво, конярство, птахівництво, бджільництво, звірівництво, кролівництво, рибництво. Система галузі тваринництва та фактори, що визначають її успішність Технічні заходи: зооветеринарні заходи, організаційно-економічні заходи. Теоретичні та практичні складові виробництва продукції тваринництва Поліпшення продуктивних і племінних якостей сільськогосподарських тварин. Технологія – наука і практика виробництва продукції тваринництва Термін "технологія", Ступінь реалізації генетичного потенціалу тварин. Науково - технічний прогрес в тваринництві. Взаємозв'язок між виробництвом та переробкою продукції тваринництва Продукти сепарації молока, кисломолочні продукти, сири, високотехнологічні молочні продукти. Сирі м'ясні продукти з натурального м'яса, перероблене м'ясо, продукти зі шпику. Ветеринарна медицина як складова тваринництва Боротьба з епізоотіями і профілактика інфекційних хвороб, охорона країни від проникнення збудників і занесення хвороб і профілактика інфекційних хвороб. Створення і впровадження високо специфічних діагностичних препаратів. Диспансеризація, показники загальною неспецифічної резистентності, обміну речовин, імунобіологічного стану тварин.

Технологія виробництва рослинних кормів

Мета: сформувати у студента систему знань і навичок з поглибленого освоєння сучасних технологій виробництва рослинних кормів, раціонального використання кормів у раціонах тварин різних видів і груп, залежно від пори року та способу годівлі, з метою підвищення ефективності виробництва продукції тваринництва.

Завдання дисципліни полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з вивчення основних методів заготівлі рослинних кормів.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: сучасні технології виробництва рослинних кормів; поживну цінність різних видів кормів рослинного походження; оптимальні умови технології їх виробництва;

вміти: організувати технологію виробництва рослинних кормів; визначати оптимальні параметри вирощування рослинних кормів; контролювати набір та підготовку рослинних компонентів раціонів тварин.

Зміст дисципліни (тематика): Загальна характеристика рослинних кормів. Основи технології виробництва кормів. Екологічні та біологічні особливості кормових рослин. Технологія виробництва та використання зелених кормів. Технологія виробництва та

використання силосу. Технологія виробництва та використання сінажу. Технологія виробництва та використання коренебульбоплодів. Технологія виробництва та використання силосу. Технологія виробництва та використання зернових (концентрованих) кормів. Оцінка основних кормових культур за виходом поживних речовин з одиниці площі.

Технологія відтворення тварин

Мета: освоєння основ анатомії і фізіології статеві системи тварин, нейрогуморальної регуляції розмноження, раціональних технологій відтворення поголів'я.

Завдання засвоєння методик раціонального використання плідників в умовах племінних об'єднань, підприємств, елеваторів та племінних заводів, раціональної організації роботи пунктів штучного осіменіння, лабораторії з племінної роботи та відтворення стад, ефективної роботи з відтворення худоби в умовах селянських господарств, основ кріобіології та інших засобів забезпечення анабіозу генеративних клітин, техніки осіменіння самок різними способами, оперативного контролю і обліку відтворення стад.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати основи анатомії і фізіології статеві системи тварин і птиць, особливості нейрогуморальної регуляції їх розмноження; принципи використання вирощування та експлуатації племінних плідників; особливості будови статевих клітин та вміти визначати їх якість й біологічну належність; склад та біологічні особливості сперми плідників окремих біологічних видів, принципи оцінки якості спермо продукції; особливості розведення та застосування натівної й відновленої сперми плідників; принципи кріобіології для тривалого зберігання генетичного матеріалу; особливості статевих циклів самок окремих сільськогосподарських тварин; основні методи штучного осіменіння самок; особливості діагностування вагітності, та пологів тварин; особливості ведення облікової документації на пунктах штучного осіменіння;

вміти діагностувати статеву охоту самок; визначати оптимальний метод для штучного осіменіння самок, провадити маніпуляцію; отримувати, розводити та заморожувати сперму плідників; розморожувати та використовувати сперму плідників; вести документообіг на пунктах штучного осіменіння; визначати показники відтворення та підприємстві та обирати заходи для їх покращення; приймати пологи у тварин та оцінювати якість отриманого приплоду.

Зміст дисципліни (тематика): Анатомія і фізіологія статевих органів самців й самок. Основні правила годівлі й утримання племінних плідників. Фізіологічні основи використання сільськогосподарських тварин для відтворення. Фізіологічні основи і технологія одержання сперми плідників сільськогосподарських тварин. Фізіологія і біохімія сперми плідників с. - г. тварин. Оцінка якості сперми плідників. Теорія і практика розбавлення, зберігання та використання сперми плідників. Теоретичні основи і технологія відтворення і штучного осіменіння стад великої рогатої худоби, овець, кіз і кролів. Теоретичні передумови і технологія штучного осіменіння у конярстві. Теоретичні передумови і технологія штучного осіменіння свиней. Нормальний та патологічний перебіг вагітності та родів у різних видів с.-г. тварин. Теорія і технологія штучного осіменіння птиці. Трансплантація ембріонів у тваринництві.

Біотехнологія

Мета: освоєння основних шляхів використання прийомів біотехнології для розробки нових методів селекції та одержання практичних результатів, які мають народногосподарське значення нині або будуть мати в майбутньому.

Завдання детальний розгляд питань з будови та біологічного значення ДНК та РНК, синтезу білку та механізмів його регулювання.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати і використовувати профільні знання з клонування, трансплантації ембріонів, створення імуностимуляторів для забезпечення підвищення продуктивності тварин тваринницький

підприємств; особливості керування процесами рекомбінації ДНК та біосинтезу; особливості розробки та апробації вакцин, імуностимуляторів, ферментативних препаратів; основи генетичної інженерії; основи клонування тварин; основи трансплантації ембріонів; основи створення трангенних організмів;

вміти організовувати в умовах виробництва трансплантацію ембріонів; організовувати апробації та використання вакцин, імуностимуляторів, ферментативних препаратів в умовах виробництва; організовувати роботу лабораторій генетичної інженерії.

Зміст дисципліни (тематика): Основні напрямки використання біотехнології. Основи біотехнологічних процесів. Техніка створення асептичних умов. Кормові препарати для сільськогосподарських тварин. Технологічна біоенергетика. Промислове культивування, отримання моноклональних антитіл. Генетична інженерія в тваринництві. Клітинна інженерія. Імунна біотехнологія в тваринництві. Розшифрування генетичної інформації. Технологія рекомбінантних ДНК. Способи отримання трансгенних тварин. Генетичні химери. Кормові ферменти в раціонах сільськогосподарських тварин. Ембріогенетична інженерія тварин. Основні біотехнологічні передумови керування селекційними та технологічними процесами. Реконструювання ембріонів з наступною трансплантацією. Техніка та методи трансплантації ембріонів.

Годівля тварин і технологія кормів

Мета: Формування у студента системи знань і навичок з організації науково-обґрунтованої системи годівлі сільськогосподарських тварин, прогресивних засобів заготівлі, зберігання та раціонального використання кормів.

Завдання: Розробка науково обґрунтованих норм і систем годівлі тварин, технології заготівлі та підготовки кормів до згодовування з використанням балансуючих добавок і біологічно активних речовин, що забезпечує максимальний вихід високоякісної продукції з одиниці земельної площі.

Результати навчання за навчальною дисципліною: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: особливості травлення та обміну речовин у тварин різних видів і вікових груп; роль поживних, мінеральних і біологічно активних речовин в організмі, їх вплив на фізіологічний стан і продуктивність; класифікацію, властивості кормів та зміни їх складу при заготівлі, зберіганні та підготовці до згодовування, вимоги стандартів до якості кормів. Вміти: проводити хімічний аналіз і розраховувати поживність кормів, визначати норму годівлі, складати раціони за деталізованими нормами, розраховувати потребу господарства в кормах для тваринництва, здійснювати контроль за рівнем і повноцінністю годівлі, розробляти рецепти комбікормів, преміксів, кормових сумішок для окремих статеві-вікових груп тварин за різних систем їх утримання та використовувати досягнення вітчизняної та зарубіжної науки і передового досвіду з інтенсифікації годівлі тварин.

Зміст дисципліни (тематика): Зоотехнічний аналіз кормів. Хімічний склад кормів і тіла тварин, його схожість і відмінність. Схема зоотехнічного аналізу кормів. Визначення перетравності кормів, протеїнового відношення. Баланс азоту і вуглецю. Визначення матеріальних змін в організмі тварин за балансами азоту і вуглецю. Розрахунок поживності кормів у кормових одиницях. Розрахунок поживності кормів за обмінною енергією. Баланс енергії в організмі тварин. Оцінка протеїнової, вуглеводної і жирової поживності кормів. Зоотехнічна і господарська оцінка зелених кормів. Зоотехнічна і господарська оцінка сіна, трав'яного борошна і трав'яної січки. Зоотехнічна і господарська оцінка соломи. Зоотехнічна і господарська оцінка силосу. Зоотехнічна і господарська оцінка сінажу. Зоотехнічна і господарська оцінка коренебульбоплодів. Зоотехнічна і господарська оцінка зернових кормів. Харчові відходи. Оцінка якості залишків промислового виробництва, кормів тваринного походження, комбікормів. Годівля лактуючих корів. Годівля тільних сухостійних корів і нетелів. Годівля племінних бугаїв. Годівля молодняка великої рогатої худоби до 6-місячного віку. Годівля ремонтних телиць від 6- до 22- місячного віку. Відгодівля молодняка великої рогатої худоби. Годівля вівцематок при підготовці до

осіменіння, в період ягніння і лактації. Годівля ягнят у підсисний період і після відлучення. Годівля ремонтного молодняка овець. Годівля холостих і порослих свиноматок. Годівля підсисних свиноматок. Годівля кнурів-плідників. Годівля порослят-сисунів і відлучених порослят. Годівля ремонтного молодняка свиней. Відгодівля свиней. Годівля робочих, племінних, спортивних коней. Годівля лошат у період гіддису і після відлучення. Годівля коней при виробництві кумису і конини.

Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

Охорона праці та БЖД – нормативна дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх фахівців із вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь із правових та організаційних питань охорони праці, основ фізіології, гігієни праці, виробничої санітарії, безпеки процесів праці та пожежної безпеки, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників щодо результатів виробничої діяльності.

Результати навчання за навчальною дисципліною: дотримуватися здорового способу життя, виявляти турботу про здоров'я і безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища.

Зміст дисципліни (тематика): Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС. Управління силами та засобами ОГ під час НС. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології та гігієни праці. Основи виробничої безпеки. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Технологія виробництва продукції птахівництва

Мета: є підготовка висококваліфікованих спеціалістів у галузі птахівництва. Внаслідок вивчення дисципліни «Технологія виробництва продукції птахівництва» майбутній фахівець з птахівництва буде мати уяву про стан галузі в Україні і за кордоном, володіти основними методами і навичками роботи в галузі птахівництва, технології виробництва яєць і м'яса птахів в умовах промислових птахівничих підприємств, а також у невеликих фермерських та індивідуальних господарствах.

Завдання дисципліни полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з вивчення біологічних особливостей птахів, освоєння технологій годівлі різних видів і статевовікових груп птахів, вивчення особливостей відтворення стада, селекційно-племінної роботи в птахівництві; вивчення технологій виробництва продукції різних видів с.-г. птахів; освоєння студентами методики проектування ефективних технологій виробництва яєць і м'яса птахів; освоєння параметрів технологічних процесів виробництва продукції птахівництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: особливості екстер'єру і конституції с.-г. птахів різних видів, систему оцінки поживності кормів і нормування поживних речовин в раціонах птахів; особливості ембріогенезу; технологічні нормативи виробництва інкубаційних та харчових яєць; технологічні нормативи вирощування яєчного і м'ясного молодняка птахів різних видів;

технологічні нормативи виробництва сухих, морожених і рідких яєчних продуктів; технологічні нормативи забою і переробки с.-г. птахів;

вміти: визначати типи конституції, напрям продуктивності, стать і вік різних видів с.-г. птахів; оцінювати екстер'єр різними методами; визначати вади і недоліки екстер'єру; визначати ступінь линьки несучок; визначати яєчну продуктивність птахів груповим, індивідуальним методами і розраховувати показники яєчної продуктивності; оцінювати птахів за відтворювальними якостями та визначати статеве співвідношення в стадах птахів різних видів за природного парування і штучного осіменіння; оцінювати інкубаційні якості яєць різних видів с.-г. птахів; створювати оптимальні умови зберігання яєць, проводити їх передінкубаційну обробку та інкубування за певними режимами й графіками, а також контролювати процес інкубації яєць; користуючись стандартами та відповідними обладнаннями уміти оцінювати якість добового молодняку, здійснювати сортування за статтю; організувати вирощування ремонтного молодняку птахів яєчного і м'ясного напрямку продуктивності; організувати виробництво харчових яєць; організувати вирощування на м'ясо молодняк птахів різних видів.

Зміст дисципліни (тематика): Народногосподарське значення птахівництва, стан і шляхи його розвитку в Україні й світі. Біологічні особливості с.-г. птахів. Екстер'єр, інтер'єр і конституція с.-г. птахів. Яєчна продуктивність с.-г. птахів. М'ясна продуктивність с.-г. птахів. Особливості годівлі с.-г. птахів. Особливості годівлі окремих видів і статевікових груп с.-г. птахів. Інкубація яєць с.-г. птахів. Вирощування молодняку й утримання дорослих птахів. Технологія виробництва харчових яєць. Технологія виробництва м'яса бройлерів. Технологія виробництва м'яса водоплавних птахів (гусей і качок). Технологія виробництва м'яса індиків, цесарок, перепелів, голубів і страусів. Технологія промислової переробки яєць і м'яса птахів. Переробка побічних продуктів птахівництва. Селекційно-племінна робота в птахівництві. Породи і кроси курей. Породи м'ясних видів с.-г. птахів.

Розведення с.-г. тварин

Мета: вивчити методи та прийоми удосконалення порід і ліній, спрямованого формування і реалізації їх високої продуктивності, пристосованих до експлуатації при сучасних індустріальних технологіях виробництва продуктів тваринництва. Освоїти прийоми раціонального використання генетичних ресурсів в тваринництві в чистопородному розведенні і схрещуванні (гібридизації).

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: особливості методів розведення сільськогосподарських тварин; сучасні підходи до проведення великомасштабної селекції; оцінки плідників за різними категоріями родичів; закономірності індивідуального розвитку сільськогосподарських тварин і фактори, які визначають генетичні параметри; методи спрямованого вирощування молодняку та організаційна структура племінної справи в Україні; творче використання знання з курсу “Розведення сільськогосподарських тварин” при вивченні інших спеціальних дисциплін.

вміти: організувати розведення конкретних стад тварин з використанням лінійної селекції і різних форм схрещування; визначити оптимальний породний склад для певної зони країни; провести оцінку плідників; відбір та підбір тварин зі складанням плану спарювання; оцінити конституцію і екстер'єр сільськогосподарських тварин і провести їх бонітування з встановленням класності; організувати покращення масиву тварин з використанням ввідного схрещування; скласти план племінної роботи для конкретного господарства (з видами тварин) і провести аналіз його виконання; вести зоотехнічний облік і відповідну обробку матеріалів з використанням ЕОМ.

Зміст дисципліни (тематика): Стан та перспективи племінної роботи в тваринництві України. Походження та еволюція свійських тварин. Перспективи domestикації нових видів. Порода, як результат domestикації і засіб виробництва в племінному тваринництві. Класифікація порід. Екстер'єр сільськогосподарських тварин. Конституція тварин та її класифікація. Інтер'єр сільськогосподарських тварин та його використання для

прогнозування продуктивності. Імуногенетика сільськогосподарських тварин. Екстер'єр с.-г. тварин. Конституція с.-г. тварин. Оцінка екстер'єру тварин. Індивідуальний розвиток тварин (онтогенез). Закономірності онтогенезу. Методи вивчення інтенсивності росту тварин. Продуктивність сільськогосподарських тварин (молочна, м'ясна, яєчна, вовнова, робоча). Індивідуальний розвиток с.-г. тварин. Продуктивність с.-г. тварин. Добір сільськогосподарських тварин. Форми та методи добору. Оцінка генотипу тварин за походженням, сибсами, напівсибсами. Оцінка генотипу сільськогосподарських тварин за якістю потомства. Препотентність та методи її визначення. Підбір сільськогосподарських тварин та його форми. Організаційні заходи при проведенні добору й підбору тварин. Добір та підбір с.-г. тварин. Методи розведення сільськогосподарських тварин. Чистопорідне розведення, розведення за лініями та родинами. Використання інбридингу. Гетерозис, теорії гетерозису, його використання в тваринництві. Лінійно-порідна гібридизація. Вбирне (поглинальне) схрещування. Ввідне і перемінне схрещування. Промислове схрещування в тваринництві. Відтворне схрещування і його роль в процесі створення нових порід тварин. Розробка перспективних планів племінної роботи в тваринництві. Основні положення з апробації порід. Порідне районування. Великомасштабна селекція в тваринництві. Випробування плідників на елеверах. Використання обчислювальної техніки для обробки матеріалів селекції. Організація племінної роботи в господарствах різного типу (промислові комплекси, орендні колективи, фермерські господарства). Методи розведення с.-г. тварин (чистопородне розведення). Методи розведення с.-г. тварин (схрещування та гібридизація). Планування племінної роботи з тваринами.

Гігієна тварин

Мета: засвоєння студентами необхідних теоретичних знань та набуття практичних навичок для того, щоб майбутній фахівець мав високий рівень професійної підготовки, необхідний для вмілого рішення основних організаційно-господарчих питань, пов'язаних зі створенням для тварин оптимальних умов їх догляду і годівлі.

Завдання вивчення факторів зовнішнього середовища та їх впливу на здоров'я і продуктивні якості сільськогосподарських тварин. Знати і використовувати профільні знання оцінки середовища утримання тварин для забезпечення оптимальних умов годівля та догляду з метою підвищення продуктивності технології виробництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати основні вимоги для створення оптимального мікроклімату тваринницьких приміщень для різних статевих-вікових груп сільськогосподарських тварин; вимоги до складу повітря тваринницьких приміщень; санітарно-гігієнічні вимоги до планування, будівництва та експлуатації тваринницьких приміщень; санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень; вимоги до санітарно-гігієнічного стану ґрунту; вимоги до санітарно-гігієнічного стану води; вимоги до санітарно-гігієнічного стану кормів; вимоги до утримання окремих статевих-вікових груп сільськогосподарських тварин і птиць;

вміти провадити оцінку санітарно-гігієнічного стану тваринницьких об'єктів; провадити оцінку основних показників мікроклімату тваринницьких приміщень; провадити оцінку зоогігієнічною оцінкою умов годівлі тварин і птиць; провадити оцінку умов догляду і утримання окремих статевих-вікових груп сільськогосподарських тварин і птиць; визначати заходи для поліпшення умов утримання та догляду за тваринами.

Зміст дисципліни (тематика): Предмет і завдання дисципліни гігієна тварин. Фізичні властивості та газовий склад повітря, його гігієнічне. Погода, клімат, мікроклімат тваринницьких приміщень. Гігієнічне значення газового складу повітря. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування, будівництва та експлуатації тваринницьких приміщень. Гігієнічне оцінювання систем вентиляції, каналізації, освітлення та обіру приміщень. Гігієнічне оцінювання систем каналізації. Переробка відходів тварин. Гігієнічне оцінювання ґрунту. Оздоровлення ґрунту. Гігієна кормів і профілактика отруєнь тварин кормами. Санітарно-гігієнічні вимоги до комбікормів і кормових добавок. Джерела водопостачання та їх

гігієнічне оцінювання. Гігієна напування тварин. Гігієнічні вимоги до водопостачання тваринницьких об'єктів. Гігієна великої рогатої худоби. Гігієна свиней. Гігієна сільськогосподарської птиці. Гігієна коней. Гігієна овець та кіз. Гігієна кролів та хутрових звірів. Гігієна бджіл.

Технологія виробництва продукції бджільництва

Мета: забезпечити необхідні знання і уміння студентів з технології виробництва продукції бджільництва (розведення бджіл, отримання максимальної кількості меду, воску та додаткової продукції бджільництва) фахівцями аграрного профілю для успішної діяльності за фахом.

Завдання: полягає у формуванні у студентів знань з біології бджолиних сімей, їх життєвого циклу протягом року, основних правил утримання та розведення бджіл, кормової бази, запилення ентомофільних культур, технологій виробництва продукції, хвороб і шкідників бджіл та організації бджільництва. Засвоєння цих знань дозволить фахівцю сприяти науково обгрунтованій організації ефективного виробництва високоякісної продукції.

Результати навчання за навчальною дисципліною: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: знати: біологічні, організаційні, економічні закономірності процесів виробництва, первинної переробки та реалізації продукції бджіл.

вміти: організувати і практично здійснювати процеси виробництва, первинної переробки та реалізації продукції бджіл.

Зміст дисципліни (тематика): Народногосподарське значення бджільництва. Біологічні особливості медоносних бджіл. Склад і функції різних особин бджолиної сім'ї. Репродукція бджолиних сімей, виведення бджолиних маток. Продукти бджільництва. Кормова база бджільництва. Економіка і організація бджільництва.

Технологія виробництва продукції кролівництва та звірівництва

Мета: забезпечити необхідні знання і уміння студентів з технології виробництва продукції кролівництва (розведення кролів та звірів, утримання та годівля кролів і звірів, економічна ефективність галузі кролівництва та звірівництва) фахівцями аграрного профілю для успішної діяльності за фахом.

Головне завдання вивчення дисципліни в кінцевому результаті полягає в тому, щоб підготувати фахівця (технолога) високої кваліфікації з питань: отримання продукції високої племінної цінності, технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки товарної продукції кролівництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: теоретичні основи дисципліни в обсязі необхідному для вирішення виробничих та дослідницьких завдань; біологічні та господарсько-корисні особливості кролів та хутрових звірів; основи їх утримання та годівлі; основи організації планування та управління галуззю та її економікою; основні технологічні рішення щодо виробництва продукції; технології утримання кролів та хутрових звірів різних видів та порід.;

вміти: організувати і практично здійснювати процеси виробництва, первинної переробки та реалізації продукції кролівництва та звірівництва; формувати і забезпечувати відтворення поголів'я кролів і хутрових звірів як основи виробничого процесу, забезпечувати оптимальне утримання і повноцінну годівлю тварин в залежності від їх фізіологічного стану та потенціального рівня продуктивності, кваліфіковано оцінювати, переробляти і реалізувати продукцію кролів.

Зміст дисципліни (тематика): Народногосподарське значення та історія розвитку кролівництва Історія розвитку кролівництва. Сучасний стан галузі кролівництва в Україні та за кордоном. Еволюція біологічних та господарсько-корисних властивостей кролів в процесі одомашнення. Селекційно-племінна робота в кролівництві Характеристика порід кролів. Відбір і підбір в кролівництві. Методи розведення кролів. Бонітування кролів. Технологія виробництва продукції кролівництва. Виробництво продукції кролівництва м'ясо-

шкуркового напрямку. Виробництва продукції кролівництва шкурково – м'ясного напрямку. Виробництво продукції кролівництва пухово-м'ясного напрямку. Організація годівлі кролів. Потреби кролів у поживних речовинах. Корми для кролів. Об'єкти хутрового звірництва. Зоологічна класифікація хутрових звірів. Характеристика звірів-хижаків. Характеристика звірів-гризунів. Біологічні особливості хутрових звірів. Основні доместикаційні ознаки звірів. Племінна робота у звірництві. Основи племінної роботи у звірництві. Оцінка і відбір звірів. Підбір у звірництві. Методи розведення звірів. Годівля хутрових звірів. Загальні особливості годівлі хутрових звірів. Характеристика кормів. Годівля звірів у різні біологічні періоди. Економічна ефективність організації звірництва. Структура витрат при виробництві продукції хутрового виробництва. Шляхи підвищення ефективності виробництва продукції звірництва. Організація виробництва хутрового звірництва і кролівництва. Вимоги до утримання хутрових звірів.

Технологічне обладнання виробничих процесів у тваринництві та переробній промисловості

Мета: дати наукові основи вибору і високо-економічного використання технологічних комплексів та окремих засобів механізації в тваринництві.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: методіку обґрунтування вибору і розробки механізованих технологічних ліній в галузі тваринництва, структуру інженерно-технічної служби тваринницьких об'єктів; критерії оцінки і вибору технологічних рішень та засобів механізації виробничих процесів у тваринництві; методи і засоби технічного обслуговування фермівської техніки з урахуванням умов її експлуатації;

уміти: розробляти ефективні технологічні процеси; обґрунтувати структуру потоково-технологічних комплексів машин і обладнання для виробництва продукції тваринництва; планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації фермерської техніки;

володіти: методологією прогнозування розвитку галузі тваринництва та основних напрямків її механізації.

Зміст дисципліни (тематика): Технологічні процеси і комплекси машин у кормовиробництві. Технологічні схеми підготовки кормів до згодовування. Машини для обробки грубих, соковитих і концентрованих кормів. Машини і обладнання для теплової обробки, дозування, змішування кормів і пресування. Кормоцехи для приготування сухих і вологих кормів. Механізація роздавання кормів. Системи водопостачання тваринницьких ферм. Механізація прибирання, транспортування і переробки гною. Доїльні апарати. Доїльні установки. Способи і технологічні схеми первинної обробки молока. Машини та механізми для стрижки овець. Машини та механізми в птахівництві.

Технологія виробництва продукції вівчарства й козівництва

Мета: забезпечити необхідні знання і уміння студентів з технології виробництва продукції вівчарства (оцінка якісних та кількісних показників вовни, вад вовни, племінного ведення вівчарства) фахівцями аграрного профілю для успішної діяльності за фахом.

Завдання: подати студентам основні відомості, що базуються на фундаментальних і новітніх досягненнях науки про сучасні технології виробництва та переробки продукції вівчарства, методів оцінки племінних та продуктивних якостей овець та кіз;

Результати навчання за навчальною дисципліною: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: знати біологічні, організаційні, економічні закономірності процесів виробництва, первинної переробки та реалізації продукції овець та кіз. Вміти організовувати і практично здійснювати процеси виробництва, первинної переробки та реалізації продукції овець та кіз.

Зміст дисципліни (тематика): Стан, тенденції і перспективи розвитку вівчарства в Україні та різних регіонах і країнах світу. Тематична структура змісту учбової дисципліни. Походження, еволюція та біологічні особливості овець. Конституція, екстер'єр овець. Виробнича

класифікація овець. Фізико-механічні властивості вовни та її використання в системі оцінки і переробки. Технологічні властивості вовни. Хімічний склад та хімічні властивості вовни. Організація стриження овець. Бонітування овець. Відбір і підбір у вівчарстві. Методи розведення овець. Техніка розведення овець. Технологія одержання і первинна переробка смушків. М'ясна продуктивність овець. Технологія одержання і первинна переробка овечого молока. Породи овець. Економіка та організація вівчарства в господарствах різних форм власності

Конярство

Мета: надати студентам – майбутнім технологам, організаторам і керівникам сільськогосподарського виробництва необхідні йому відомості про народногосподарське значення галузі конярства, особливості технології відтворення, вирощування, використання та розведення коней різного напрямку, методи і організацію племінної роботи в конярстві.

Завдання: дати знання з питань оцінки екстер'єру та методах ідентифікації коней, технології відтворення поголів'я, вирощування та тренінгу молодняку, випробувань коней на іподромах та використання в кінному спорті, робочого використання, племінної роботи в господарствах різного типу; навчити вирішувати задачі, що стоять перед різними напрямками галузі (робоче – користувальне, племінне, спортивне, ваговозне, іподромні випробування, спортивні змагання, використання та розведення в фермерських господарствах); навчити студентів особисто виконувати ряд прийомів, операцій та розрахунків з оцінки статей тіла і вимірювання; оцінки парувально – розплідної кампанії, молочності кобил; планування робочого використання, бонітування, годівлі; вирощування молодняку.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: біологічні особливості коней пов'язані з їх утриманням, доглядом, годівлею, відтворенням; основні технологічні рішення в системах вирощування молодняка різного призначення; правила випробування племінних коней на іподромах та участі в кінно - спортивних змаганнях, основи управління галуззю, організації маркетингових операцій;

вміти: проводити основні операції по догляду за кіньми, оцінювати правильність їх виконання; оцінювати екстер'єр, робочу і племінну цінність коней; проводити заходи що до розвитку галузі (парувальна компанія, тренінг і заїздка молодняка, планування руху поголів'я, виводки); використовувати передовий досвід вітчизняної та закордонної науки і практики; здійснювати бонітування коней порід, районованих в Україні; вести документи зоотехнічного обліку у конярстві, відбирати коней на продаж і вміти підготовлювати їх до продажу, організувати пробу і парування кобил; - контролювати перебіг жеребності, визначати строки вижереблення, надавати допомогу новонародженому лошаці; контролювати розвиток молодняка; визначати розміри упряжі і підків, денне навантаження і норму виробітку, робочі показники коня; визначати молочну продуктивність за лактацію, кількість, вгодованість та забійну масу коней; проводити оцінку і відбір коней за результатами іподромних випробувань; оцінювати жеребців і кобил за якістю нащадків;

Зміст дисципліни (тематика): Народно – господарське значення конярства. Історія розвитку конярства в світі та в Україні. Основні напрямки розвитку конярства в перспективі. Основні кінні заводи України, їх напрямки роботи та розташування. Теорія В.О.Ковалевського про походження родини конячих. Характеристика сучасних еквідів, їх гібридизація. Центри та етапи одомашнення коней. Соціальна обґрунтованість породоутворювального процесу в конярстві. Доместикаційні зміни коней. Техніка безпеки при роботі з кіньми, при виконанні транспортних робіт. Екстер'єр та конституція коней. Статі екстер'єру коня. Поняття “вади” і “недоліки” екстер'єру коня. Вади екстер'єру коней. Недоліки екстер'єру в області голови, ший, кінцівок та корпусу коней, причини виникнення, основні заходи профілактики. Правила взяття вимірів, обчислення індексів тілобудови. Інтер'єр коней, його зв'язок з роботоздатністю. Інтер'єрні показники коней різних порід. Прогнозування цінності коней за інтер'єром. Алюри коней. Типи ВНД коней., їх значення для використання коней різних

господарських типів. Організація парувально – розплідної кампанії. Поняття “статева зрілість”, “фізіологічна зрілість” в конярстві. Господарська зрілість і парувальний вік в різних породах. Тривалість племінного використання жеребців, кобил різних порід, вплив різних факторів. Біологічні особливості кобил в плані відтворення. Методи виявлення охоти у кобил. Способи парування кобил, їх порівняльна характеристика. Використання біотехнології в конярстві. Оцінка відтворних якостей жеребців-плідників. Вплив умов годівлі, утримання і використання коней на їх відтворювальні якості. Основні заходи з організації парувальної кампанії в господарствах. Жеребність кобил. Профілактика абортів, догляд за жеребними кобилами. Підготовка до вижереблення, проведення вижереблення. Вирощування та тренінг молодняка. Відлучення лошат: вік, послідовність, основні прийоми. Утримання, годівля, початок групового тренінгу молодняка після відлучення до 1,5 років. Контроль розвитку молодняка. Кастрація жеребчиків. Основні принципи та етапи заводського тренінгу. Використання коней для господарських цілей. Показники, що визначають працездатність коней. Робочі якості коней. Утримання робочих коней. Годівля і напування робочих коней. Догляд за копитами. Профілактика травматизму. Раціональне використання робочих коней. Кінний спорт. Значення кінного спорту. Заводські випробування молодняка спортивних коней, їх значення. Класичні види кінного спорту. Спортивні змагання, правила проведення, будівлі, споруди, інвентар. Інші види кінного спорту. Продуктивне конярство та інші види використання коней. Кінське м’ясо як продукт харчування. Забійна маса, забійний вихід. Вгодованість коней. Особливості молочної залози і молоковіддачі у кобил. Молоко кобил, його біохімічний склад і технологічна специфіка. Молочна продуктивність кобил різних порід, методи її визначення. Кумис як лікувальний та дієтичний продукт, технології виробництва. Нетрадиційне використання коней (іпотерапія, цирк, декоративні породи). Методи розведення в конярстві та особливості їх використання. Чистопородне розведення та схрещування. Класифікація порід коней. Породи коней легкозапряжного та запряжного напрямку, особливості роботоздатності та її оцінки Орловська, американська та російська рисисті, умови та методи створення, особливості екстер’єру, роботоздатності. Російська ваговозна порода як основа виведення Новоолександрівського ваговоза. Новоолександрівська ваговозна порода, особливості працездатності, екстер’єру. Породи коней, які обмежено використовуються в Україні. Особливості екстер’єру, роботоздатності та фізіології коней місцевих порід. Племінна робота та випробування племінних коней. Види випробувань племінних коней (біга, скачки гладкі, скачки з перешкодами, випробування ваговозів). Структура іподрому, основні види призивів. Фінансові стосунки між іподромом і власниками коней. Принципи відбору і підбору. Форми племінної звітності в конярстві, контроль походження, бонітування коней, мета, принципи, вік. Управління конярством в Україні. Проведення виставок і аукціонів.

Технологія виробництва молока і яловичини

Мета: на основі вивчення стану скотарства за кордоном і в Україні та біологічних і господарських особливостей худоби надати теоретичні знання та сформувані вміння з організації відтворення, годівлі, утримання та раціонального використання великої рогатої худоби з метою максимально повної реалізації її генетичного потенціалу без порушень екології, а також вміння моделювати технологічні процеси виробництва молока і яловичини для конкретних умов скотарських господарств різних форм власності та спеціалізації.

Завдання дисципліни полягає у поглибленому освоєнні всебічних знань з біології худоби, породного складу, особливостей інтенсивних технологій виробництва молока та яловичини.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: біологічні особливості великої рогатої худоби; особливості порід молочного, комбінованого та м’ясного напрямку продуктивності; організацію відтворення худоби та вирощування молодняка; методи проведення селекційної роботи у племінних і товарних господарствах; організацію технологічного процесу виробництва молока та яловичини;

алгоритм моделювання технологічних процесів у скотарстві; особливості ведення спеціалізованого м'ясного скотарства;

вміті: оцінювати біологічні та економічні показники у скотарстві; використовувати існуючі методи селекції для удосконалення порід і типів худоби; організовувати відтворення худоби та вирощування молодняку; проводити зоотехнічну і племінну роботу у господарствах різних форм власності; керувати технологічним процесом вирощування ремонтного молодняку, вирощування і оцінювання бугаїв, виробництва молока, виробництва яловичини у молочному та спеціалізованому м'ясному скотарстві; моделювати технологічні процеси у скотарстві.

Зміст дисципліни (тематика): Перспективи розвитку галузі скотарства. Біологічні і господарські особливості великої рогатої худоби. Типи конституції, екстер'єр великої рогатої худоби. 3. Морфологічні ознаки та фізіологічні властивості вимені корів. Біологічні і зоотехнічні основи відтворення стада ВРХ. Наукові основи спрямованого вирощування молодняку. Показники молочної продуктивності. Характеристика лактації. Лактація і лактаційна крива. Формування молочної продуктивності ВРХ. Хімічний склад молока. Фізіологічні принципи доїння корів. Умови для технології виробництва молока, класифікація типів технологій. Виробничі процеси технології виробництва молока. Особливості потоково-цехової системи виробництва молока. Показники м'ясної продуктивності худоби. Біологічні основи формування м'ясної продуктивності худоби. Фактори, що впливають на м'ясну продуктивність. Особливості перспективної технології виробництва яловичини. Технологія спеціалізованого м'ясного скотарства. Особливості інтенсивного вирощування і відгодівлі бугайців. Селекційно-племінна робота у скотарстві. Теоретичні і практичні основи племінної справи у скотарстві. Методи розведення. Відбір і підбір. Великомасштабна селекція і необхідні умови для впровадження і ведення. Породи великої рогатої худоби.

Технологія виробництва продукції свинарства

Мета: підготувати висококваліфікованих спеціалістів в галузі тваринництва, які добре володіють основними методами організації технології виробництва свинини. Дати студентам глибокі знання з питань господарсько-біологічних особливостей свиней, технології відтворення стада, технологи вирощування та відгодівлі свиней, племінної роботи в господарствах різного типу. Навчити вирішувати задачі, що стоять перед різними напрямками галузі (племінне, товарне, промислова технологія, фермерські господарства). Навчити студентів особисто виконувати ряд прийомів, операцій та розрахунків з оцінки статей тіла і вимірювання; репродуктивних, відгодівельних та м'ясних ознак; бонітування вирощування ремонтного молодняка.

Предмет навчальної дисципліни: народно-господарське значення галузі, походження свиней їх біологічні особливості, породи свиней, організаційні форми та принципи роботи спеціалізованих господарств, особливості утримання і годівлі свиней, технології виробництва свинини - відтворення стада, вирощування поросят-сисунів, дорощування, відгодівля свиней; племінна робота в свинарстві.

Результати навчання за навчальною дисципліною: опанувати знання та сформувати практичні навички з вибору ефективних технологій виробництва свинини; оцінка племінної цінності свиней; розрахунок виробництва свинини за сезонно-турової і потокової технології (на комплексах).

Зміст дисципліни (тематика): Біолого-технологічні особливості основних порід свиней. Племінна робота у свинарстві та методи розведення. Технології виробництва свинини. Технологічне проектування процесу виробництва свинини. Організаційні форми і принципи роботи підприємств із виробництва свинини. Породи свиней.

Теоретичний блок викладається в формі лекцій: свинарство і технологія виробництва свинини одна із головних дисциплін, що формує майбутнього спеціаліста - технолога в галузі тваринництва, дає теоретичне обґрунтування племінної роботи в свинарстві, організації годівлі і утримання свиней, особливості вирощування поросят-сисунів,

дорощування і різним видам відгодівлі свиней. На теоретичному рівні розглядається концепція промислової технології виробництва свинини; обґрунтовуються основи виробництва та переробки продукції свинарства; прогнозування продуктивності, об'ємів виробництва, витрат кормів та інших матеріалів.

Практичний блок. Оволодіння навичками і методами оцінки продуктивних і племінних якостей свиней, відбору і направлено виховання племінного молодняка, формування стада, технікою мічення свиней, обліку продуктивних показників, розрахунків, структури стада в господарствах різних типів, технологічних показників роботи свинарського господарства з промисловою технологією виробництва свиней. Практичне опрацювання методики складання раціонів годівлі свиней різних технологічних груп, бонітування свині, складання планів підбору і перспективних планів селекційно-племінної роботи.

Самостійна робота студент відпрацьовує вміння користуватись різноманітними літературними джерелами, періодичними виданнями, здійснювати пошук інформації, працювати з нормативними документами, самостійно розробляти навчальні і наукові теми, систематизувати матеріал, проводити його аналіз і узагальнення.

Технологія переробки продукції тваринництва

Мета: підготовка кваліфікованих спеціалістів, які забезпечують виробництво високоякісних м'ясних та рибних продуктів і переробки додаткової сировини від забою худоби та птахів, її зберігання та раціональне використання для реалізації та виготовлення харчових та технічних продуктів; переробки шкуросировини, яєць домашньої птиці, виготовлення технічних жирів та кормового борошна; товарна оцінка якості меду.

Завдання дисципліни - дати студентам теоретичні і практичні знання для вмілого вирішення основних організаційно-технологічних і ветеринарно-санітарних питань, пов'язаних з переробкою продуктів забою тварин та птахів; виробництвом ковбас, копченостей, жирів, м'ясних та рибних консервів і визначенням якості продукції.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: вимоги державних стандартів до сировини і готової продукції; властивості м'ясо-жирової, ендокринно-ферментної сировини, субпродуктів; загальні характеристики технологічних процесів виготовлення варених ковбас, великошматкових напівфабрикатів, м'ясних та рибних консервів; технології переробки вторинних м'ясних та інших ресурсів тваринництва; сучасні методи контролю готової продукції.

уміти: виконувати розрахунки продуктового балансу м'ясопродуктів та виходу іншої продукції; здійснювати контроль якості сировини і готової продукції.

Зміст дисципліни (тематика): Напрямки переробки продуктів забою тварин і птиці. Сировина та допоміжні матеріали виготовлення м'ясопродуктів. Товарознавство яєць домашньої птиці. Виробництво замороженого меланжу та яєчного порошку. Загальна характеристика технологічного процесу виробництва варених ковбасних виробів. Загальна характеристика виготовлення м'ясних великошматкових напівфабрикатів. Загальна характеристика технологічного процесу виготовлення м'ясних баночних консервів. Комплексне використання нехарчової сировини одержаної при забої тварин та птиці (кісткова та колагенова сировина, кератино-містка сировина). Технологія переробки та використання субпродуктів. Технологія переробки ендокринно-ферментної сировини та використання крові с.-г. тварин. Технологія переробки та використання кишкової сировини. Технології переробки шкіряної та хутрової сировини. Технологія виробництва технічних жирів і кормового борошна. Технологія виготовлення желатину, клею // Класифікація сировини. Первинна обробка. Технологічні операції виготовлення харчового та технічного желатину, клею.

Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві

Основною метою викладання дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів фундаментальних знань і освоєння концептуальних основ економіки виробництва продукції

тваринництва та бухгалтерського обліку, як інформаційної бази прийняття ефективних управлінських рішень.

Завдання навчальної дисципліни є формування знань про економічні відносини, особливості дії та вияву економічних законів у сільському господарстві, а також механізм та наслідки використання ресурсного потенціалу в аграрному секторі. Важливим завданням даної дисципліни є аналіз використання земельних, матеріальних, трудових, фінансових ресурсів, пошук шляхів і резервів збільшення виробництва сільськогосподарської продукції та вирішення продовольчої проблеми, а також вивчення організації бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання та основних господарських процесів.

Результати навчання за навчальною дисципліною: визначити цілі структуру і напрямки діяльності підприємства, розробляти плани його розвитку; аналізувати і узагальнювати результати виробничо-господарської і фінансової діяльності; творчо підходити до підготовки і прийняття управлінських рішень з економіки та організації виробництва.

Зміст дисципліни (тематика): Значення, місце і особливості сільського господарства. Роль аграрного виробництва у формуванні ринкового середовища. Предмет, завдання та методи дослідження в «Економіка в тваринництві». Система виробничих відносин у сільському господарстві. АПК і його структура. Виробнича інфраструктура Соціальна інфраструктура Міжгалузеві зв'язки в АПК. Кінцева продукція сільськогосподарського виробництва Кінцевий продукт агропромислового комплексу. Склад і структура ресурсного потенціалу сільського господарства. Методика грошової оцінки ресурсного потенціалу. Економічна ефективність використання ресурсного потенціалу сільського господарства. Напрями підвищення ефективності використання трудових, виробничих та фінансових ресурсів. Наукові основи розміщення сільського господарства. Виробництво молока в Україні. Пропозиція молока. Економічна ефективність виробництва молока та чинники її підвищення. Попит на молоко та молокопродукти. Цінова ситуація на ринках молока. Виробництво м'яса в Україні. Пропозиція м'яса. Динаміка поголів'я корів та ВРХ, досягнутий рівень продуктивності тварин. Вирощування і відгодівлі молодняка, попит на м'ясо, та м'ясопродукти.

Менеджмент та маркетинг у тваринництві

Мета: формування у майбутніх технологів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту та маркетингу, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями і виробничими галузями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень, забезпечення необхідного рівня підготовки спеціалістів зоотехнічного профілю з питань маркетингу.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: сутність основних понять і категорій менеджменту та маркетингу; функції менеджменту і маркетингу; суть організації та взаємозв'язку її внутрішніх елементів та зовнішнього середовища; систему методів управління; зміст процесів та технології управління та маркетингу; основи планування, здійснення мотивування та контролювання; організацію взаємодії та повноважень; зміст та характеристику основних типів організаційних структур управління; показники ефективності системи менеджменту та маркетингу; сутність основних інструментів маркетингу.

вміти: визначати місії та цілі організації, будувати "дерево цілей" діяльності галузі чи структурного підрозділу; планувати діяльність галузі і персоналу; аналізувати та будувати різні типи організаційних структур управління організацій, методику розробки організаційних документів (статуту, положень про структурні підрозділи, посадових інструкцій); здійснювати делегування; підбір кваліфікованих кадрів; використовувати новітні методи управління колективом; застосовувати заходи матеріального і морального стимулювання; забезпечувати трудову і виробничу дисципліну; здійснювати окремі види менеджерської діяльності та визначати її результативність під час виробництва продукції

переробки тваринництва; визначати попит ринку на окремі види тваринницької продукції; визначати потенційну ємкість ринку і можливості конкурентів; характеризувати суть, функції та складові маркетингу, стратегічного планування та контролю за реалізацією продукції переробки тваринництва; забезпечувати первинну обробку та реалізацію продукції тваринництва, позиціонування товару, ціноутворення, стимулювання збуту на внутрішньому та зовнішньому ринках; планувати та організовувати маркетингові заходи.

Зміст дисципліни (тематика): Предмет та еволюція менеджменту. Суть менеджменту. Порівняння термінів "менеджмент" та "управління". Предмет науки про менеджмент, його об'єкт та суб'єкти. Менеджери та підприємці. Рівні управління. Закони і закономірності, принципи менеджменту. Методи пізнання менеджменту. Континуум менеджменту, його еволюція. Школа наукового управління. Класична школа управління. Теорія бюрократії. Школа людських стосунків. Кількісні теорії управління. Синтетичні теорії менеджменту. Розвиток менеджменту в Україні. Сучасні моделі менеджменту в Україні та світі. Управління виробничо-господарськими організаціями. Суть і основні риси формальної організації. Складові категорії "організація" Сутність і класифікація підприємств з виробництва продукції тваринництва. Підприємство як система. Життєвий цикл організації. Культура організації. Колективи (групи) працівників в організації. Формальні та неформальні групи працівників. Умови ефективної діяльності груп працівників. Фактори впливу на організацію. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації. Організаційні форми підприємницької діяльності. Класифікація виробничо-господарських організацій. Підприємство як юридично-правова форма виробничо-господарської організації. Види і статус підприємств України. Формування підрозділів організації. Особливості системи управління підприємствами різних форм власності і господарювання (державні і приватні підприємства, фермерські господарства, кооперативи, корпорації). Місце системи управління галуззю тваринництва в загальній системі управління організацією. Процес менеджменту. Функції менеджменту. Поняття і класифікація функцій менеджменту. Загальна характеристика функцій менеджменту (встановлення цілей, планування, організація, мотивація, контроль). Планування як загальна функція менеджменту. Види планування. Загальна характеристика бізнес-планування. Сутність та особливості функції організування. Побудова організацій. Організаційний механізм, система технологій і структура управління. Лінійне і функціональне керівництво. Організаційні структури управління підприємствами та їх характеристика. Функції і процес організації управління галуззю тваринництва. Розподіл функцій і система делегування повноважень в апараті управління галуззю тваринництва. Розробка і впровадження положень про структурні підрозділи і посадових обов'язків для лінійних і функціональних керівників і спеціалістів галузі тваринництва. Аналіз та оцінювання організаційних структур управління. Мотивування як загальна функція менеджменту. Матеріальне стимулювання праці. Сутність й особливості контролювання. Види контролю. Система контролювання виробничих процесів. Регулювання як загальна функція менеджменту. Управління персоналом та оцінювання результатів діяльності менеджерів. Людина і організаційне оточення. Роль персоналу в сучасній організації. Суть, види і характеристика колективів. Поняття: кадри, персонал, трудові ресурси. Класифікація персоналу організації. Соціальна структура персоналу. Персонал як об'єкт і суб'єкт управління. Служби управління персоналом організації. Планування потреби в персоналі. Рекрутування, формування і розвиток колективу. Стил керівництва. Система методів управління і винагородження персоналу (економічні, адміністративні, соціально-психологічні). Управління конфліктами. Психологія та етика керівної діяльності. Вивчення стратегічних альтернатив господарських підрозділів. Планування цінової дискримінації. Складання бюджетів підприємства. Показники економічної ефективності інвестиційного проекту. Формування темпів росту, пропорцій і ефективності шляхом індикативного планування. Короткострокові і довгострокові покращення. Трансформація галузі від нульових змін до радикальних покращень. Зміна іміджу підприємства, фірм. Маркетингове середовище підприємств. Сутність маркетингу та його визначення. Поняття про маркетинг в

аграрному секторі економіки. Вихідні поняття, що лежать в основі маркетингу: нестаток, потреба, попит, товар, обмін, угода, ринок. Зміст маркетингу. Обмін та умови його здійснення. Види попиту та види маркетингу на основі попиту. Маркетинг як ринкова теорія управління, еволюція її розвитку. Основні концепції маркетингового розвитку (концепція вдосконалення виробництва, концепція вдосконалення товару, концепція збуту, концепція маркетингу, концепція соціально-етичного маркетингу) та особливості їх використання в сучасних умовах. Особливості маркетингу продукції тваринництва та його ефективність. Принципи та функції маркетингу. Кон'юнктура ринків. Зовнішнє внутрішнє середовище підприємства. Поняття споживчого ринку та його основні групи. Елементи ринку продукції тваринництва: попит, пропозиція, ринкова ціна, еластичність попиту та пропозиції, кон'юнктура і потенціал ринку, його місткість і насиченість. Необхідність дослідження споживчого ринку. Модель купівельної поведінки. Збуджуючі фактори маркетингу та інші подразники. "Чорна скринька" свідомості покупця. Характеристики покупця: фактори культурного рівня, фактори соціального порядку, фактори особистого порядку, фактори психологічного порядку. Процес прийняття рішення про покупку на споживчому ринку, його етапи (усвідомлення проблеми; пошук інформації; оцінка варіантів; рішення про покупку; реакція на покупку). Відмінності ринку організацій від споживчого ринку. Ринок товарів промислового призначення, його особливості. Види ситуацій, що виникають на ринку товарів промислового призначення. Фактори, що впливають на покупців на ринку товарів промислового призначення. Процес прийняття рішення про покупку на ринку товарів промислового призначення, його етапи. Ринок проміжних продавців, його особливості. Ринкові ситуації, що виникають на ринку посередників. Види посередників відносно асортименту, обсягів реалізації. Типи покупців на ринку проміжних продавців. Процес прийняття рішення про покупку на ринку посередників. Маркетингові прийоми, що використовуються на ринку проміжних продавців. Етапи маркетингової діяльності сільськогосподарських підприємств. Особливості маркетингового управління попитом, пропозицією, ресурсним забезпеченням, виробництвом, реалізацією товарів та послуг сільськогосподарських підприємств. Інформаційне забезпечення підприємства. Методи та вимоги збору та якості інформації. Сегментація споживачів. Необхідність сегментування ринку. Основні ознаки, за якими сегментують споживчий ринок. Особливості сегментування ринку товарів промислового призначення. Вибір цільових сегментів. Види стратегії покриття ринку. Недиференційований маркетинг. Диференційований маркетинг. Концентрований маркетинг. Фактори, що впливають на вибір стратегії покриття ринку. Позиціонування товару на ринку. Основні підходи до стратегії маркетингу щодо закріплення позиції товару на ринку. Сутність та структура системи маркетингу. Товарна політика. Класифікація товарів. Асортимент. Життєвий цикл товару. Сервіс. Пакування та маркірування товарів. Брендинг. Конкурентоспроможність товару. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію. Функції та класифікація цін. Фактори впливу на ціноутворення. Еластичність цін. Крапка беззбитковості. Ціна використання товарів. Канали руху товарів. Характеристика прямої торгівлі та через посередників. Посередницька діяльність. Оптова та роздрібна торгівля на ринку. Вимоги до торговельного персоналу. Просування товарів. Формування попиту та стимулювання збуту. Спонсорство та меценатство. Реклама. Паблік рилейшнз. Комунікаційне забезпечення. Зовнішньоекономічна діяльність України. Можливість залучення іноземних інвесторів. Експорт сільськогосподарської продукції. Вибір ринків збуту товарної продукції сільськогосподарськими товаровиробниками. Міжнародні вимоги до якості товарів та забезпечення конкурентоспроможності.

Технологія виробництва продукції аквакультури

Мета: освоєння студентами екологічної доцільності вирощування товарної риби, збільшення їхтіомаси видів, які культивують. Студенти повинні вивчити видоспецифічні особливості культивованих об'єктів та умови виробництва. Курс має прямий зв'язок з такими

дисциплінами, як зоологія безхребетних та хребетних іхтіологія, гідробіологія, технологія виробництва продукції аквакультури, годівля, анатомія, фізіологія риб. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні: знати історію становлення дисципліни «Технологія виробництва продукції аквакультури», її завдання і досягнення у розв'язанні практичних питань аквакультури, основи заселення гідробіонтів у природно водне середовище з метою збільшення рибопродуктивності, природну кормову базу вирощування риби в полі культури, основи розведення риб..

Результати навчання за навчальною дисципліною: Використовувати знання основних технологічних процесів з питань організації ведення галузі, відтворення риби та одержання життєстійкого рибопосадкового матеріалу і товарної риби в типових ставових рибницьких господарствах, а також у водоймах різного походження і цільового призначення, вміти розраховувати кількість рибопосадкового матеріалу та кормів для вирощування риби; складати план виробничих процесів, визначати види риб, необхідних для одержання товарної продукції; володіти теорією і практикою підготовки плідників до нересту та проведення нерестової компанії; Застосовувати різноманітні прийоми по інтенсифікації вирощування об'єктів полі культури. Уміти характеризувати гідробіонтів природних водоймищ, визначити видові та статеві особливості, організувати інтенсивне вирощування з використанням агро меліоративних заходів; використовувати отримані знання при вивченні питань розведення та селекції гідробіонтів, поліпшенні сировинної бази, годування, біотехнології і в своїй майбутній спеціальності за фахом.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Історія, стан і сучасні перспективи розвитку рибогосподарської галузі в Україні і світі. Будова тіла риб. Розведення риб. Розмноження і розвиток риб; Видова різноманітність риб. Основні об'єкти рибництва. Типи рибницьких господарств, категорії ставів. Природна кормова база та рибопродуктивність ставів. Основні технологічні процеси тепловодного і холодноводного рибницьких господарств. Методи інтенсифікації ставового рибництва. Живлення і годівля риб. Хвороби риб та лікувально-профілактичні заходи у рибництві. Транспортування риби.. Первинна обробка риби.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Основи САПР процесів виробництва і переробки продукції тваринництва

САПР – це сукупність методів, засобів і автоматизованих спеціалізованих робочих місць, необхідних для створення об'єктів заданого класу. САПР як система охоплює технічні засоби (обов'язково комп'ютери), системне програмне забезпечення, систему керування базами даних і самого проектувальника. САПР – спрощено це ЕОМ проектування за допомогою ПК.

Мета: оволодіння студентами знань з основ систем автоматизованого проектування (САПР) технологічних ліній, цехів чи виробництва в цілому для випуску певного асортименту продукції переробки с.-г. продукції.

Основні завдання курсу: опанування студентами роботи з проектно-технічною документацією; формування конструкторсько-технологічних знань, умінь і навичок; оволодіння студентами роботи зі спеціалізованим програмним забезпеченням.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні стадії проектно-конструкторських робіт щодо процесів переробки та методику їх виконання; принципи застосування сучасних інформаційних технологій для вирішення виробничих завдань; методи моделювання процесів переробки продукції тваринництва; основні принципи складання апаратурно-технологічних схеми виробництва, планів будівель та цехів виробництва із зберігання, консервування та переробки продукції тваринництва.

вміти: самостійно виконувати інженерно-конструкторські роботи; виконувати розрахунки та моделювання процесів переробки за допомогою засобів САПР; використовувати комп'ютерні засоби та програмні пакети у професійній діяльності.

Для досягнення поставленої мети першочерговим є застосування спеціалізованого програмного забезпечення – пакети MathCAD11, Microsoft Visio, AutoCAD, Corel, Компас-3D.

Предметний зміст автоматизованого проектування визначає основну мету. По-перше, це покращання якості проектування, що досягається підвищенням точності розрахунків з використанням нових методів розрахунку (оптимізації, моделювання, оцінювання і вибору найкращих проектів), зниженням ролі суб'єктивних факторів, можливістю формування на ЕОМ великої кількості проектних варіантів, поліпшенням якості проекту (зниження трудомісткості проектних операцій, норм витрат сировини і матеріалів), уніфікацією проектних рішень, покращанням якості технічної документації тощо. По-друге, підвищення продуктивності праці, що забезпечується типізацією і уніфікацією проектних рішень, автоматизацією креслярсько-графічних робіт, творчу працю, скороченням термінів проектування, зміною соціально-психологічних факторів (підвищення кваліфікації та інтересу до виконуваної роботи, звільнення від одноманітних операцій та ін.).

Зміст дисципліни (тематика): Системний підхід в проектуванні. Інформаційне забезпечення САПР процесів переробки. Засоби забезпечення САПР процесів переробки. Автоматизація технологічних розрахунків в розв'язанні спеціальних задач проектування процесів переробки. Виконання графічної частини проекту. Створення та моделювання тривимірних об'єктів.

Мікробіологія

Мета: засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок з питань систематики, морфології, фізіології, екології, генетики мікроорганізмів, виникнення і поширення інфекційних захворювань, механізму формування імунітету, методів мікробіологічного аналізу мікрофлори кормів, молочнокислих продуктів м'яса, яєць, заготівлі, збереження і поліпшення якості кормів, продуктів тваринного походження, обробки гною, отримання біологічно активних речовин мікробіологічного синтезу. "Мікробіологія" вивчається у тісному зв'язку з іншими загально біологічними та спеціальними дисциплінами; фізіологія сільськогосподарських тварин, годівля сільськогосподарських тварин, молочна справа, гігієна тварин, основи ветеринарної медицини, технологія переробки продукції тваринного походження. Дисципліна "Мікробіологія" дає знання для практичного використання у сільськогосподарському виробництві, а саме: заготівля, зберігання та поліпшення якості кормів, молока та інших продуктів, а також застосування в тваринництві, виробництві біологічних препаратів.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: морфологічні, культуральні, біологічні властивості мікроорганізмів; систематику і класифікацію мікроорганізмів; форми змінності і розповсюдження мікроорганізмів в природі; роль мікроорганізмів у кругообігу біогенних речовин; склад, значення і методи дослідження мікрофлори повітря, води, ґрунту, організму тварин; основи учення про інфекцію та імунітет; особливості збудників найбільш розповсюджених бактеріальних інфекцій тварин.

вміти: визначати форму, будову та ознаки основних груп мікроорганізмів; ідентифікувати процеси окислення та бродіння; визначати ступінь забруднення мікрофлорою кормів та продукції тваринництва; розробляти заходи профілактики і боротьби з пліснявінням кормів; визначати вади продукції тваринництва і сировини, що викликані мікроорганізмами; застосовувати способи консервування продукції тваринництва і сировини для попередження пошкодження їх мікроорганізмами.

Зміст дисципліни (тематика): Визначення мікробіології як науки. Історія розвитку. Систематика та морфологія мікроорганізмів. Морфологія актиноміцетів, грибів, вірусів. Фізіологія мікроорганізмів. Генетика мікроорганізмів. Екологія мікроорганізмів. Вплив факторів зовнішнього середовища на мікроорганізми. Перетворення м/о сполук вуглецю, сполук азоту, сірки, фосфору, заліза. Спеціальна мікробіологія. Мікрофлора кормів.

Мікрофлора продуктів тваринного походження. Учення про імунітет. Учення про інфекцію. Збудники інфекційних захворювань.

Молоко і молочні продукти

Мета: формування у майбутніх фахівців глибоких теоретичних знань з питань біохімічного і фізико-хімічного складу, технологічних властивостей молока, структури його компонентів та їх змін залежно від біологічних і технологічних факторів; раціональної організації одержання, зберігання, транспортування та реалізації високоякісного молока і підготовка його до використання при виробництві окремих молочних продуктів.

Завдання - вирішувати питання, які пов'язані з організацією контролю якості молока, удосконаленням взаємопов'язаних підрозділів агропромислового комплексу, а також впроваджувати у виробництво високопродуктивні технології, які пов'язані з одержанням і переробкою його на молочні продукти. Загальне поняття про молоко як біологічного продукту і сировини для молочної промисловості. Наукове обґрунтування норми споживання молока і молочних продуктів. Сучасний стан та перспективи розвитку виробництва, переробки і споживання молока та молочних продуктів у різних країнах світу. Завдання спеціаліста в організації виробництва високоякісного молока і молочних продуктів. Попередники молока. джерела утворення молочного жиру; джерела утворення білка; джерела утворення молочного цукру і основних мінеральних речовин; процеси синтезу і виведення молока. роль гарманів у регуляції секреції молока.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: Основні властивості молока, фактори, які на них впливають, джерела утворення основних компонентів молока, технологічні процеси доїння корів; забезпечувати одержання доброякісного молока як на великих фермах, так і в особистих та фермерських господарствах;

вміти: запобігати втратам при його отриманні, обробці, переробці, зберіганні й транспортуванні; керувати технологічними процесами переробки молока на молочні продукти різних видів, оптимально використовуючи при цьому хімічні, фізико-хімічні, біохімічні, мікробіологічні, теплофізичні та інші фактори; вирішувати питання, пов'язані з організацією контролю якості молока і молочних продуктів, удосконаленням взаємозв'язків агропромислового комплексу і молочної промисловості, а також впроваджувати у виробництво високопродуктивні потоково-технологічні лінії з виробництва молочних продуктів, правильно підбирати і компонувати обладнання.

Зміст дисципліни (тематика): Склад і властивості молока. Вступ. Хімічний склад молока. Склад і основні фізико-хімічні властивості молочного жиру. Склад і основні фізико-хімічні властивості молочного білку. Інші складові компоненти молока. Молочний цукор. Технологічні властивості молока та його складових. Фізико-хімічні властивості молока. Зміна складу і технологічних властивостей молока під впливом різних факторів. Умови одержання високоякісного молока. Гігієна одержання молока. Первинна обробка молока. Первинна обробка, зберігання і транспортування молока. Засоби догляду за доїльними та молочним устаткуванням і правила їх використання. Вимоги до молока, що використовується в різних галузях переробної промисловості. Типи фермерських молочних їх призначення і обладнання.

Основи зберігання та пакування с.-г. продукції

Мета: ознайомити майбутніх фахівців як, знаючи технологічні, силові, температурні і інші умови роботи обладнання, визначити необхідні властивості матеріалу й забезпечити належний вибір пакувальних матеріалів, режимів термічної, механічної та інших видів обробки; у кожному конкретному випадку вибрати і призначити найбільш простий, економічний, з мінімумом затрат матеріалу, праці та енергії метод підбору пакувального матеріалу. Окрім того знання основ пакування і зберігання тваринницької продукції є

необхідними для успішного вивчення ряду спеціальних дисциплін, що формують технічну обізнаність і кваліфікацію спеціаліста.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: будову та властивості основних конструкційних та пакувальних матеріалів, основні прийоми використання основних конструкційних та пакувальних матеріалів, вади та недоліки конструкційних та пакувальних матеріалів, прийоми утилізації та повторного використання матеріалів.

уміти: підбирати необхідні матеріали для проектування технологічних процесів переробки та зберігання продукції тваринництва, забезпечувати оптимальні умови застосування матеріалів в технологічних лініях різної потужності і призначення, виконувати контрольні виміри вмісту важких металів та отруйних речовин, планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації матеріалів, що використовуються в переробній промисловості.

Зміст дисципліни (тематика): Теоретичні основи зберігання тваринницької продукції. Особливості зберігання м'ясної продукції. Особливості зберігання молочної продукції. Чорні та кольорові матеріали в ТППТ. Неорганічні неметалеві матеріали. Скло і кераміка в виробництві тари. Полімерні органічні матеріали, їх властивості. Деревина та папір як пакувальний матеріал. Нормативно-правова база використання матеріалів в харчовій промисловості. Основи утилізації та вторинного використання матеріалів.

Радіобіологія

Мета: отримання студентами знань про джерела та біологічну дію іонізуючих випромінювань, закономірності міграції радіонуклідів біологічними ланцюгами та заходи, спрямовані на зниження їх накопичення в продукції агропромислового виробництва.

Завдання - отримання теоретичних і практичних знань з основ прикладної ядерної фізики, радіометрії, дозиметрії, загальної радіобіології, радіоекології, а також з основ біологічної дії іонізуючих випромінювань на організм людини та тварин, а також можливостей їх прикладного використання у науці на практиці. Знати і використовувати профільні знання про джерела та біологічну дію іонізуючих випромінювань, закономірності міграції радіонуклідів біологічними ланцюгами для застосування заходів, спрямованих на зниження їх накопичення в продукції агропромислового виробництва

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати про джерела та біологічну дію іонізуючих випромінювань; закономірності міграції радіонуклідів біологічними ланцюгами; основні заходи спрямовані на зниження вмісту радіонуклідів у продукції агропромислового виробництва; основи прикладної ядерної фізики, радіометрії, загальної радіобіології, радіоекології; фізико-хімічні основи взаємодії іонізуючих випромінювань з речовинами живої клітини; особливості дії на живі організми випромінювань, характер патологічних процесів, що виникають в організмах при дії випромінювань; профілактичні заходи щодо попередження опромінення організмів, особливості ведення агропромислового виробництва в умовах радіонуклідного забруднення території з метою одержання продукції, що відповідає існуючим радіологічним вимогам; вміти визначати радіаційний фон за допомогою спеціальних приладів; практично оцінювати радіаційну обстановку; використовувати дозиметричні прилади різних конструкцій; проводити радіометричну експертизу об'єктів навколишнього середовища; прогнозувати рівень можливого вмісту окремих радіонуклідів в продукції в певних умовах її одержання; розробляти способи зниження шкідливого впливу іонізуючих випромінювань на рослини, тварини та людину; зменшувати надходження та накопичення радіонуклідів у сільськогосподарські рослини, як основи продукції кормовиробництва, та організми тварин і людини; використовувати іонізуючі випромінювання з метою збільшення продуктивності сільського господарства та зберігання продукції рослинництва та тваринництва; розробляти способи захисту рослин від вражаючої дії іонізуючої радіації та можливості зменшення ураження організму людини.

Зміст дисципліни (тематика): Предмет і завдання радіобіології. Фізичні основи радіаційних випромінювань. Джерела іонізуючих випромінювань. Генетичні та соматичні радіобіологічні ефекти. Модифікація радіаційних уражень. Основні закономірності міграції радіонуклідів у навколишньому середовищі. Методи визначення природного фону радіоактивного забруднення. Визначення питомої та об'ємної радіоактивності с.-г. об'єктів. Методи дослідження с.-г. об'єктів. Прийоми і заходи по зменшенню надходження радіонуклідів у с.-г. продукцію. Реєстрація іонізуючих випромінювань. Шляхи надходження та особливості виведення радіонуклідів з організму с.-г. тварин.

Технологічне обладнання цехів з переробки продукції тваринництва

Мета: надати фахівцю базові знання з будови і особливостей роботи обладнання, способів раціональної експлуатації машин і механізмів з переробки продукції тваринництва, теоретичних основ проектування цехів переробки продукції тваринництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: загальну структуру і сутність процесів виробництва, переробки і зберігання продукції тваринництва; загальну структуру, будову і класифікацію машин для переробки продукції тваринництва; методичку розрахування і проектування основних технологічних ліній з переробки продукції тваринництва;

уміти: розраховувати основні технологічні параметри виробництва; виконувати підбір обладнання в залежності від потреб виробництва; обґрунтовувати параметри і режими роботи машин і механізмів; виконувати технологічну експлуатацію обладнання з переробки продукції тваринництва.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Загальна структура і класифікація основних типів переробних машин. Обладнання для транспортування і первинної обробки туш тварин і птиці. Обладнання для миття і очищення продуктів тваринництва. Обладнання для подрібнення і перемішування м'яса та м'ясопродуктів. Обладнання для сушіння продукції тваринництва. Обладнання для виготовлення питного молока, вершків і кисломолочних продуктів. Обладнання для виготовлення масла і сирів.

Технології продукції тваринництва з комбінованим складом сировини

Мета: формування у майбутніх спеціалістів міцних знань в області технології продуктів з комбінованим складом сировини, а саме ознайомлення з технологіями виготовлення різних видів масла та спредів, оволодіння оцінки якості виробленої продукції.

Завданням дисципліни являється засвоєння теоретичних, практичних та лабораторних навичок визначення якості продукції, вміння проводити продуктовий розрахунок продуктів. Разом з тим надбання теоретичних та практичних навичок виробництва різноманітних видів продуктів, вивчення технологічних параметрів, оволодіння методів дослідження властивостей і якості сировини, готових продуктів тваринництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні властивості молока та м'яса, фактори, які на них впливають; технологічні процеси виробництва продукції тваринництва з комбінованим складом сировини; основні напрями розширення асортименту молочної продукції.

уміти: вирішувати питання, пов'язані з організацією контролю якості продукції тваринництва і готових продуктів, удосконаленням взаємозв'язків агропромислового комплексу і м'ясної та молочної промисловості; впроваджувати у виробництво високопродуктивні потоково-технологічні лінії з виробництва молочних і м'ясних продуктів; керувати технологічними процесами переробки молока та м'яса на продукти різних видів, оптимально використовуючи при цьому хімічні, фізико-хімічні, біохімічні, мікробіологічні, теплофізичні та інші фактори.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Загальні відомості про харчові добавки. Речовини, які впливають на смак, аромат та зовнішній вигляд харчових продуктів. Речовини, які змінюють структуру харчових продуктів та добавки, що уповільнюють псування харчової сировини.

Технологія дитячих молочних продуктів. Технологія молочних продуктів з комбінованим складом сировини. Технологія м'ясних продуктів з комбінованим складом сировини.

Технологія переробки молока

Мета: формування у майбутніх фахівців глибоких і всебічних теоретичних знань з питань біохімічних, фізико-хімічних та технологічних процесів при виготовленні молочних продуктів різноманітного асортименту: цільномолочних і кисломолочних продуктів, вершкового масла, твердих і м'яких сирів, молочних консервів, морозива, казеїну. Поглибленні теоретичних знань з переробки молока, а також удосконалення практичних навичок при виконанні розрахунків продуктового балансу; вміння аналізувати та застосовувати технологічні схеми з переробки молока в умовах виробництва; здійснювати підбір технологічного обладнання і обґрунтовувати доцільність його застосування в умовах переробних підприємств малої та середньої потужності, аналізу літературних джерел та практичного досвіду передових господарств, уміння максимально знизити вартість обробки одиниці молока.

Студент набуває досвіду виконання креслень, технологічних схем і розрахунків, конструкторських розробок у вигляді розрахунково-пояснювальної записки.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: технологічні процеси переробки молочної сировини та виготовлення різних видів молочної продукції.

вміти: впроваджувати високоефективні технології переробки молочної сировини з виготовленням доброякісної молочної продукції.

Результати навчання за навчальною дисципліною: Сучасні методи обробки молока і технологія продуктів із цільного молока. Інактивізація сторонньої мікрофлори молока та загальні способи обробки молока і молочних продуктів. Технологія основних видів питного молока і вершків. Технологія кисломолочних продуктів. Мікробіологічні і біохімічні основи виробництва кисломолочних продуктів. Технологія сметани традиційним, прискореним і інтенсивним способами. Технологія виробництва масла способами перетворення високожирних вершків. Фізико-хімічні основи перетворення високожирних вершків у масло. Технологія масла в маслоутворювачах з вакуумним охолодженням, з середовищем рідкого азоту та холодної склотини. Технологія виробництва натуральних сирів. Молоко як сировина для виробництва сиру. Технологія окремих видів сирів. Технологія твердих сичужних сирів з високою температурою другого нагрівання та з низькою температурою другого нагрівання. Технологія м'яких сичужних сирів без другого нагрівання.

Профілактика хвороб

Мета: засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок у наданні тваринам першої долікарської допомоги, виявленні хвороби, причин і умов її появи, та впровадженні загально-профілактичних і спеціальних оздоровчих заходів в господарстві. Дисципліна вивчається у тісному зв'язку з такими дисциплінами як: морфологія і фізіологія тварин, біохімія, гігієна тварин, годівля с-г тварин, мікробіологія і вірусологія, технологія виробництва і переробки продукції птахівництва, свинарства, скотарства.

Впровадження в практику набутих знань надає можливість спеціалісту здійснювати прийоми групової профілактики хвороб тварин, приймати участь у розробці профілактично-оздоровлюючих заходів у господарстві, контролювати виконання зоотехнічних і ветеринарно-санітарних вимог під час вирощування тварин і переробки продукції тваринництва з метою створення здорових стад тварин і птахів та попередження виникнення антропоозоонозів у людей.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні поняття загальної патології (хвороба, етіологія, патогенез, симптоми, діагноз і прогноз хвороби), причини виникнення і механізми протікання та прояв деяких патологічних процесів; класифікацію хвороб тварин; причини, симптоми і заходи профілактики деяких

незаразних хвороб органів дихання, травлення, кровообігу; основні форми і групи лікарських речовин, механізм їх дії та правила застосування; механізм розповсюдження заразних хвороб серед тварин, птахів, форми прояву і складові епізоотичного процесу, причини, симптоми, заходи щодо ліквідації і профілактики деяких інфекційних хвороб тварин, птахів у тому числі антропоозоозів; класифікацію паразитарних хвороб тварин, причини, біологію розвитку паразитів, симптоми і заходи щодо ліквідації і профілактики деяких паразитарних хвороб тварин і птахів в тому числі антропоозоозів;

вміти: провести загальне клінічне обстеження тварин; правильно зафіксувати тварину; провести клінічне дослідження органів кровообігу, дихання, травлення; ввести різними шляхами лікарські речовини; надати першу невідкладну і долікарську допомогу тваринам; визначити (поставити попередній діагноз) інфекційні і паразитарні хвороби тварин, джерела зараження; розробити заходи щодо профілактики і ліквідації інфекційних і паразитарних хвороб тварин і птахів в господарстві.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ до дисципліни "Профілактика хвороб" Основи клінічної діагностики. Законодавчі нормативні документи діяльності працівників ветеринарної медицини. Клінічна діагностика тварин. Правила поведінки і техніка безпеки під час клінічного обстеження тварин. Клінічне дослідження органів дихання і серцево-судинної системи Клінічне обстеження органів травлення тварин. Основи загальної патології. Характеристика гіпербіотичних та гіпобіотичних патологічних процесів, що виникають при захворюванні тварин. Особливості перебігу гіпертрофій, запалень та непластичних процесів. Особливості перебігу атрофічних процесів, дистрофій та некрозів. Внутрішні незаразні хвороби тварин. Основи фармакології. Обстеження і перша допомога тваринам з хворобами органів травлення. Обстеження і перша допомога тваринам з хворобами органів кровообігу та органів дихання. Елементи хірургії. Елементи хірургії. Основні поняття і методи асептики та антисептики. Виконання елементарних хірургічних операцій з дотриманням правил асептики та антисептики. Класифікація хірургічних хвороб та перша невідкладна допомога хворим тваринам при травматизмі закритих та відкритих механічних пошкодженнях (ранах, переломах), хірургічні інфекції (абсцесах, артритях, сепсисі). Хірургічні операції призначені для підвищення продуктивності тварин. Кастрація самців і самок декорнація, обрізання хвостів та інші види господарсько необхідних хірургічних втручань. Основи епізоотології та паразитології. Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин, їх класифікація. Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин, їх класифікація. Організаційно-господарчі та спеціальні заходи з профілактики та ліквідації інфекційних хвороб. Основні методи діагностики інфекційних хвороб. Антропоозоози. Інфекційні хвороби, спільні для різних видів сільськогосподарських тварин. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика сибірки, туберкульозу, бруцельозу, лептоспірозу та сказу. Інфекційні хвороби, характерні для окремих видів сільськогосподарських тварин. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика лейкозу великої рогатої худоби. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика бешихи свиней, класичної та африканської чуми свиней, сальмонельозу. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика сапу коней. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика хвороби Ньюкасла. Основи паразитології. Класифікація інвазійних хвороб сільськогосподарських тварин. Гельмінтози, спільні для різних видів тварин: фіноз великої рогатої худоби та свиней, ехінококоз, трихінельоз. Основні методи прижиттєвої та посмертної діагностики гельмінтозів. Прийоми проведення гельмінтомакроскопії, гельмінтомікроскопії, гельмінтоооскопії. Методики гельмінтологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища. Основні методи профілактики трематодозів, нематодозів та цестодозів. Інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин різної етіології. Збудники сверблячки. Акариформні кліщі. Гіподерматоз ВРХ, естроз овець. Загальна та специфічна профілактика паразитарних хвороб.

Стандартизація продукції тваринництва

Мета: є допомога у підготовці кваліфікованого спеціаліста, здатного на рівні сучасних вимог вирішувати питання виробництва, переробки і реалізації продукції, яка б за якістю відповідала вимогам міжнародних стандартів. Тому вивчення основ державної системи стандартизації України, її суті, функції і призначення є невід'ємною вимогою сьогодення.

Вивчити структуру і види стандартів і технічних умов, оволодіти методами контролю і управління якістю продуктів тваринництва.

Стандартизація в техніці є своєрідним відображенням об'єктивних законів еволюції технічних засобів і матеріалів. Вона не є вольовим актом, який нав'язується технічному прогресу ззовні а впливає як неминучий наслідок відбору засобів, методів і матеріалів, що забезпечують високу якість продукції на даному рівні розвитку науки і техніки. З роками з'являються нові методи виробництва і матеріали, що призводить до заміни старих стандартів новими. В цьому безперервному процесі головна мета полягає в тому, щоб на якому завгодно етапі економічного розвитку суспільства створювати якісні вироби при масовому їх виготовленні.

Завдання - вивчення наукових і методичних основ стандартизації і контролю якості продукції, стандартизації сільськогосподарської продукції по видам і галузям, а також продукції сільськогосподарських галузей промисловості.

Стандартизація вивчає також економічні проблеми і підвищення якості сільськогосподарської продукції; економічне стимулювання підвищення якості сільськогосподарської продукції, стан стандартизації с.-г. продукції за кордоном.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: підвищення якості товарів народного споживання і зниження втрат продукції і сільськогосподарської сировини стали одним із основних завдань державної стандартизації. Студенти повинні знати, що стандартизація належить важлива роль в забезпечення і регулюванні якості продовольчих товарів, вона сприяє не тільки швидкому впровадженню наукових досягнень в практику, але і допомагає науково-технічному прогресу. Курс стандартизації дає змогу вивчити терміни і визначення основних понять видів тварин призначених для забою, вимоги стандартів на худобу птицю, кролів для забою; студенти вивчають метод приймання худоби по вазі і якості м'яса, вимоги стандарту до якості заготовленого молока і молочних продуктів і інших сільськогосподарської продукції.

вміти: Загальне поняття про молоко як біологічного продукту і сировини для молочної промисловості. Наукове обґрунтування норми споживання молока і молочних продуктів. Сучасний стан та перспективи розвитку виробництва, переробки і споживання молока та молочних продуктів у різних країнах світу. Завдання спеціаліста в організації виробництва високоякісного молока і молочних продуктів. Попередники молока. (самостійно) джерела утворення молочного жиру; джерела утворення білка; джерела утворення молочного цукру і основних мінеральних речовин; процеси синтезу і виведення молока. роль гарманів у регуляції секретії молока.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Предмет і назва стандартизації, зв'язок з іншими дисциплінами. Історія розвитку стандартизації. Основні терміни та визначення в галузі стандартизації. Принципи та методичні основи стандартизації. Закон України „Про якість та безпеку харчових продуктів продовольчої сировини”. Державна система стандартизації. Об'єкти державної стандартизації. Порядок розробки стандартів. Закон України „Про молоко та молочні продукти”. Закон України „Про вилучення з обігу, переробки, утилізацію та знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції”. Міжгалузеві системи стандартизації. Економічна ефективність стандартизації

Міжнародні організації із стандартизації. Порядок і правила розробки міжнародних стандартів. Позначення міжнародних нормативних документів. Стандартизація показників якості продукції тваринництва. Система управління якістю продукції. Сертифікація та її роль в управлінні якістю продукції. Виникнення, розвиток і сучасна база проведення робіт з сертифікації в Україні. Організація проведення робіт з оцінки відповідності в Україні.

Національні системи сертифікації і стандартизації США, Німеччини, Франції, Російської федерації. Спільна сільськогосподарська політика і ринок продуктів тваринництва в Європейському Союзі. Молочна промисловість. Молоко і кисломолочні продукти. Терміни та визначення. Сири сичужні тверді РСТУ1799-83. Масло вершкове ГОСТ 37-91. Класифікація м'ясної продукції та яйце продуктів за державним класифікатором продукції та послуг ДК 016-97 та ДК 017-98. М'ясо яловичини в напівтушах і четвертинах ТУ (ГОСТ 779-55). М'ясо баранина і козлятина в тушах ТУ (ГОСТ 1935-55). М'ясо. Свинини в тушах і напівтушах ТУ.ГОСТ 7714-77. М'ясо свинина в напівтушах, заморожена, що поставляється на експорт. М'ясо. Телятина в тушах і напівтушах. Технічні умови ТУ ГОСТ 16867-71. М'ясо. Конина і лошати на в напівтушах і четвертинах ГОСТ 27095-86. М'ясо. Конина, що поставляється на експорт. ГОСТ 1076-74. М'ясо кролів ТУ (ГОСТ 27747-88). М'ясо птиці ТУ ДСТУ 3143-95. Ковбаси варено-копчені ТУ ГОСТ 16290-86. ковбаси напівкопчені ТУ ГОСТ 16351-86. Заняття в ковбасному цеху. Ковбаси варені, сосиски, сардельки (український асортимент). Загальні технічні умови РСТ УССР 950-89. Продукти із свинини сирокочені ТУ ГОСТ 16594-85. Продукти із свинини варені ТУ ГОСТ 18236-85. Продукти із свинини копчено-варені ТУ ГОСТ 18255-85. продукти із свинини копчено-печені ТУ ГОСТ 18256-85. М'ясні птиці (тушки курей, качок, гусей, індиків, цесарок) ТУ ДСТУ 3143-95. М'ясо курчат – бройлерів ТУ ГОСТ 25391-82. Яйця курчат харчові ТУ ГОСТ 27583-88.

Виробничі процеси у технологіях тваринництва

Мета: формування у студентів знань та навичок з оволодіння закономірностями та методичними підходами організації створення і функціонування раціональних форм виробничих систем в сільськогосподарських підприємствах в умовах розвитку ринкових відносин. В сучасних умовах високої концентрації і значної невизначеності ринкового середовища технологія розглядається як наука про найбільш економічні способи та процеси виробництва сировини, матеріалів та готової продукції. Технологічний процес становить основу будь-якого виробничого процесу – сполучення предметів, знарядь праці та живої праці в просторі і часі, а раціональна організація виробничого процесу повинна відповідати вимогам і будуватися на таких принципах, як спеціалізація, диференціація, концентрація і інтеграція, пропорційність, безперервність, ритмічність та ін.

Завдання дисципліни полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з вивчення організаційних основ створення і функціонування сільськогосподарських підприємств та їх об'єднань, організація використання засобів виробництва, виробництва і використання кормів, організація внутрішньогосподарського планування, нормування і оплати праці, організації основних технологічних процесів у тваринництві.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: організаційно – економічні основи сільськогосподарських підприємств і об'єднань; методи і систему роздержавлення і приватизації підприємств, визначення розмірів паїв; принципи, методи та систему внутрішньогосподарського планування; систему тваринництва, особливості обґрунтування галузевої структури, відтворення та оборот.

вміти: раціонально, ефективно і прибутково організувати виробництво тваринницької продукції – молока, м'яса, яєць, вовни; розробляти раціональну організацію і структуру стада; розраховувати планову та звітну собівартість продукції; здійснювати розрахунки з визначення розцінок за одиницю продукції, кількісного складу внутрішньогосподарських формувань; розраховувати норми виробітку, навантаження поголів'я; визначати річну потребу в робочій силі, засобах виробництва; складати технологічні карти виробництва продукції тваринництва, галузеві розділи річних планів, річних завдань внутрішньогосподарських формувань.

Зміст дисципліни (тематика): Загальні підходи організації с.- г. виробництва в ринкових умовах господарювання. Організаційно-економічні основи підприємств в умовах ринкових відносин. Організація використання земельних ресурсів на підприємствах. Організація виробництва і використання кормів. Організація використання засобів виробництва і

трудо­вих ре­сурсів. Ор­га­ні­за­ція га­лу­зей тва­рин­ни­цтва. Ор­га­ні­за­ція вну­тріш­ньо­го­спо­дар­сь­ко­го пла­ну­ван­ня. Ор­га­ні­за­ція ос­но­в­них ви­роб­ни­чих про­це­сів у тва­рин­ни­цтві. Ос­но­ви ра­ці­о­наль­ної ор­га­ні­за­ції, нор­му­ван­ня і оп­ла­ти пра­ці в тва­рин­ни­цтві. Ор­га­ні­за­ція, нор­му­ван­ня і оп­ла­та пра­ці у тва­рин­ни­ць­ких га­лу­зях.

ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ СТУДЕНТА

Теплотехніка

Мета: одержання знань і вмінь, необхідних для розуміння і розрахунків процесів тепло- і масообміну, на яких базуються принципи технологій переробки продукції тваринництва, аналізу основних термодинамічних процесів, з'ясування шляхів інтенсифікації теплових процесів, методів оцінки енерготехнологічних систем в сільському господарстві.

Основні завдання курсу: ознайомлення з основними поняттями пов'язаними з процесами тепло- і масообміну; вивчення будови та принципу дії компресорів, теплових двигунів, холодильних установок, теплообмінних апаратів; опанування принципів використання енергозберігаючих заходів при виробництві, переробці та зберіганні продукції тваринництва за рахунок її використання вторинних теплоенергетичних ресурсів та поновлювальних джерел енергії.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні способи передачі тепла; основні тепломасообмінні процеси; будову та принцип дії теплообмінних апаратів; будову та принцип дії компресорів; будову та принцип дії теплових двигунів; будову та принцип дії холодильних установок; будову та принцип дії котельних установок.

вміти: вирішувати різноманітні прикладні завдання з використання; теплоти, холоду, процесів масообміну у технологіях виробництва і переробки продукції тваринництва; розрахувати основні параметри теплообмінного обладнання; складати тепловий баланс енергетичного агрегату і оцінювати його економічне значення для технологічного процесу; виконувати тепловий розрахунок сховищ для зберігання сільськогосподарських продуктів.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ, предмет, зміст і задачі дисципліни. Термодинаміка як наука. Перший і другий закони термодинаміки та їхнє значення. Процеси пароутворення. Термодинаміка відкритих систем. Принципи дії компресорів. Цикли теплових двигунів і установок. Цикли холодильних установок і теплових насосів. Теорія тепломасообміну. Основні поняття та визначення. Теплопровідність. Конвективний теплообмін. Котельні установки. Променевий теплообмін. Теплопередача. Теплообмінні апарати. Сушіння. Зберігання сільськогосподарських продуктів. Енергозберігаючі заходи у технологіях виробництва і переробки продукції тваринництва.

Технології у тваринництві

Мета: ознайомити студентів з різними галузями тваринництва та їх веденням; надати студентам можливість вибрати для себе спеціалізацію в тваринництві. Вивчити народно - господарське значення тваринництва, біологічні особливості тварин, екстер'єрні та конституційні особливості в зв'язку з їх напрямком продуктивності і економічною ефективністю ведення галузі тваринництва, навчити студентів оцінювати продуктивні якості сільськогосподарських тварин, визначати потребу в кормах, оперувати показниками відтворення стада.

Завдання: закономірності росту і розвитку тварин, зв'язок продуктивності сільськогосподарських тварин з їх годівлею, якістю кормів, а також породними особливостями тварин. Облік продуктивності і економічна ефективність та прийняття управлінських рішень з оптимізації співвідношення "витрати – обсяг – прибуток".

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: перспективи галузі тваринництва у сучасних умовах; сучасний генофонд сільськогосподарських тварин; основні перспективи сучасних молочних комплексів до

ринкових умов господарювання у світі; удосконалення системи годівлі с.-г. тварин на основі збалансованих норм живлення;

вміти: класифікація технологій виробництва продукції тваринництва; елементи собівартості продукції тваринництва на основі ресурсозберігаючих технологій; щоденність операцій на комплексах з виробництва продукції тваринництва; циклічність операцій на комплексах з виробництва продукції тваринництва;

Зміст дисципліни (тематика): Анатомо-фізіологічне особливості сільськогосподарських тварин. Загальна характеристика галузей тваринництва. Біологічні особливості різних видів сільськогосподарських тварин. Анатомія та фізіологія різних видів с. – г. тварин. Основні принципи та методи розведення для різних видів с. – г. тварин. Оцінка за конституцією та екстер'єром різних видів с. – г. тварин. Основні принципи та методи розведення для різних видів с. – г. тварин. Сучасні системи технології виробництва продукції тваринництва. Технологія виробництва молока та яловичини; Технологія виробництва свинини. Характеристика технології виробництва м'яса птахів. Групи технологічних моделей у тваринництві. Управління запасами. Розподіл ресурсів. Використання технологічного обладнання. Задачі масового обслуговування. Техніко-економічні коефіцієнти у тваринництві.

Політологія

Мета: полягає в розвитку творчого мислення студентів, їх уміння самостійно аналізувати й пояснювати зміст та сутність політичних явищ і процесів, які відбуваються в Україні і за її межами.

Завдання: формування молодих людей як свідомих та відповідальних громадян держави; політична соціалізація студентства; розширення і поглиблення політичних знань молоді; засвоєння студентською молоддю норм цивілізованої політичної поведінки; розвиток творчого мислення студентів, їх умінь самостійно аналізувати й пояснювати суспільні явища, узагальнювати політичний досвід управління суспільством, прогнозувати політичні події; формування навичок аргументації поглядів, думок, оцінок та вибір політичних пріоритетів; формування культури політичного спілкування та умінь цивілізовано вирішувати конфліктні ситуації.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні поняття та категорії політичної науки, теорію та особливості сучасних суспільно-політичних процесів, складні і суперечливі проблеми політичного життя, тенденції розвитку політичних явищ на вітчизняних просторах та на міжнародній арені.

вміти: синтезувати набутті знання у відповідне світосприйняття та високу політичну культуру; творчо застосовувати набутті знання при аналізі неополітичних реалій суспільного життя, формувати власну науково обґрунтовану позицію стосовно актуальних політичних проблем сьогодення.

Зміст дисципліни (тематика): Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність та зміст політики. Суб'єкти та об'єкти політики. Основні функції політики. Засоби та рівні функціонування політики. Види політики. Політологія як наука, як система знань. Об'єкт, предмет і функції політології. Теоретична та прикладна політологія. Категорії політології. Методи політичних досліджень. Структура навчального курсу «Політологія» та його задачі. Основні джерела політології. Історичні умови виникнення соціально-політичної думки. Історичні умови виникнення соціально-політичної думки. Політичні вчення Стародавнього світу. Соціально-політичні погляди Середньовіччя. Соціальні та політичні концепції Нового часу. Розвиток сучасної світової політичної думки. Політичні ідеї мислителів княжої доби. Політичні погляди в Україні козацько-гетьманського періоду. Українська політична думка XIX ст. Проблеми демократії, національного відродження і державності у суспільній думці України кінця XIX – початку XX ст. Надбання сучасної вітчизняної політичної науки. Влада як центральна категорія політології. Політична влада як різновид суспільної влади, її особливості. Основні риси політичної влади: легальність, легітимність, верховенство,

дієвість, твердість, ефективність. Форми політичної влади. Державна влада – ядро політичної влади. Функції, типи та шляхи досягнення політичної влади. Проблеми легітимності політичної влади в Україні. Людина і політика. Особа як суб'єкт і об'єкт політики. Політична соціалізація. Типи осіб відповідно до їх активності в політичному житті. Політичне функціонування. Політична участь, її типи і форми. Політичне відчуження і його причини. Політична еліта, її характерні ознаки. «Відкриті» і «закриті», легітимні і нелегітимні типи політичних еліт. Функції політичної еліти. Політична еліта сучасної України. Суть політичного лідерства, його рівні, функції і типологія. Основні риси і вимоги до політичного лідера. Політичне життя як об'єкт дослідження політичної науки. Сутність та зміст політичного життя. Функціональні форми політичного життя. Стабільне та нестабільне політичне життя. Політичні конфлікти і кризи. Риси сучасного політичного життя. Поняття «політична система суспільства». Основні компоненти політичної системи суспільства, їхня роль та завдання. Функції політичної системи. Моделі, типи політичних систем сучасного світу. Протиріччя та тенденції розвитку політичної системи в теперішніх умовах розвитку українського суспільства. Держава – базовий інститут політичної системи. Генезис та сутність держави. Місце і роль держави в політичній системі. Внутрішні й зовнішні функції держави. Структура сучасних держав та їх типологія. Форми державного правління. Форми державного устрою. Демократичні та не демократичні політичні режими, їхні ознаки. Суть та принципи правової держави. Громадянське суспільство. Громадянське суспільство і правова держава як основа демократії. Особливості соціальної держави. Державотворення в Україні, його перспективи. Політичні партії та громадські об'єднання. Партія як інститут політичної системи. Історичні умови та етапи розвитку політичних партій. Сутність, функції й класифікація сучасних політичних партій. Партійні системи та їх типи. Становлення багатопартійності в суверенній українській державі. Правові основи діяльності політичних партій в Україні. Місце і роль громадських об'єднань у політичному житті суспільства. Структура громадських об'єднань. Громадські організації, громадські органи та громадсько-політичні рухи, їхня типологія і функції. Основи діяльності громадських об'єднань. Політична культура, свідомість та ідеологія. Визначення та поняття «політична культура». Історичні типи політичної культури. Компоненти політичної культури. Функції політичної культури. Особливості формування політичної культури різних соціальних груп, її вплив на соціалізацію особистості. Риси політичної культури сучасного українського суспільства. Політична свідомість як опосередковане відображення політичного життя суспільства. Структура, рівні та типи політичної свідомості. Поняття ідеології, її цінності та функції. Стадії розвитку ідеології. Основні ідейно-політичні течії, їх види та інституціоналізація. Політична ідеологія та національний інтерес. Проблеми ідеологічного забезпечення соціально-економічних та політичних перетворень в Україні. Міжнародні відносини і світовий політичний процес. Світова політика як складна і суперечлива система міжнародних відносин. Поняття міжнародних відносин їх види. Суб'єкти міжнародних відносин. Міжнародна політика (світовий політичний процес): суть, цілі, функції. Принципи та основні форми міжнародної політики. Роль, завдання, засоби держави в реалізації міжнародної політики. Діалектика внутрішньої та зовнішньої політики. Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних загроз. Нові тенденції у світовому розвитку. Україна на міжнародній арені.

Методика наукових досліджень і патентування

Мета: отримання студентами знань про наукових дослідження, їх постановку, проведення та аналіз отриманих результатів, про особливості виникнення та збереження авторських прав науковців-дослідників.

Завдання - отримання теоретичних і практичних знань з основ теоретичних та практичних досліджень, визначення методів досліджень відповідно до мети роботи; знати особливості організації досліджень умовах лабораторій та виробництва; особливості аналізу та

узагальнення результатів наукових теоретичних та практичних досліджень, закріплення авторських прав на результати дослідницької діяльності.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати принципи організації теоретичних та практичних досліджень; основні принципи організації лабораторних досліджень; основні принципи організації балансових дослідів; правила формування для зоотехнічних дослідів; особливості формування дослідних груп у окремих напрямках тваринництва; правила обробки та аналізу первинних матеріалів досліджень; порядок оформлення авторського права та патентів; використовувати профільні знання про методологію наукової роботи наукових та виробничих установах для проведення оцінки наявної технології виробництва та проведення оцінки удосконалення або інновації виробництва.

вміти формувати групи пар-аналогів для досліджень у скотарстві, свинарстві, вівчарстві, конярстві, птахівництві; організовувати балансові досліді; організовувати збір біологічних матеріалів (сечі, калу, крові та ін.) для лабораторних досліджень; провадити розрахунки та аналізувати отримані результати з оцінки показників середніх значень та мінливості кількісних ознак; визначати репрезентативність отриманих результатів досліджень; оцінювати результати досліджень проведених за принципом збалансованих та випадкових груп; оформлювати документи та авторське право та патент; визначати належність авторських прав на наукові матеріали.

Зміст дисципліни (тематика): Предмет і завдання методики наукових досліджень і патентування. Особливості теоретичних та практичних досліджень, етапи наукових досліджень. Джерела інформації для теоретичних й практичних досліджень. Методи наукових досліджень: пар-аналогів, балансовий дослід, спостереження та ін. Особливості визначення репрезентативності та достовірності досліджень за критеріями Ст'юдента та Фішера. Основні патентознавства. Порядок подання документів на авторське право та патент.

Генетика популяцій

Мета: вивчення дисципліни є вивчення та засвоєння сучасного рівня селекційного процесу в окремих структурних елементах відповідних груп тварин за допомогою теоретичних розрахунків та рівнянь популяційної генетики, роль якої в термінованому оцінюванні стану чистопородного розведення, схрещування, відбору, міграційних змін безперечна.

Завдання дисципліни - спрямування знань загальної та спеціальної генетики щодо пізнання фундаментальних основ розведення, розуміння значень явищ спадковості та мінливості у збереженні певних популяцій с.-г. тварин. Дисципліна сприятиме формуванню певного світогляду щодо причин та наслідків дії генів. Разом з тим, вивчення різних типів й кількості генів у популяціях дозволить засвоїти відомі джерела помилок й успіхів ортоселекції, озброїть студента вмінням вести генетико-математичну характеристику стану популяції, використовувати значення популяційної генетики у розв'язанні задач селекції та племінної справи із сільськогосподарськими тваринами.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати поняття популяція й які існують основні типи та структури популяцій; закономірності мінливості і спадковості ознак сільськогосподарських тварин на різних популяціях; особливості впливу природного та штучного добору на структуру популяцій; поняття «генетичний груз» та «генетичний резерв спадкової мінливості»; використовувати профільні знання генетики ознак та структури популяцій для контролю над процесами розведення й селекції тварин.

вміти визначати вікову, статеву та генетичну структуру популяцій; оцінювати концентрацію окремого гена у популяції; оцінювати тривалість відбору проти рецесивних та домінантних генів; визначати тип відбору для забезпечення підвищення продуктивності тварин; керувати процесами у штучних популяціях, визначити вплив різних форм відбору на структуру

популяції, перспективність створення нових селекційних форм, підвищення продуктивності тварин через використання взаємодії "генотип x середовище".

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Характеристика природних та доместикаційних популяцій. Вивчення стану популяцій за якісними ознаками тварин. Популяційний аналіз кількісних ознак. Популяційна цитогенетика сільськогосподарських тварин. Вплив біотехнологічних методів на стан і динаміку популяцій. Породи сільськогосподарських тварин і популяція. Порівняльна генетика популяцій сільськогосподарських тварин різних видів. Моніторинг генофонду популяцій сільськогосподарських тварин в Україні.

Технологія експлуатації тваринницьких комплексів та енергетичної бази

Мета: підготувати висококваліфікованих спеціалістів, які на науковій основі змогли б розрахувати і підібрати технологічне обладнання тваринницьких ферм для утримання тварин та електрифікації і автоматизації технологічних процесів у тваринництві.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: методику обґрунтування вибору і розробки механізованих технологічних ліній в галузі тваринництва, структуру інженерно-технічної служби тваринницьких об'єктів; критерії оцінки і вибору технологічних рішень та засобів механізації виробничих процесів у тваринництві; методи і засоби технічного обслуговування фермівського обладнання з урахуванням умов його експлуатації;

уміти: розробляти ефективні технологічні процеси; обґрунтувати структуру потоково-технологічного обладнання для виробництва продукції тваринництва; планувати і організовувати заходи з технічної експлуатації фермерського обладнання та техніки;

володіти: методологією прогнозування розвитку галузі тваринництва та основних напрямків її механізації.

Зміст дисципліни (тематика): Значення механізації птахівництва, основні завдання та особливості механізації на сучасному етапі. Промислові комплекси з виробництва продукції птахівництва. Особливості експлуатації обладнання малих ферм. Обладнання для утримання і догляду в дрібному тваринництві. Обладнання для механізації виробничих процесів у птахівництві. Технології та обладнання для утримання великої рогатої худоби. Обладнання для ветеринарно-санітарної обробки птиці та приміщень. Обладнання для створення мікроклімату тваринницьких ферм.

Прогресивні технології

Мета: забезпечення студентів поглибленим вивченням ембріології пташиних зародків, режиму штучної інкубації, конструкції інкубаторів, основних обов'язків працівників, обліку та звітності в інкубаторіях, що допоможе студентам самостійно приймати рішення практичних питань технологічного процесу інкубації яєць.

Завдання дисципліни полягає у: вивченні теоретичних положень дисципліни; набуття студентами міцних знань з морфології яєць, розвитку ембріонів, режиму інкубації, конструкції інкубаторів, організації технологічного процесу в інкубаторії; засвоєння основних методів біологічного контролю в інкубації яєць.

Результати навчання за навчальною дисципліною: знати: основні теоретичні положення дисципліни; ембріологію сільськогосподарської птиці; організацію технологічного процесу інкубації яєць різних видів птахів;

вміти: розраховувати поголів'я родинного стада у яєчному та м'ясному птахівництві; користуючись відповідними приладами, уміти оцінювати інкубаційні якості яєць різних видів с.-г. птахів; регулювати режими інкубації яєць с.-г. птахів відповідно різних схем закладок яєць в інкубатор; уміти розраховувати необхідну кількість інкубаторів на відповідному підприємстві; створювати оптимальні умови збирання, транспортування, зберігання інкубаційних яєць, проводити їх передінкубаційну обробку; за певними методами, користуючись відповідними приладами проводити біологічний контроль яєць під час інкубації, оцінити результати інкубації яєць; скласти технологічних графік інкубації яєць

згідно технологічного процесу. Користуючись стандартами та відповідними обладнаннями уміти оцінювати якість добового молодняку, здійснювати післяінкубаційну обробку добового молодняку.

Зміст дисципліни (тематика): Вступ. Інкубаційні яйця та їх якість. Технологія виробництва інкубаційних яєць. Біологічні основи інкубації яєць. Біологічний контроль. Інкубаторій, інкубатори та режими інкубації яєць. Технологія інкубації яєць. Виведення молодняку. Діагностика загибелі ембріонів. Ветеринарно-профілактичні заходи в інкубаторії.

Технології продуктів забою

Мета: підготовка кваліфікованих спеціалістів, які забезпечують одержання високоякісної м'ясної та додаткової сировини від забою с.-г. тварин та птахів, її зберігання та подальшого раціонального використання для реалізації для виробництва харчових м'ясних, кормових і технічних продуктів.

Завдання дисципліни - дати студентам теоретичні і практичні знання для вмілого вирішення основних організаційно-технологічних і ветеринарно-санітарних питань, пов'язаних з реалізацією тварин, птиці; одержанням і первинною переробкою продуктів забою тварин та якістю одержаної продукції тваринництва.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: основні методи визначення вгодованості тварин, туш у відповідності з державними стандартами; організаційні питання та технологічні прийоми при транспортуванні тварин до місць їх переробки, приймання худоби, технологію забою та переробки сільськогосподарських тварин і птиці.

уміти: забезпечити правильну підготовку тварин до реалізації, оформляти супровідну документацію на худобу і птицю та доставляти їх на переробку з мінімальними втратами; організувати їх транспортування на м'ясо-переробні підприємства, кваліфіковано володіти технікою визначення вгодованості тварин та туш; виконувати основні технологічні операції, контролювати параметри технологічного процесу первинної переробки туш худоби, свиней, овець і птиці з метою попередження втрати маси туші; розраховувати вихід м'яса, субпродуктів, жиру-сирцю і шкур та організувати їх первинну обробку, визначити свіжість м'яса як сировини для споживання та переробки, застосовувати способи консервування продукції тваринництва і сировини для попередження ураження їх мікроорганізмами;

Зміст дисципліни (тематика): Реалізація тварин та птиці на м'ясопереробні підприємства. Вдосконалення форм заготівлі м'яса на сучасному етапі. Транспортування забійних тварин; фактори, що впливають на благополуччя перевезень. Особливості передзабійного утримання сільськогосподарських тварин. Технологічний процес забою великої та дрібної рогатої худоби, первинної переробки продуктів забою. Технологічний процес забою свиней та первинної переробки продуктів забою. Технологічний процес забою с.-г. птиці в умовах птахофабрик, кролів та первинної переробки продуктів забою. Морфологічний та хімічний склад, товарознавство м'яса. Зміни в м'ясі після забою тварин. Технології охолодження м'яса та параметри його зберігання. Технології та способи зберігання м'яса заморожуванням та параметри зберігання.

Кінологія

Мета: надання студентам необхідних відомостей про народногосподарське значення галузі собаківництва, особливості технології відтворення, вирощування, теоретичну і методологічну основу дресування та розведення собак різного напрямку, методи і організацію племінної роботи в собаківництві.

Завдання - дати знання з питань класифікації порід собак; стандартів основних порід собак, розповсюджених в Україні; методів розведення собак; наукових основ повноцінного годування собак; систем вирощування молодняку різних порід; особливостей відтворення в собаківництві. методів та способів дресування собак різного напрямку. експертизи собак; ведення зоотехнічного і племінного обліку;

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: біологічні особливості собак, пов'язані з їх утриманням, доглядом, годівлею, відтворенням; класифікацію порід собак; стандарти основних порід собак, розповсюджених в Україні; наукові основи повноцінної годівлі собак; основні рішення в системах вирощування молодняка різного призначення; методи розведення собак, основні принципи бонітування собак службового та мисливського напрямків; особливості відтворення в собаківництві; правила експертизи та проведення змагань собак різного напрямку; основи управління галуззю собаківництва в Україні та основні кінологічні організації; проводити основні операції по догляду за собаками, оцінювати правильність та безпеку їх виконання; організовувати утримання собак виходячи з особливостей їх використання та фізіологічного стану;

вміти: ідентифікувати за зовнішніми ознаками (забарвлення, форма вух та інші) собак основних порід, розповсюджених в Україні; оцінювати екстер'єр та кондиції, робочу і племінну цінність собак; проводити заходи щодо розвитку галузі (парувальна компанія, вирощування та дресирування молодняка, підготовка до виставок та змагань; розрізняти основний інвентар по догляду за собаками, брати основні проміри собак; планувати парування, щеніння маточного поголів'я, контроль розвитку та реалізацію цуценят; визначати корми, режими та техніки годівлі собак, організовувати дресирування молодняка, підготовку до виставок та змагань; виявляти зовнішні клінічні ознаки найбільш розповсюджених хвороб собак.

Зміст дисципліни (тематика): Народно – господарське значення собаківництва Суспільне та народно – господарське значення собаківництва Розвиток собаківництва в Україні Собака як біологічний вид, зоологічна класифікація та дикі родичі Доместикаційні зміни собак. Техніка безпеки при роботі з собаками. Основи фізіології собак Особливості травлення собаки. Травлення в ротовій порожнині і в шлунку. Будова волоса. Види шерстного покриву собак. Линька її різновид і значення. Зуби і прикус, вікова зміна зубів. Рефлекс. Умовний і безумовний рефлекс. Гальмування умовних рефлексів. Типи ВНД. Поняття етології. Форми поведінки собак Особливості поведінки собаки. Тестування поведінки собак. Собака в сім'ї людини. Взаємовідносини дресирувальника і собаки. Формування небажаних навичок і звичок, корекція поведінки. Екстер'єр та конституція собак Статі екстер'єру собак. Конституція, кондиції та вгодованість собак. Характеристика екстер'єрних статей собак різного призначення. Вади і недоліки екстер'єру собак. Правила взяття вимірів. Характеристика кормів для собак Корма рослинного походження і їх використання в годуванні собак. Корма тваринного походження, характеристика поживності, способи підготовки до вигодовування. Значення жирів в живленні собак. Молоко і молочні продукти в годуванні собак. Промислові корми для собак, їх класифікація та використання. Організація годівлі собак Мінеральна поживність кормів для собак. Методи контролю повноцінності мінерального живлення собак. Значення вуглеводів в живленні собак. Методи контролю повноцінності живлення собак. Раціон для собак і принципи його складання. Аналіз раціонів і його значення в оцінці повноцінності живлення. Утримання собак Квартирне утримання собак. Вільне і вуличне утримання собак. Утримання собак в умовах розплідника. Заходи боротьби спрямовані на знищення патогенних і умовно патогенних організмів в зовнішньому середовищі в собаківництві (дегельмінтизація, дезінсекція і дератизація). Транспортування собак. Норми і правила. Догляд за собакою. Необхідний для догляду інвентар. Відтворення собак Біологічні особливості собак в плані відтворення. Прийом щеніння та відлучення щенят. Оцінка екстер'єру та розвитку щенят. Особливості та контроль розвитку щенят. Проблема розмноження бездомних собак та регуляції їх чисельності. Племінна робота в собаківництві. Типи конституції та кондиції. Проміри та індекси собак. Відбір собак для розведення Підбір в собаківництві. Статі собак, основні відхилення від норми. Основи експертизи собак Кінологічні організації світу і України. Структура кінологічної організації. Виставки, племінні огляди і чемпіонати. Виставкові класи. Виставкова документація. Стандарти порід, їх складові. Порядок проведення

експертизи. Техніка безпеки при роботі з собакою. Види та методи дресирування собак. Методи і способи дресирування. Організація навчально-дресирувального процесу, основні закономірності. Дресирування службових собак. Дресирування мисливських собак. Інші види дресирування.

Технологія м'яса і м'ясних продуктів

Мета: підготовка спеціалістів за кваліфікацією технік-технолог з виробництва м'ясної продукції.

Завдання дисципліни полягає в тому, щоб на основі теоретичних знань та практичних навичок з питань оцінки якості сировини та переробки продукції тваринництва, технологічних особливостей основної сировини, вибору оптимальних параметрів технологічної переробки. Майбутній фахівець повинен уміти в умовах виробництва організувати переробку сировини за раціональними схемами з метою отримання максимального виходу готових м'ясних виробів з використанням сучасного обладнання з програмним управлінням.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати: морфологічні, біохімічні, фізико-хімічні, функціонально-технологічні властивості основної та допоміжної сировини; процеси, що відбувається у сировині під час підготовки до переробки та при здійсненні технологічних операцій виробництва готової м'ясної продукції; механізм технологічних процесів переробки м'ясної сировини з виготовленням різноманітних видів м'ясної продукції; практичні можливості сучасних методів та принцип дії приладів для оцінки якості сировини та готової продукції, сучасні методи контролю готових м'ясних виробів.

вміти: забезпечувати вхідний контроль якості сировини; виконувати розрахунок продуктового балансу для виготовлення м'ясних виробів, здійснювати контроль за якістю виконання окремих технологічних операцій; впроваджувати високоефективні технології переробки продукції тваринництва з виготовлення якісних м'ясних продуктів.

володіти: методиками розрахунку продуктового балансу та вимірювального контролю готової продукції.

Зміст дисципліни (тематика): Сировинна база м'ясопереробної промисловості. Вимоги до сировини та готової продукції за зовнішнім виглядом та складом. Функціонально-технологічні властивості сировинних компонентів. Функціонально-технологічні властивості окремих тканин м'ясної сировини. Технологічні операції підготовчого циклу виробництва м'ясних продуктів. Теплове оброблення різних видів м'ясних продуктів. Суть і механізм процесів осадження, обсмаження (і копчення), варіння, коптіння, варіння та сушіння. Асортимент та загальна характеристика окремих груп м'ясних виробів. Технології виробництва копчених виробів з свинини, яловичини, м'яса птиці. Технології виробництва кров'яних та ліверних ковбас, паштетів,сальтисоні; фаршированих ковбас та м'ясних хлібців. Технології виготовлення копчених ковбасних виробів. Сучасні технології виробництва пастеризованих та стерилізованих м'ясо-рослинних консервів. Оптимізація параметрів виробництва харчових жирів тваринного походження.